

Καθορισμός των αποδοχών σε περιβάλλον ύφεσης και κρίσης

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Συντονιστής: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΖΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΤΟΥ ΙΝΕ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

35 ΜΕΛΕΤΕΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

Καθορισμός των αποδοχών σε περιβάλλον ύφεσης και κρίσης

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Συντονιστής: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΖΗΣ**

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΤΟΥ ΙΝΕ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

35 ΜΕΛΕΤΕΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ
Εμμανουήλ Μπενάκη 71Α, 106 81, Αθήνα

Ηλ. σελιδοποίηση - Παραγωγή:
ΚΑΜΠΥΛΗ ADV.
Αντιγόνης 60, Αθήνα
Τηλ.: 210-51.56.820, Fax: 210-51.56.811

© Copyright: ΙΝΕ ΓΣΕΕ

ISBN: 978-960-9571-32-6
ISSN: 2241-5068

Συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις κατά την περίοδο 2010-2011

του Αποστόλη Καψάλη

Εισαγωγή....7

ΜΕΡΟΣ Α΄

Συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις κατά την περίοδο 2010-2011....9

1. Εισαγωγή....9
2. Οι ανατροπές στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και οι κίνδυνοι για τις συλλογικές ελευθερίες....12
3. Μεθοδολογία....20
4. Τα βασικά χαρακτηριστικά των ΣΣΕ και των ΔΑ της περιόδου 2010-2011: η ρύθμιση των αποδοχών και των υπολοίπων όρων εργασίας....23

4.1 Αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων (;)....24

4.2 Ο καθορισμός των αποδοχών στα πλαίσια των ΣΣΕ και των ΔΑ....25

4.2.1 Συλλογικές συμβάσεις εργασίας....25

4.2.1.1. Επιχειρησιακές ΣΣΕ....25

4.2.1.2. Κλαδικές και ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ....35

4.2.1.3. Τοπικές ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ....36

4.2.2. Διαιτητικές αποφάσεις....36

4.2.2.1. Επιχειρησιακές ΔΑ....37

4.2.2.2. Κλαδικές ΔΑ....37

4.2.2.3. Τοπικές ομοιο-επαγγελματικές ΔΑ....39

5. Συμπεράσματα....39
6. Βιβλιογραφία....43

Εξέλιξη των κατώτατων μισθών σε εθνικό γενικό και κλαδικό επίπεδο

του Χρήστου Τριανταφύλλου

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εξέλιξη των κατώτατων μισθών σε εθνικό γενικό και κλαδικό επίπεδο.....46
1. Οι κατώτατοι μισθοί στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....46
1.1. Πρόσφατες εξελίξεις στους κατώτατους μισθούς στις χώρες της Ε.Ε 47
1.2. Επίπεδα κατώτατων μισθών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Β' Εξάμηνο του 2011).....50
1.3. Εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών στην Ελλάδα (ΕΓΣΣΕ 1984-2012).....54
2. Κατώτατοι μισθοί σε πέντε κλάδους της οικονομίας κατά την τελευταία 12ετία (2000-2012).....60
2.1. Εξέλιξη βασικών μισθών στο Εμπόριο 2000-2011.....60
2.2. Εξέλιξη βασικών μισθών στο Ξενοδοχεία 2000-2012 64
2.3. Εξέλιξη βασικών μισθών στις Επιχειρήσεις Παραγωγής και επεξεργασίας Μετάλλων 2000-2012.....67
2. 4. Εξέλιξη βασικών μισθών στην Τσιμεντοβιομηχανία 2000-2011.....70
2.5. Εξέλιξη βασικών μισθών στις Τράπεζες 2000-20011.....73
2.6. Συγκρίσεις κατώτατων μισθών κλαδικών ΣΣΕ με κατώτατο μισθό ΕΓΣΣΕ και συμπεράσματα 76
3. Βιβλιογραφία 81
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....83

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΔΕΔΥ	Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων
ΓΣΕΕ	Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος
ΔΑ	Διαιτητικές Αποφάσεις
ΕΓΣΣΕ	Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΕΣΣΕ	Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΕΕΣΣΕ	Ειδική Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ	Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ
ΟΜΕΔ	Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας
ΣΣΕ	Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΣΕΠΕ	Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας

Πρόλογος

Με αυτό το τεύχος των Τετραδίων εγκαινιάζουμε την έκδοση μελετών και ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί από τον τομέα εργασιακών σχέσεων του ΙΝΕ και αφορούν τις επιπτώσεις της νέας συγκυρίας μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης το 2009, στο επίπεδο των σχέσεων εργασίας. Το σύνολο αυτών των εργασιών εξετάζει τις εξελίξεις σε επίπεδο συλλογικών διαπραγματεύσεων και αμοιβών, σε επίπεδο απεργιακών κινητοποιήσεων, αλλά και την έκταση της αφερεγγυότητας των επιχειρήσεων, όπως και τις επιπτώσεις των αναδιαρθρώσεων.

Σε αυτό το τεύχος δημοσιεύονται οι εργασίες που αφορούς τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις αμοιβές της εργασίας. Καλύπτεται η περίοδος ως το τέλος του 2011, και παρουσιάζεται η διαδικασία απορρύθμισης των συλλογικών διαπραγματεύσεων με τους μνημονιακούς νόμους, οι επιπτώσεις τους δηλαδή για τις συλλογικές συμβάσεις και τις αμοιβές της εργασίας.

Το σύνολο αυτών των εργασιών αφορά βέβαια την πρώτη περίοδο άσκησης μνημονιακών πολιτικών και σήμερα πλέον έχει σχετική σημασία, καθώς κατά την τρέχουσα περίοδο έχουμε την περαιτέρω όξυνση των πολιτικών λιτότητας και της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων. Δημοσιεύονται παρόλ'αυτά για να συμπληρώσουν τις γνώσεις και τα επιχειρήματα των εργαζομένων, των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εκπροσώπων τους.

Εισαγωγή

Οι αλλαγές στο σύστημα των συλλογικών διαπραγματεύσεων που συντελούνται κατά την περίοδο της ύφεσης και της κρίσης συμβάλλουν στην διαμόρφωση ενός νέου εργασιακού τοπίου σε συνδυασμό με μια σειρά μέτρων που οδηγούν στην απορρύθμιση της εργατικής νομοθεσίας. Οι αλλαγές στο σύστημα της συλλογικής διαπραγμάτευσης, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, μεσολάβησης και διαιτησίας δημιουργούν εντελώς νέα δεδομένα στο πεδίο της διαμόρφωσης των αποδοχών και των άλλων όρων που συνθέτουν τις εργασιακές σχέσεις. Υπηρετούν τον στόχο της μείωσης και της συμπίεσης των δαπανών για την εργασία επιδεινώνοντας σημαντικά τις συνθήκες απασχόλησης και διαβίωσης των εργαζομένων με το επιχείρημα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας παρά το γεγονός ότι το κόστος εργασίας δεν είναι ο κύριος παράγοντας για τις χαμηλές σχετικές επιδόσεις σε μια χώρα όπως η Ελλάδα που ήδη χαρακτηρίζεται για το χαμηλό εργατικό κόστος στον ευρωπαϊκό χώρο.

Στην εργασία που ακολουθεί εξετάζεται ο τρόπος καθορισμού των αποδοχών των εργαζομένων σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης και κρίσης και περιλαμβάνει δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, με συντελεστή τον Αποστόλη Καψάλη, διερευνάται το περιεχόμενο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων κατά την περίοδο των ετών 2010-2011. Στο πλαίσιο αυτό αναλύεται το περιεχόμενο των αλλαγών που συντελούνται με τους μνημονιακούς νόμους απορρύθμισης του συστήματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων, των συλλογικών συμβάσεων και του τρόπου επίλυσης των συλλογικών διαφορών αναφορικά με τους θεσμούς μεσολάβησης, διαιτησίας και την εν γένει λειτουργία του ΟΜΕΔ. Επίσης αναλύεται το περιεχόμενο του συνόλου των συλλογικών συμβάσεων που υπογράφονται κατά την εν λόγω περίοδο σε εθνικό γενικό, κλαδικό, επιχειρησιακό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο καθώς και των διαιτητικών αποφάσεων σχετικά με το ζήτημα των αποδοχών. Τα συμπεράσματα που αντλούνται είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικά για την πορεία των μισθών όπως αυτοί διαμορφώνονται υπό το νέο θεσμικό πλαίσιο με τις καθοριστικής σημασίας αλλαγές που το συνοδεύουν.

Στο δεύτερο μέρος, με συντελεστή τον Χρήστο Τριανταφύλλου, αναλύεται η εξέλιξη των κατώτατων μισθών σε εθνικό γενικό και κλαδικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η διαχρονική εξέλιξη των εθνικών κατώτατων μισθών στην Ελλάδα σε σύγκριση με τα αντίστοιχες εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο. Επίσης αναλύεται η εξέλιξη των κατώτατων μισθών σε πέντε κλάδους της οικονομίας(τράπεζες, εμπόριο, μεταλλοβιομηχανία, τσιμεντοβιομηχανία, ξενοδοχεία) που έχουν επιλεγεί ως απόρροια των κλαδικών συμβάσεων που έχουν υπογραφεί κατά την περίοδο 2000-2011. Στο ίδιο μέρος αντλού-

νται χρήσιμα συμπεράσματα που προκύπτουν από τις συγκρίσεις μεταξύ του γενικού κατώτατου και των κατώτατων κλαδικών μισθών.

Τέλος τα παραρτήματα για τις συλλογικές συμβάσεις αποτελούν ένα ιδιαίτερα χρήσιμο και αποκαλυπτικό υλικό για την πορεία των εξελίξεων στο επίπεδο των μισθών.

Γιάννης Κουζης

Συντονιστής του έργου

ΜΕΡΟΣ Α΄
Συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις κατά την περίοδο 2010-2011

1. Εισαγωγή

Η εκδήλωση των συμπτωμάτων της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, ήδη από τα τέλη του 2009, αποτέλεσε την αιτία (ή κατ' άλλους την αφορμή) για την λήψη από την πολιτεία αυστηρών δημοσιονομικών μέτρων, κατ' αρχήν, στην κατεύθυνση της μείωσης των ελλειμμάτων και του εξωτερικού χρέους και εν συνεχεία προς εκπλήρωση των προβλεπομένων στην δανειακή σύμβαση ή στα πλαίσια εν γένει του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας («Μνημόνιο»).

Ορισμένα από τα μέτρα αυτά στοχεύουν εξαρχής στην συγκράτηση των δημοσίων δαπανών διαμέσου της μείωσης της δημόσιας απασχόλησης[1] και των αμοιβών των εργαζομένων στον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ωστόσο, πολλές νομοθετικές παρεμβάσεις της περιόδου 2010-2011 αφορούν στην μείωση του (άμεσου) μισθολογικού κόστους εξίσου και για τον ιδιωτικό τομέα, σε συνέπεια προς την ιδιαίτερα διαδεδομένη -στους κύκλος των δανειστών της χώρας και των εγχώριων οικονομικών και πολιτικών ελίτ- σύλληψη της *εργασίας* κυρίως ή αποκλειστικά σαν *κόστος*, το οποίο πρέπει πάση θυσία να περιοριστεί.

Με άλλοθι την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και ειδικότερα την ενίσχυση των επιχειρήσεων προκειμένου να ανταποκριθούν στις προκλήσεις ενός εξαιρετικά δυσμενούς παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος, υιοθετείται πλήθος μεταρρυθμίσεων της εργατικής νομοθεσίας, με τις οποίες συρρικνώνεται σημαντικά η έκταση της προστασίας, που παραδοσιακά επιφυλάσσει ο συγκεκριμένος δικαιϊκός κλάδος στον αδύναμο πόλο της εργασιακής σχέσης, δηλαδή στον εργαζόμενο.

Από την κωδικοποίηση και την μελέτη του συνόλου των οικείων νομοθετικών ρυθμίσεων (Καψάλης Α., 2011a) προκύπτει το συμπέρασμα ότι η εν λόγω δυσμενής για τον κόσμο της εργασίας εξέλιξη εκτείνεται σε όλα σχεδόν τα πεδία των εργασιακών σχέσεων.

Η θεσμοθέτηση της *ευελιξίας αλά ελληνικά* στην αγορά εργασίας δικαιολογείται συνήθως σαν ένα από τα αναγκαία μέσα για την επίτευξη του απώτερου στόχου της εσωτερικής υποτίμησης και της εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, δηλαδή, της συγκράτησης των μισθών και της εν γένει

1. Από την μια, μείωση του ρυθμού και του αριθμού των νέων προσλήψεων και από την άλλη το σύστημα της εφεδρείας και οι προ-συνταξιοδοτικές διαθεσιμότητες.

μείωσης του εργασιακού κόστους μέσα από την πλήρη απορρύθμιση της αγοράς εργασίας.

Έτσι, η εισαγωγή του νέου, ενιαίου[2], καθολικού[3] και υπερ-ευέλικτου εργασιακού προτύπου στην ελληνική περίπτωση (Καψάλης Α., 2011b), όχι μόνον δεν συνοδεύεται σε καμία περίπτωση από αντισταθμιστικά μέτρα προστασίας των μισθωτών, αλλά επιπλέον συνεπάγεται (εάν όχι προϋποθέτει) την στρέβλωση του ίδιου του κοινωνικού διαλόγου και της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Η μοναδικότητα του σύγχρονου ελληνικού εργασιακού υποδείγματος έγκειται πλέον σε δύο διαπιστώσεις: πρώτον, στην ταχεία και σε βάθος ενίσχυση όλων των ευέλικτων μορφών απασχόλησης χωρίς καν την επίκληση του αξιώματος της *flexicurity* που θεωρητικά, τουλάχιστον, συνεπάγεται την λήψη μέτρων για την εξισορρόπηση των συνεπειών της απομείωσης της ασφάλειας που απορρέει παραδοσιακά από την εργατική νομοθεσία και δεύτερον, στην παντελή απουσία κοινωνικής διαβούλευσης με τα συνδικάτα των εργαζομένων (ή έστω έγκαιρης ενημέρωσης τους) κάθε φορά που υιοθετούνται μέτρα ενίσχυσης της ευελιξίας στην απασχόληση (Καψάλης Α., 2011c).

Από τις αρχές του 2010 καμία (σχεδόν) μεταρρύθμιση της εργατικής νομοθεσίας δεν έχει προηγουμένως συμφωνηθεί σε διμερές ή τριμερές επίπεδο και καμία από τις επιστημονικά εμπεριστατωμένες εισηγήσεις των συνδικαλιστικών οργάνων των μισθωτών δεν έχει γίνει αποδεκτή. Η πραγματικότητα αυτή δεν απαντά σε καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, 2011).

Αντιθέτως, παρατηρείται ότι εισάγονται επιλογές που αποβλέπουν ευθέως στην θεσμική εκτροπή από την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της συλλογικής αυτονομίας και στην παρέκκλιση από την επί 20ετίας κατοχυρωμένη πρακτική της συνομολόγησης των μισθολογικών και των θεσμικών όρων της εργασίας διαμέσου ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων. Κατά μια άποψη, η απορρύθμιση των ατομικών εργασιακών σχέσεων δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την ριζική ανατροπή των ισχυόντων στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Το σύνολο των νομοθετικών παρεμβάσεων στο συγκεκριμένο πεδίο συγκλίνουν σε μια διπλή επιδίωξη: στην αποκέντρωση της συλλογικής διαπραγμάτευσης (με κατεύθυνση το επίπεδο της επιχείρησης) και εν τέλει στην προοδευτική μετατόπισή της στο ατομικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό η συμπίεση του μισθολογικού (και όχι μόνον) εργασιακού κόστους καθίσταται εκ των πραγμάτων ευχερέστερη, μολονότι στα τέλη του 2011 τίθεται δημόσια πλέον και το ζήτημα της απευθείας, μέσω νομοθετικών παρεμβάσεων, περαιτέρω μείωσης του κόστους αυτού για τον ιδιωτικό τομέα (κατάργηση 13ου και 14ου μισθού, μείωση των κατώτατων αποδοχών της ΕΓΣΣΕ, πλήρης κατάργηση της δυνατότητας επί-

2. Για τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.

3. Για όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων ανεξαρτήτως ηλικίας, προϋπηρεσίας, ειδικότητας, κλάδου απασχόλησης, φύλου ή εκπαιδευτικού επιπέδου.

τευξης αυξήσεων μέσω συλλογικών συμφωνιών, μείωση του έμμεσου μισθολογικού κόστους).

Η παρούσα εργασία δεν προσεγγίζει το εξαιρετικά ενδιαφέρον ζήτημα των νομικών προεκτάσεων των νέων διατάξεων που αφορούν στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και ιδίως εκείνο της συμβατότητας τους με θεμελιώδη εργατικά δικαιώματα σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, με το σύνταγμα ή τις διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν την χώρα. Επιπλέον δεν εξετάζονται θέματα νομιμότητας του περιεχομένου συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, όπως ενδεικτικά οι δύο περιπτώσεις επιχειρησιακών ΣΣΕ, οι οποίες περιλαμβάνουν όρους για βασικές αποδοχές χαμηλότερες από τα κατώτατα όρια της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας.

Η σχετική βιβλιογραφία, είτε αφορά σε δικόγραφα ένδικων προσφυγών από την πλευρά των συνδικάτων και της επιστημονικής κοινότητας, είτε σε ερευνητικά και θεωρητικά πονήματα, είναι εξαιρετικά πλούσια και ενδιαφέρουσα. Στις ιστοσελίδες του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας (http://kratosdikaioukaimnimonio.blogspot.com/) και των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων της ΓΣΕΕ (www.gsee.gr) και της ΑΔΕΔΥ (www.adedy.gr) περιλαμβάνονται όλα αυτά τα κείμενα

Από αυτήν την βιβλιογραφία προκύπτουν μια σειρά προβληματισμοί και αντιρρήσεις που περιστρέφονται γύρω από ένα ακανθώδες ζήτημα, το οποίο αποτελεί και τον κεντρικό άξονα της έρευνας τούτης: *σε ποιο βαθμό επιβεβαιώνεται η ανησυχία περί την αλλοίωση, εάν όχι την εξάλειψη, της ελευθερίας της συλλογικής διαπραγμάτευσης στην Ελλάδα εξαιτίας της εφαρμογής των νέων κανόνων δικαίου;*

Στο επίκεντρο της οικείας αναζήτησης τίθεται ειδικότερα η διερεύνηση της διατήρησης της δυνατότητας για την ανόθευτη σύναψη συλλογικών συμφωνιών με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό του ύψους και δη της αύξησης στις αποδοχές των εργαζομένων στα πλαίσια, τόσο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, όσο και των διαιτητικών αποφάσεων που εκδίδονται από τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας.

Ταυτόχρονα, διερευνάται η εξακολούθηση της ευχέρειας συνομολόγησης όρων ή μέτρων προστασίας των εργαζομένων σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης στο περιεχόμενο αυτών των συλλογικών συμφωνιών, παράλληλα ή σε αντιδιαστολή προς την συρρίκνωση ή την συγκράτηση του μισθολογικού κόστους.

Για τους λόγους αυτούς κρίνεται σκόπιμο να προηγηθεί μια σύντομη ποιοτική ανασκόπηση των ανατροπών στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις και ο προσδιορισμός των επιμέρους κινδύνων που ελλοχεύουν από αυτές -ταυτόχρονα από θεσμική και πρακτική σκοπιά- ως προς την λειτουργία αυτού καθεαυτού του συστήματος των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων στην χώρα (Κεφάλαιο 2).

Στην συνέχεια, αναλύεται η μεθοδολογία της έρευνας, δηλαδή της καταγραφής και της ποιοτικής αποδελτίωσης του περιεχομένου των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (ΣΣΕ) και των διαιτητικών αποφάσεων (ΔΑ) της περιόδου 2010-2011. Παράλ-

ληλα παρέχονται ορισμένες απαραίτητες διευκρινήσεις για την κατανόηση αφενός, της κωδικοποίησης που επιχειρείται στους πίνακες ποιοτικής επισκόπησης των ΣΣΕ και των ΔΑ και αφετέρου, της οριοθέτησης συγκεκριμένων παραμέτρων ή κριτηρίων αξιολόγησης του περιεχομένου αυτών των συμβάσεων ή αποφάσεων (Κεφάλαιο 3).

Στο κεφάλαιο 4 επιχειρείται μια απάντηση στα θεμελιώδη ερωτήματα που γεννά η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όπως αυτά διατυπώνονται στο δεύτερο κεφάλαιο. Ταυτόχρονα, αναλύονται ενδιαφέρουσες επιμέρους όψεις του περιεχομένου των ΣΣΕ (αλλά και των ΔΑ) με κριτήριο την προστασία του εισοδήματος και των υπολοίπων δικαιωμάτων των εργαζομένων στο περιβάλλον της οικονομικής ύφεσης.

Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο εξάγονται τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης και διατυπώνονται ορισμένοι προβληματισμοί για το μέλλον των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην Ελλάδα με βάση όλα όσα έχουν προηγηθεί στην ποιοτική ανασκόπηση των ΣΣΕ και των ΔΑ της διετίας 2010-2011.

2. Οι ανατροπές στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και οι κίνδυνοι για τις συλλογικές ελευθερίες

Η λήψη μέτρων δημοσιονομικής πειθαρχίας στην Ελλάδα συνεπάγεται εξαρχής την παρέκκλιση (θεμιτή ή μη) από βασικές αρχές του συλλογικού εργατικού δικαίου συχνά συνταγματικής ισχύος.

Οι μειώσεις ή το πάγωμα των αποδοχών στον δημόσιο τομέα, στενό ή ευρύτερο (Ν. 3833/2010, Ν.3847/2010 κοκ), πέραν όλων όσα αφορούν στην προστασία του δικαιώματος των μισθωτών στην περιουσία, έχουν ως κατάληξη την υποβάθμιση του ρόλου και την αντιστροφή της προτεραιότητας των συλλογικών διαπραγματεύσεων στο ζήτημα του καθορισμού του ύψους των αποδοχών.

Ο Ν.3845/2010 («Μνημόνιο») επιπλέον θέτει για πρώτη φορά τις βάσεις για την κατάργηση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης και της κλασσικής ιεραρχικής δομής των συλλογικών συμβάσεων στην Ελλάδα. Το διαβόητο άρθρο 37 του Ν. 4024/2011 δεν πρωτο-εισάγει, απλά εξειδικεύει με τρόπο ευκρινή και επικυρώνει για άλλη μια φορά, την διάταξη-πλαίσιο του άρθρου 2 παρ. 7 του Ν. 3845/2010 σύμφωνα με την οποία:

«Οι όροι των Ομοιοεπαγγελματικών και Επιχειρησιακών Συμβάσεων Εργασίας μπορούν να αποκλίνουν έναντι των αντίστοιχων όρων Κλαδικών Συμβάσεων Εργασίας, καθώς και των Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και οι όροι των Κλαδικών Συμβάσεων Εργασίας μπορούν να αποκλίνουν έναντι των αντίστοιχων όρων Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής».

Παράλληλα, σε πολλαπλές περιπτώσεις διατάξεων στο κείμενο σχεδόν όλων των επόμενων νόμων που αφορούν άμεσα ή

έμμεσα στις εργασιακές σχέσεις (από τον Ν. 3846/2010 έως και τον Ν.4024/2011) επαναλαμβάνεται συγκεκριμένη *ρήτρα* σύμφωνα με την οποία τα οριζόμενα σε αυτές τις νομοθετικές παρεμβάσεις κατισχύουν οιασδήποτε αντίθετης υφιστάμενης διάταξης νόμου, συλλογικής συμφωνίας ή διαιτητικής απόφασης, οι οποίες παύουν δια νόμου να παράγουν οποιαδήποτε έννομη συνέπεια.

Σε ό,τι αφορά τις συλλογικές συμφωνίες πλήθος εισαγόμενων νομικών διατάξεων διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας της συλλογικής διαπραγμάτευσης με κυριότερους άξονες:

- την εισαγωγή του θεσμού της *ειδικής επιχειρησιακής* συλλογικής σύμβασης εργασίας, η οποία συνάπτεται και σε επιχειρήσεις κάτω των 50 ατόμων και περιλαμβάνει ειδικούς όρους κατά παρέκκλιση κάθε άλλης συλλογικής σύμβασης ή ακόμη και σχετικής διάταξης νόμου (καταργήθηκε με τον Ν. 4024/2011),
- την αναβίωση του θεσμού της *ένωσης προσώπων* και την απόδοση σε αυτούς νέων αρμοδιοτήτων και κυρίως της ιδιότητας του κοινωνικού συνομιλητή της εργοδοτικής πλευράς,
- την αναγνώριση *συμφιλιωτικών αρμοδιοτήτων* και στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) για ατομικές και συλλογικές εργατικές διαφορές,
- την μεταρρύθμιση της διαδικασίας προσφυγής στον ΟΜΕΔ, αλλά και της εσωτερικής δομής και λειτουργίας του οργανισμού,
- την -κατ' έμμεσο τρόπο- αυξημένη τυπική ισχύ που αποδόθηκε στην τελευταία Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας των ετών 2010-2012,
- την αναστολή της υπουργικής δυνατότητας *επέκτασης* των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας,
- την κατάργηση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης.

Οι βασικές αρχές της συλλογικής διαπραγμάτευσης ως ίσχυαν δυνάμει του Ν.1876/1990 μέχρι το τέλος του 2009 έχουν ανατραπεί πλήρως έπειτα από δύο χρόνια. Στον πίνακα που ακολουθεί αποκωδικοποιούνται και αναλύονται όλες οι απορρυθμίσεις στο συλλογικό εργατικό δίκαιο και ειδικότερα στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων την διετία 2010-2011.

Πίνακας 1

Ανατροπές στο συλλογικό εργατικό δίκαιο την διετία 2010-2011

Πεδίο	Πριν τον μηχανισμό Στήριξης (Ν. 3833/2010, Ν.3844/2010 και Ν.3846/2010)	Έως 06/2010 (Ν.3845/2010, Ν. 3847/2010 και Ν.3863/2010)	Έως 12/2010 (Ν. 3871/2010 και Ν.3899/2010)	Έως 06/2011 (Ν.3920/2011, Ν.3979/2011, Ν.3986/2011, Ν.3996/2011)	Έως 12/2011 (Ν. 4024/2011)
Μεσολάβηση και Διαιτησία (ΟΜΕΔ)/ Συμφιλίωση		Ρύθμιση διαδικασίας προσφυγής στον ΟΜΕΔ. Θέσπιση δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στην μεσολάβηση και στην διαιτησία και των δύο μερών. Εξαγγελία προεδρικού διατάγματος για την μεταρρύθμιση των όρων σύστασης και λειτουργίας του ΟΜΕΔ (Ν.3863. Καταργήθηκε ρητά με τον Ν.3899).	α) Αυξημένη τυπική ισχύ αποδίδεται στην πρόσφατη ΕΓΣΣΕ. Οι εκδοθησόμενες με τη διαδικασία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) διαιτητικές αποφάσεις, προς επίλυση συλλογικών διαφορών, δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011. Επίσης δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το διάστημα από 1.7.2011 έως 31.12.2012, πέραν των οριζομένων στην σε ισχύ ΕΓΣΣΕ (Ν. 3871). β) Αντικαθίστανται βασικά άρθρα του Νόμου 1876/1990 και εισάγονται ρυθμίσε ις (Ν.3899) με τις οποίες θεσπίζονται τα εξής: 1) η δυνατότητα προσφυγής στην διαιτησία μονομερώς από την εργοδοτική πλευρά μετά την υποβολή πρότασης για μεσολάβηση εφόσον προσήλθε και συμμετείχε στην διαδικασία μεσολάβησης. 2) στην δικαστική κρίση του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπόκεινται οι διαφορές αποκλειστικά για το κύρος των διαιτητικών αποφάσεων	Εισάγονται (Ν.3996) αυξημένες αρμοδιότητες συμφιλίωσης των δύο μερών της εργασιακής σχέσης σε επίπεδο ΣΕΠΕ για ζητήματα τόσο ατομικών όσο και συλλογικών εργασιακών σχέσεων. Επίσης, προβλέπεται η υπό όρους εμπλοκή της διοίκησης (υπουργείου απασχόλησης) σε διαδικασίες συμφιλίωσης, ενώ της εργατικής υπόθεσης επιλαμβάνεται η αρμόδια διεύθυνση του υπουργείου εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον πρόκειται για διαφορά «*εθνικού επιπέδου*». Η νέα διαδικασία συμφιλίωσης δύναται να καταλήξει σε δεσμευτικό πρακτικό επίλυσης της εργατικής διαφοράς.	

Πεδίο	Πριν τον μηχανισμό Στήριξης (Ν. 3833/2010, Ν.3844/2010 και Ν.3846/2010)	Έως 06/2010 (Ν.3845/2010, Ν. 3847/2010 και Ν.3863/2010)	Έως 12/2010 (Ν. 3871/2010 και Ν.3899/2010)	Έως 06/2011 (Ν.3920/2011, Ν.3979/2011, Ν.3986/2011, Ν.3996/2011)	Έως 12/2011 (Ν. 4024/2011)
			3) η ιδιαίτερη έμφαση κατά την έκδοση απόφασης του ΟΜΕΔ στην οικονομική κατάσταση δηλαδή στην εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικής δραστηριότητας ως στοιχεία που θα πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση της διαφοράς 4) η προσφυγή στην διαιτησία περιορίζεται στον καθορισμό του βασικού μισθού. Ως προς τα λοιπά ζητήματα η συλλογική διαπραγμάτευση συνεχίζεται προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία. 5) η επιλογή και η αξιολόγηση των νέων μεσολαβητών και διαιτητών θα υλοποιούνται με ομόφωνη απόφαση των μελών του Δ.Σ. στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων.		

Πεδίο	Πριν τον μηχανισμό Στήριξης (Ν. 3833/2010, Ν.3844/2010 και Ν.3846/2010)	Έως 06/2010 (Ν.3845/2010, Ν. 3847/2010 και Ν.3863/2010)	Έως 12/2010 (Ν. 3871/2010 και Ν.3899/2010)	Έως 06/2011 (Ν.3920/2011, Ν.3979/2011, Ν.3986/2011, Ν.3996/2011)	Έως 12/2011 (Ν. 4024/2011)
Συλλογικές διαπραγματεύσεις/ συλλογικές συμβάσεις/ συμφωνίες	α) Οι διατάξεις που αφορούν σε μείωση αποδοχών και αμοιβών (σε ιδιωτικό-δημόσιο τομέα) κατισχύουν κάθε αντίθετης συλλογικής συμφωνίας ή σύμβασης κλπ (Ν.3833). β) Απαγορεύεται έως 31/12/2010 η σύναψη συλλογικής (ή και ατομικής) συμφωνίας ή σύμβασης στον δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα που θα συνεπάγεται αυξήσεις στις αμοιβές και αποδοχές και καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη ή ρύθμιση (Ν.3833). γ) Σύσταση Μητρώου συλλογικών συμβάσεων εργασίας, καταχώρηση κατά είδος και ανάρτηση σχετικού πίνακα με το κείμενο των σσε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου (Ν.3846).	α) Οι διατάξεις που αφορούν σε περαιτέρω μείωση αποδοχών και αμοιβών (σε ιδιωτικό-δημόσιο τομέα) κατισχύουν κάθε αντίθετης συλλογικής συμφωνίας ή σύμβασης κλπ (Ν.3845). β) Κατάργηση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης (Ν.3845): i) Οι όροι των ομοι-επαγγελματικών και επιχειρησιακών σσε μπορούν να αποκλίνουν των όρων των κλαδικών σσε και των ΕΓΣΣΕ ii) οι όροι των κλαδικών σσε μπορούν να αποκλίνουν των αντίστοιχων της ΕΓΣΣΕ.	α) Επαναλαμβάνεται η ρύθμιση των Νόμων 3833 και 3845/2010, δηλαδή οι περικοπές που εισάγονται με τον Ν. 3899 κατισχύουν οποιασδήποτε άλλης διάταξης ή ρήτρας στα πλαίσια οιασδήποτε συλλογικής ρύθμισης των όρων εργασίας (Ν.3899). β) Εισάγεται (Ν. 3899) ο θεσμός της ειδικής επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας (εεσσε). Με την εεσσε ακόμα και σε επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από 50 άτομα δύναται να συνομολογηθούν αποδοχές και όροι εργασίας, οι οποίοι αποκλίνουν από όσα ισχύουν στις κλαδικές συμβάσεις εργασίας στο όριο των οριζομένων στην εγσσε (740 ευρώ μηνιαίος μισθός μεικτά). Οι συμβάσεις αυτές υπερισχύουν χωρίς περιορισμούς (αρχή ευνοϊκότερης ρύθμισης κλπ) και έχουν ετήσια -κατ' αρχήν- διάρκεια. Επίσης, προβλέπεται ότι μπορούν με τις εεσσε να ρυθμίζονται ζητήματα ευέλικτων μορφών εργασίας (διάσωση θέσεων εργασίας, μερική-εκ περιτροπής, διαθεσιμότητα) καθώς και της διάρκειάς τους. Στο ζήτημα της σκοπιμότητας σύναψής της εεσσε γνωμοδοτεί το Συμβούλιο Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας (Η εν λόγω διάταξη του Ν.3899 καταργήθηκε ρητά με τον Ν. 4024).	α) Εξαιρετικές διαδικασίες και ρυθμίσεις συλλογικού εργατικού δικαίου εισάγονται με τον Ν.3920 και αφορούν στην σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας στους νέους φορείς που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση των αστικών συγκοινωνιών στην Περιφέρεια της Αττικής. Οι κυριότερες από αυτές είναι: 1) η κατάργηση της ισχύος όλων των σε ισχύ διατάξεων συλλογικών συμβάσεων ή κανονισμών στους συγχωνευθέντες φορείς, 2) η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις δύο πλέον αντιπροσωπευτικές οργανώσεις ανά νεοσύστατο φορέα εντός τριάντα ημερολογιακών ημερών, 3) η ρύθμιση με νόμο των θεμάτων εργασιακών σχέσεων σε περίπτωση μη συμφωνίας των μερών, 4) η απαγόρευση μονομερούς προσφυγής στον ΟΜΕΔ κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και 5) η επαναφορά του κατά νόμου πλαισίου συλλογικών διαπραγματεύσεων άμα τη ολοκληρώσει της εν λόγω εξαιρετικής διαδικασίας. β) Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας του Ν. 3986 καθορίζεται με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή συμφωνία του εργοδότη με συνδικαλιστική οργάνωση στην επιχείρηση που αφορά στα μέλη της ή συμφωνία του εργοδότη και του συμβουλίου των εργαζομένων ή συμφωνία του εργοδότη και ένωσης προσώπων (*βλ. επίσης Συνδικαλιστικές οργανώσεις*). γ) Με επιχειρησιακές ή κλαδικές συλλογικές συμβάσεις μπορεί να καθορίζεται άλλο σύστημα διευθέτησης του χρόνου εργασίας ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κλάδου ή της επιχείρησης (Ν. 3986).	α) Κατάργηση της ειδικής επιχειρησιακής σσε που εισήχθη με τον Ν.3899. β) Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις δύνανται να υπογράφονται εκτός από το επιχειρησιακό σωματείο και από ενώσεις προσώπων και μόνο εν τη απουσία επιχειρησιακού συνδικάτου ή ένωσης προσώπων από το οικείο πρωτοβάθμιο κλαδικό σωματείο. γ) κατάργηση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Η επιχειρησιακή σσε υπερισχύει πλέον σε περίπτωση συρροής με κλαδική ή ομοιο-επαγγελματική σσε έως το όριο των προβλεπομένων στην ΕΓΣΣΕ. δ) αναστολή της υπουργικής δυνατότητας επέκτασης των κλαδικών ΣΣΕ καθ' όλη την διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής.

Πεδίο	Πριν τον μηχανισμό Στήριξης (Ν. 3833/2010, Ν.3844/2010 και Ν.3846/2010)	Έως 06/2010 (Ν.3845/2010, Ν. 3847/2010 και Ν.3863/2010)	Έως 12/2010 (Ν. 3871/2010 και Ν.3899/2010)	Έως 06/2011 (Ν.3920/2011, Ν.3979/2011, Ν.3986/2011, Ν.3996/2011)	Έως 12/2011 (Ν. 4024/2011)
Συνδικαλιστικές οργανώσεις. Μορφές συλλογικής εκπροσώπησης				Εισάγεται ο θεσμός (Ν. 3986) της ένωσης προσώπων σε επιχειρησιακό επίπεδο για την σύναψη συμφωνίας αναφορικά με την διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Η ένωση προσώπων μπορεί να συσταθεί και σε επιχειρήσεις με λιγότερο από 20 άτομα από το 15% του συνόλου των εργαζομένων και από το 25% των εργαζομένων στις υπόλοιπες επιχειρήσεις, χωρίς να πρόκειται για εργατικό σωματείο και χωρίς να διέπεται από τον Ν. 1264/1982.	α) εισαγωγή της δυνατότητας σύναψης επιχειρησιακής ΣΣΕ από ένωση προσώπων, η οποία συστήνεται από τα 3/5 του συνόλου των εργαζομένων της επιχείρησης χωρίς κανέναν άλλο περιορισμό. β) επιτάχυνση της διαδικασίας αναγνώρισης συνδικαλιστικών οργανώσεων. Η συζήτηση για την σύσταση σωματείου πρέπει να γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα και το αργότερο μέσα σε δέκα ημέρες, ενώ η σχετική απόφαση δημοσιεύεται αμέσως με την ολοκλήρωση της συζήτησης ή το αργότερο εντός 48 ωρών.
Απεργία			Αναστολή του δικαιώματος στην απεργία για 10 ημέρες και στην περίπτωση μονομερούς προσφυγής του εργοδότη στην διαιτησία (Ν.3899).		

Πίνακας 1: Καψάλης Απόστολος

Οι σημαντικότερες ουσιαστικές ανατροπές στην ελεύθερη συλλογική διαπραγμάτευση γίνονται απολύτως κατανοητές, εφόσον αναγνωστούν συνδυαστικά οι επιμέρους και φαινομενικά αυτόνομες νομοθετικές ρυθμίσεις, οι οποίες θα πρέπει να ερμηνευτούν ως ένα ενιαίο πλέγμα κανόνων με κοινή αφετηρία και σαφή και συγκεκριμένη στόχευση.

Στις 15/07/2010 οι κοινωνικοί ανταγωνιστές σε τριτοβάθμιο επίπεδο συνομολογούν την ΕΓΣΣΕ των ετών 2010-2012 με βάση την οποία αφενός, δεν χορηγούνται αυξήσεις στις βασικές αποδοχές για το διάστημα από 01/01/2010 έως 30/06/2011 και αφετέρου, από 01/07 των ετών 2011 και 2012 επέρχονται αυξήσεις στο ύψος του ευρω-πληθωρισμού, όπως αυτός διαμορφώνεται κατά τα έτη 2010 και 2011 αντίστοιχα.

Δύο εβδομάδες αργότερα (30/07/2010) ψηφίζεται ο Ν. 3871/2010[4] στο ακροτελεύτιο άρθρο του οποίου προβλέπονται τα εξής: οι εκδοθησόμενες με τη διαδικασία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) διαιτητικές αποφάσεις, προς επίλυση συλλογικών διαφορών, δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011. Επίσης, δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το διάστημα από 01/07/2011 έως 31/12/2012, πέραν των οριζομένων στην σε ισχύ ΕΓΣΣΕ.

Τέλος, στα τέλη του έτους (17/12/2010) ψηφίζεται ο Ν. 3899/2010 με τον οποίο εισάγονται σημαντικές ανατροπές στον θεσμό της διαιτησίας ενώπιον του ΟΜΕΔ. Ιδιαίτερα, σε περίπτωση προσφυγής στην διαιτησία η οικεία απόφαση περιορίζεται στον καθορισμό των βασικών αποδοχών, ενώ για τα λοιπά ζητήματα η διαπραγμάτευση συνεχίζεται μέχρι την επίτευξη συμφωνίας. Παράλληλα, αναγνωρίζεται ρητά η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής του εργοδότη στην διαιτησία, η οποία διέπεται από τις ως άνω (και πλείστες άλλες) περιορισμένες και περιοριστικές πλέον αρμοδιότητες.

Με άλλα λόγια, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και ο κόσμος της εργασίας έρχονται σταδιακά από τα μέσα του 2010 και εφεξής αντιμέτωποι με την εξής πραγματικότητα: οι αυξήσεις στους μισθούς είναι ουσιαστικά κλειδωμένες στα όρια από 0% έως 1,7%, ανεξάρτητα από το ύψος του πληθωρισμού στην Ελλάδα ή την ιδιαίτερη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης ή του κλάδου και ως εκ τούτου αποτελούν μια προνομιακή αφετηρία διαπραγμάτευσης σε βάρος των συνδικάτων. Η εργοδοτική πλευρά αξιοποιώντας αυτή την συγκυρία στην πραγματικότητα δεν διακινδυνεύει πολλά πράγματα και ασκεί σιωπηρή πίεση προς τα συνδικάτα για την αποδοχή των προτάσεών της για τα μισθολογικά ζητήματα, υπό την απειλή ακριβώς της μη συνομολόγησης καμίας απολύτως συμφωνίας για όλες τις υπόλοιπες παραμέτρους της εργασιακής σχέσης.

4. Ο οποίος δεν αφορά στις εργασιακές σχέσεις αλλά στην *Δημοσιονομική διαχείριση και Ευθύνη*.

Προκύπτει, λοιπόν, το εξής δίλημμα για το συνδικαλιστικό κίνημα: είτε συμφωνούνται «ελεύθερα» αυξήσεις στο όριο ή κοντά στο όριο των αυξήσεων της ΕΓΣΣΕ και εξασφαλίζεται έτσι η διατήρηση ή ακόμη και μια νέα συμφωνία περί τις θεσμικές ή άλλες ρυθμίσεις, είτε προσφεύγοντας στον ΟΜΕΔ επιτυγχάνονται σχεδόν οι ίδιες αυξήσεις χωρίς όμως την κατοχύρωση των άλλων ρυθμίσεων.

Πόσο ελεύθερη είναι πλέον η συλλογική διαπραγμάτευση; Πώς επανακαθορίζεται η έννοια του κοινωνικού διαλόγου στην χώρα; Τι περιθώρια διαβούλευσης και συμφωνίας έχει πραγματικά ο κόσμος της μισθωτής εργασίας; Πόσο υπερβολική είναι η εκτίμηση ότι οι ΔΑ, αλλά εν πολλοίς και οι ΣΣΕ, κινδυνεύουν να εκφυλιστούν σε «*φωτοτυπικά αντίγραφα*» των εισηγήσεων της εργοδοτικής πλευράς; Σε ποιο βαθμό και σε ποια έκταση οι δύο πλευρές κατορθώνουν να συνομολογούν μέτρα που ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες κάθε επιχείρησης, κλάδου ή επαγγέλματος; Ποιες είναι οι γενικότερες κοινωνικές επιπτώσεις από την απάντηση που θα δοθεί στα προηγούμενα ερωτήματα ιδιαίτερα στο σημερινό περιβάλλον της ύφεσης και της κρίσης;

Μέσα σε αυτό ακριβώς το περιβάλλον το βάρος της ευθύνης στις πλάτες των εκπροσώπων των εργαζομένων είναι δυσβάστακτο. Το έδαφος είναι ναρκοθετημένο και ο κίνδυνος καραδοκεί σε κάθε βήμα. Όποιος προβεί σε κρίσεις και επικρίσεις για την αποτελεσματικότητα του συνδικαλιστικού κινήματος οφείλει προηγουμένως να συνυπολογίσει ορισμένους επιπρόσθετους αντικειμενικούς παράγοντες όπως ενδεικτικά:

- την εξαιρετικά διαδεδομένη πρακτική της ατομικής «διαπραγμάτευσης» (μονομερής ή «συναινετική» μείωση αποδοχών και επιβολή συστήματος εκ περιτροπής/μερικής απασχόλησης, διαθεσιμότητας κοκ),
- το αναιτιολόγητο των απολύσεων, για οικονομικούς λόγους ή για λόγους που αφορούν στο πρόσωπο των εργαζομένων,
- την διεύρυνση του νόμιμου μηνιαίου ανώτατου ορίου των ομαδικών απολύσεων στο 5%,
- την τεχνική μείωση του ποσού της αποζημίωσης μέσω της μείωσης του χρόνου της προειδοποίησης της απόλυσης,
- τις χρονοβόρες και πολυδάπανες διαδικασίες δικαστικής προστασίας για τον εργαζόμενο,
- τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και το χαμηλό επίπεδο προστασίας των χωρίς (πλήρη και σταθερή) εργασία,
- το κλίμα τρομοκρατίας στις περισσότερες επιχειρήσεις της χώρας και την επιδημία απολύσεων και άλλων εκδικητικών κυρώσεων σε βάρος συνδικαλιστών ή εργαζομένων για συνδικαλιστική δράση.

Γίνεται, έτσι αντιληπτό, ότι η έμφαση της παρούσης εργασίας στην μελέτη της ικανότητας καθορισμού του ύψους των αποδοχών μέσα από τις διαδικασίες της συλλογικής διαπραγμάτευσης δικαιολογείται με διπλό τρόπο.

Πρώτον, οι συνολικές αμοιβές από την εργασία αποτελούν την κύρια και πολλές φορές την αποκλειστική εισοδηματική πηγή για εκατοντάδες χιλιάδες εργατικά νοικοκυριά που πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Δεύτερον, ακριβώς για αυτό τον λόγο, ο περιορισμός της δυνατότητας εξασφάλισης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης (ή επιβίωσης) δυναμιτίζει την συνδικαλιστική προοπτική και την ίδια την βιωσιμότητα των σωματείων των εργαζομένων, σε ένα γενικευμένο κλίμα δημόσιου καταλογισμού όλων των δεινών της ελληνικής αγοράς εργασίας σε βάρος συλλήβδην όλων των συνδικάτων και των συνδικαλιστών.

3. Μεθοδολογία

Ο πιο αξιόπιστος και ασφαλής τρόπος για την παρατήρηση των επιπτώσεων της νέας εργατικής νομοθεσίας στις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις είναι η μελέτη του περιεχομένου όλων ανεξαιρέτως των ΣΣΕ και των ΔΑ από τις αρχές του 2010. Ως βάση για την αναζήτησή τους χρησιμοποιείται η ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου Εργασίας και το Μητρώο Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που θεσπίσθηκε με τον Ν. 3846/2010. Στο εν λόγω ηλεκτρονικό μητρώο καταχωρούνται όλες οι ΣΣΕ και οι ΔΑ του ΟΜΕΔ, ενώ παρατίθενται ως συνημμένα και τα κείμενα αυτών σε μορφή pdf (http://www.ypakp.gr/).

Έπειτα από την ανάγνωση και μελέτη όλων των επιμέρους συνημμένων αρχείων με το πρωτότυπο κείμενο, είτε των ΣΣΕ, είτε των ΔΑ, έγινε η καταγραφή τους στους ειδικούς πίνακες ποιοτικής κωδικοποίησης που παρατίθενται στο τέλος της παρούσης εργασίας (Κεφάλαιο 7ο, Παραρτήματα). Ειδικότερα, στους εν λόγω πίνακες κατατάσσονται με χρονολογική σειρά όλες τις ΣΣΕ και τις ΔΑ, οι οποίες εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική βάση του Υπουργείου την 24η Οκτωβρίου 2011 ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη ειδική χρονολογική παράμετρο (ημερομηνία σύναψης, κατάθεσης, προσφυγής στον ΟΜΕΔ κλπ). Η επιλογή αυτού του τελικού χρονικού σημείου έγινε για δύο λόγους, έναν πρακτικό και έναν ουσίας.

Ο πρώτος λόγος έχει να κάνει με την δέσμευση της ολοκλήρωσης του παρόντος παραδοτέου μέχρι τα τέλη του έτους (2011). Καθίσταται έτσι εκ των πραγμάτων ανέφικτη η καταγραφή και μελέτη των ΣΣΕ και των ΔΑ μέχρι κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή (31/12/2011), στην κατεύθυνση ιδίως της εξαγωγής ολοκληρωμένων συμπερασμάτων για το σύνολο της διετίας στην βάση των υποθέσεων εργασίας, όπως αναλύθηκαν προηγουμένως.

Ο δεύτερος και πιο σημαντικός λόγος έχει να κάνει με την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 4024/2011 (27 Οκτωβρίου 2011). Είναι γεγονός ότι η σπουδαιότητα των ρυθμίσεων αυτού του νόμου που αφορούν στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις αποτελούν το έναυσμα μιας νέας περιόδου για την Ελλάδα στο ζήτημα αυτό, ειδικότερα από την στιγμή που αφενός, οι κλαδικές ΣΣΕ δεν δύνανται να επεκτείνονται στο σύνολο του κλάδου και αφετέρου, ενισχύεται η δυνατότητα των ενώσεων προσώπων να υπεισέρχονται σε έννομες αρμοδιότητες που μέχρι πρόσφατα διατηρούσαν

αποκλειστικά οι αυθεντικές συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η μελέτη της εξέλιξης των συλλογικών διαπραγματεύσεων υπό το νέο καθεστώς απαιτεί μια καινοτόμα και αυθεντική μεθοδολογία, η οποία θα αποτελέσει το κεντρικό αντικείμενο της αντίστοιχης μελέτης που θα εξετάζει την περίοδο από την 27η Οκτωβρίου 2011 μέχρι το τέλος του 2012.

Βασική πηγή πληροφοριών αποτελούν οι πίνακες ποιοτικής κωδικοποίησης των ΣΣΕ και των ΔΑ την περίοδο 2010-2011, οι οποίοι δύνανται να αξιοποιηθούν αυτοτελώς ως επεξεργασμένο δευτερογενές υλικό για την περαιτέρω μελέτη επιπλέον παραμέτρων του θέματος της συλλογικής ρύθμισης των όρων εργασίας, Ορισμένες απαραίτητες διευκρινήσεις για την ανάγνωση αυτών των πινάκων είναι οι ακόλουθες:

Σε ό,τι αφορά στην **κατάταξη** των ΣΣΕ και των ΔΑ ακολουθείται απόλυτη χρονολογική σειρά με σημείο εκκίνησης τις αρχές του 2010, αλλά με διαφοροποιημένο κριτήριο αντίστοιχα για κάθε μια από τις δύο υπό-περιπτώσεις.

Για τις ΣΣΕ σημαντική χρονολογία αποτελεί η ημερομηνία σύναψης τους, έτσι ώστε να είναι δυνατή η αποτίμηση του περιεχομένου τους σε συνδυασμό με την ημερομηνία δημοσίευσης (ή ακόμη και ψήφισης) εκείνων των νομοθετικών ρυθμίσεων που ενδεχομένως να ασκούν καθοριστική επιρροή ως αυτό το περιεχόμενο των ΣΣΕ.

Για τον λόγο αυτό εντός των οικείων πινάκων στα παραρτήματα του παρόντος τονίζονται με ευκρινή τρόπο αυτές οι σημαντικές ημερομηνίες, οι οποίες είναι οι εξής:

- η 15η Ιουλίου 2010: υπογραφή της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας
- η 30η Ιουλίου 2010: ψήφιση του Ν. 3871/2010
- η 17η Αυγούστου 2010: δημοσίευση του Ν. 3871/2010
- η 17η Δεκεμβρίου 2010: δημοσίευση του Ν.3899/2010. Ο λόγος που δεν σημειώνεται ξεχωριστά η ημερομηνία ψήφισης του νόμου αυτού είναι διότι εξαιτίας της εισαγωγής του με την μορφή του κατεπείγοντος είναι πολύ κοντινή με αυτή της δημοσίευσης του (14η Δεκεμβρίου 2010).

Για τις ΔΑ εκείνο που ενδιαφέρει πρωτίστως είναι η ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία και μάλιστα από ποιο από τα δύο μέρη γίνεται αυτή η προσφυγή. Όπως αναλύθηκε προηγουμένως, εφόσον η υπόθεση οδηγηθεί στην διαιτησία το νέο θεσμικό πλαίσιο επιφυλάσσει μια σειρά περιορισμούς, τόσο ως προς το επιτρεπτό όριο των αυξήσεων, όσο και ως προς την έκταση των υπό διαιτησία ζητημάτων.

Κατά τα λοιπά, το περιεχόμενο των πινάκων δεν διαφέρει ουσιωδώς. Ερευνάται, κατ' αρχήν, η διάρκεια της ΣΣΕ ή η έναρξη ισχύος της ΔΑ.

Εν συνεχεία, εξετάζεται το περιεχόμενο τους σε σχέση αφενός, με το ενδεχόμενο και αφετέρου, με το ύψος της αύξησης ή της μείωσης στις βασικές (ή συνολικές) αποδοχές των εργαζομένων. Ειδικότερα, για τις αυξήσεις διακρίνονται οι περιπτώ-

σεις εκείνες που το ύψος των αυξήσεων είναι διαφορετικό σε σχέση με οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο νομοθετικό περιορισμό, από εκείνες τις περιπτώσεις που ρητά ή σιωπηρά[5] ακολουθείται το περιεχόμενο της ΕΓΣΣΕ για τα έτη 2010-2012 ως προς τις αυξήσεις και τα χρονικά σημεία επιβολής των αυξήσεων αυτών.

Στην προτελευταία στήλη των πινάκων σημειώνεται η ενδεχόμενη συμπερίληψη όρων ή ρητρών περιορισμού των απολύσεων ή διατήρησης του αριθμού των θέσεων εργασίας στην επιχείρηση, ανεξάρτητα εάν αυτές οι συμφωνίες συνοδεύονται από μειώσεις στις αποδοχές ή όχι. Η διαφορά ανάμεσα στις δύο υποπεριπτώσεις έγκειται στο τελικά διασφαλισθέν αποτέλεσμα: στην πρώτη περίπτωση ο εργοδότης δεσμεύεται να μην προβεί σε οικονομικές απολύσεις κατά την διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, ενώ στην δεύτερη να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό εργαζομένων στην επιχείρηση με τουλάχιστον ισάριθμες νέες προσλήψεις, εφόσον για κάποιο λόγο προχωρήσει σε καταγγελίες συμβάσεων εργασίας.

Τέλος, στην τελευταία στήλη καταγράφονται απλές χρηστικές και διευκρινιστικές πληροφορίες (όπως η παραπομπή σε άλλη ομοειδή ΣΣΕ την περίοδο 2010-2011) ή ενδιαφέρουσες θεσμικής ή άλλης φύσης ρυθμίσεις στο περιθώριο των ΣΣΕ και των ΔΑ (όπως ιδίως η περιπτώσεις των Ειδικών Επιχειρησιακών ΣΣΕ).

Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστούν ορισμένα επιπλέον ζητήματα.

Σε πολλές περιπτώσεις αντικειμενικοί λόγοι καθιστούν δυσχερή ή ανέφικτη την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για μια υπό εξέταση πτυχή της έρευνας τούτης.

Για παράδειγμα, δεν προκύπτει πάντοτε με βεβαιότητα πάγωμα ή αυξήσεις στις βασικές αποδοχές, λόγω συνήθως της ελλιπούς ή ασαφούς διατύπωσης στο κείμενο μιας ΣΣΕ. Πολλές φορές η σχετική αποσαφήνιση επιχειρείται μέσα από την συγκριτική εξέταση των πινάκων των αποδοχών μιας ΣΣΕ με τους αντίστοιχους της προηγούμενης, εφόσον όμως και οι δύο αυτές ΣΣΕ έχουν συναφθεί εντός της περιόδου που εξετάζεται (2010-2011).

Εάν, όμως η προηγούμενη ΣΣΕ έχει υπογραφεί το 2009 ή παλαιότερα, μια τέτοια σύγκριση δεν περιλαμβάνεται στους στόχους αυτής της έρευνας, μολονότι επιπρόσθετα δεν θα ήταν ευχερής, δεδομένου ότι στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου δεν εμφανίζονται καταχωρημένες ΣΣΕ για τα έτη αμέσως πριν το 2010. Επομένως, όταν στην οικεία στήλη αναφέρεται «*καθορισμός αποδοχών*» δεν θα πρέπει να συμπεραίνεται κατ' απόλυτο τρόπο ότι πρόκειται για την πρώτη ΣΣΕ σε μια επιχείρηση ή σε κάποιο κλάδο, αλλά να πιθανολογείται μάλλον η αδυναμία εξαγωγής οριστικού και αδιαμφισβήτητου συμπεράσματος για την τύχη των αποδοχών από τον συντάκτη της παρούσης.

5. Η παραπομπή στο περιεχόμενο της ΕΓΣΣΕ, άλλοτε είναι ευθεία, άλλοτε προκύπτει εμμέσως από την αυτολεξεί επανάληψη των αυξήσεων και των όρων που εμπεριέχονται σε αυτήν για το διάστημα 2010-2012 (αναπαραγωγή του κειμένου του οικείου άρθρου), χωρίς να αποκλείεται και ο συνδυασμός των δύο επιλογών (παραπομπή και επανάληψη).

4. Τα βασικά χαρακτηριστικά των ΣΣΕ και των ΔΑ της περιόδου 2010-2011: η ρύθμιση των αποδοχών και των υπολοίπων όρων εργασίας

Κατά την διάρκεια της υπό εξέταση χρονικής περιόδου (01/01/2010-24/10/2011) υπογράφονται συνολικά 427 Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας συμπεριλαμβανομένης και της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Βέβαια, οι 109 εξ αυτών τυπικά αποτελούν αυτόνομες συμφωνίες που δεσμεύουν ισάριθμους εργοδότες, πλην όμως κατ' ουσία είναι το προϊόν μιας ενιαίας διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Για τον λόγο αυτό το περιεχόμενό τους είναι ταυτόσημο και υπογράφεται σε όλες τις περιπτώσεις από το κλαδικό Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Μετάλλου Ν. Πειραιά-Αττικής και Νήσων[6].

Παράλληλα, εντός του ίδιου διαστήματος κατατέθηκαν 57 αιτήσεις για διαιτησία, οι οποίες κατέληξαν στην έκδοση ισάριθμων Διαιτητικών Αποφάσεων από τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας. Στους δύο πίνακες που ακολουθούν καταγράφονται τα γενικά στατιστικά στοιχεία της εξέλιξης των ΣΣΕ και των ΔΑ την διετία 2010-2011:

Πίνακας 2

Συλλογικές συμβάσεις εργασίας 2010-2011

Είδος συλλογικών συμβάσεων	2010	2011 (έως 24/10/2011) **	ΣΥΝΟΛΟ
Εθνικές γενικές	1		1
Επιχειρησιακές	127 + 109* = 236	69	196 + 109* = 305
Κλαδικές/ ομοιοεπαγγελματικές	75	26	101
Τοπικές ομοιοεπαγγελματικές	13	7	20
Σύνολα	216 + 109* = 325	102	318 + 109* = 427

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας. Επεξεργασία Καψάλης Απόστολος

* Οι 109 αυτές ΕΣΣΕ είναι πανομοιότυπες και συνάπτονται από το συνδικάτο μετάλλου με εργοδότες σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίας στο Ν. Πειραιά και Νήσων σε διαφορετικές ημερομηνίες εντός του 2010

** Με κριτήριο την ημερομηνία υπογραφής

Πίνακας 3

Διαιτητικές αποφάσεις 2010-2011

Είδος διαιτητικών αποφάσεων	2010*	2011 (έως 24/10/2011)*	ΣΥΝΟΛΟ
Επιχειρησιακές	13	3	16
Κλαδικές/ ομοιοεπαγγελματικιές	33	3	36
Τοπικές ομοιοεπαγγελματικές	5	0	5
Σύνολα	51	6	57

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας. Επεξεργασία Καψάλης Απόστολος

* Με κριτήριο την ημερομηνία κατάθεσης αίτησης για διαιτησία στον ΟΜΕΔ

Μια πρώτη παρατήρηση αφορά στην σύγκριση του αριθμού των ΣΣΕ και των ΔΑ ανάμεσα στα δύο έτη, έστω χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίοι δύο μήνες

6. Οι εν λόγω ΣΣΕ καλούνται «τοπικές» και καλύπτουν εργαζόμενους σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες Ν. Πειραιά – Αττικής και Νήσων καθώς και εργαζόμενους σε επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν υπεργολαβίες στα Ναυπηγεία Ελευσίνας-Σκαραμαγκά, ανεξάρτητα εάν η έδρα τους είναι εντός ή εκτός της Περιφέρειας Πειραιά.

του 2011. Η απόκλιση που διαπιστώνεται είναι σημαντική. Οι ΣΣΕ που υπογράφτηκαν εντός του 2011 (102) αντιστοιχούν σε λιγότερο από το ένα τρίτο όσων υπογράφτηκαν το 2010 (325) ή έστω σε λιγότερο από το ένα δεύτερο αυτών, εάν θεωρηθεί ότι η 109 ΣΣΕ στον χώρο των ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών αποτελούν στην ουσία μια συλλογική συμφωνία με πολλούς προσχωρήσαντες εργοδότες.

Αυτή η απόκλιση είναι ακόμη πιο έντονη στην περίπτωση των Διαιτητικών Αποφάσεων, όταν μόλις 6 αιτήσεις υπαγωγής στο στάδιο της διαιτησίας κατατέθηκαν στον ΟΜΕΔ το 2011 έναντι 51 το 2010.

4.1. Αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων (;)

Από τους δύο προηγούμενους πίνακες προκύπτει επίσης το συμπέρασμα ότι στο πεδίο της ελεύθερης συλλογικής διαπραγμάτευσης τον κυρίαρχο ρόλο εξακολουθούν να διαδραματίζουν οι επιχειρησιακές ΣΣΕ (305) και λιγότερο οι κλαδικές/ ομοιεπαγγελματικές (101) ή οι τοπικές ομοιεπαγγελματικές (20). Αντίστοιχα, η μεγάλη πλειοψηφία των υποθέσεων, στις οποίες δεν επέρχεται συμφωνία και οδηγούνται τελικά στο στάδιο της διαιτησίας, αφορούν σε συλλογικές διαπραγματεύσεις που διεξάγονται σε επίπεδο κλαδικό.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η συμμετοχή των κλαδικών στο σύνολο όλων των συναφθέντων ΣΣΕ υποχωρεί ανάμεσα στα δύο έτη υπέρ αυτής των επιχειρησιακών. Το 2010 οι κλαδικές ΣΣΕ αντιστοιχούσαν στο 1/3 του συνολικού αριθμού των ΣΣΕ του έτους[7], ενώ το 2011 στο 1/4, την στιγμή που για τις επιχειρησιακές ΣΣΕ η συμμετοχή τους στο σύνολο των ΣΣΕ διαμορφώνονται από το 59% στο 68% για το 2010 και το 2011 αντίστοιχα.

Για να διαπιστωθεί με απόλυτη βεβαιότητα μια τάση ενίσχυσης της αποκέντρωσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην Ελλάδα απαιτείται προηγούμενα η εμπεριστατωμένη εξέταση μιας σειράς από υποκειμενικούς και αντικειμενικούς παράγοντες (Καρακουλιάφη Χ. & Μοσχονάς Α., 2006) και μάλιστα σε ένα βάθος χρόνου πολύ μεγαλύτερου της διετίας.

Είναι, όμως, προφανές ότι σε θεσμικό τουλάχιστον επίπεδο οι νομοθετικές παρεμβάσεις της τελευταίας διετίας αποσκοπούν στην ραγδαία μετατόπιση της διαπραγμάτευσης στο επιχειρησιακό και στο ατομικό επίπεδο. Για τον λόγο αυτό από την μια, ενισχύονται οι δυνατότητες σύναψης ΣΣΕ σε επίπεδο επιχείρησης (ειδική ΕΣΣΕ, ενώσεις προσώπων κλπ) και από την άλλη, αποδυναμώνεται η ισχύς των κλαδικών ΣΣΕ (κατάργηση δυνατότητας επέκτασης τους και άρση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης) προς όφελος των επιχειρησιακών (υπερίσχυση αυτών έναντι των κλαδικών).

Παράλληλα, εφόσον η προοπτική μιας κοινωνικά δίκαιης διαιτητικής απόφασης απομακρύνεται, οι προσφυγές των κλαδικών σωματείων και των ομοσπονδιών στον ΟΜΕΔ δεν θεωρείται, πλέον, ούτε αυτονόητη, ούτε δεδομένη.

7. Οι 109 ΣΣΕ στο χώρο της ναυπηγοεπισκευαστικής εργασίας στον Πειραιά λογίζονται σαν μια ενιαία συμφωνία.

Τέλος, ο εργοδότης/επιχείρηση, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δεν είναι εύκολο[8] να απεκδυθεί αυτής της ιδιότητας, ώστε να αποφύγει τις συνέπειες μια συλλογικής διαπραγμάτευσης και συμφωνίας. Αντίθετα, σε κλαδικό επίπεδο, ήδη, πολλές ενώσεις εργοδοτών αμφισβητούν την εργοδοτική ιδιότητα τους, ενώ και οι μεμονωμένοι εργοδότες-μέλη τους ενδέχεται να αποχωρούν από αυτές, με στόχο να αποφύγουν την δέσμευση από μια ενδεχόμενη ΣΣΕ ή ΔΑ για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται. Άλλωστε, η δυνατότητα επέκτασης της ισχύος των κλαδικών συλλογικών συμφωνιών με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού στις μη συνυπογράφουσες επιχειρήσεις δεν είναι πλέον επιτρεπτή, καθ' όλη μάλιστα την διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου προγράμματος.

Κατόπιν όσων προηγήθηκαν τεκμαίρεται ότι στο άμεσο μέλλον θα συρρικνωθούν ποιοτικά και αριθμητικά οι κλαδικές ΣΣΕ και ΔΑ, ενώ αντίστροφη εξέλιξη θα ακολουθούν κατά πάσα πιθανότητα, οι επιχειρησιακές ΣΣΕ που θα συνάπτονται από συνδικάτα των εργαζομένων ή από ενώσεις προσώπων.

4.2. Ο καθορισμός των αποδοχών στα πλαίσια των ΣΣΕ και των ΔΑ

Μέχρι τουλάχιστον το καλοκαίρι του 2010 οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και η διαδικασία ενώπιον του ΟΜΕΔ φαίνεται να εξελίσσονται με ομαλό τρόπο. Παρά το γενικευμένο κλίμα ανησυχίας σχετικά με το δημόσιο χρέος της χώρας και με ορατά τα σημάδια της οικονομικής ύφεσης το σύστημα των συλλογικών εργασιακών σχέσεων σε γενικές γραμμές λειτουργεί με τον συνήθη όλα τα προηγούμενα χρόνια τρόπο.

Η σύναψη της ΕΓΣΣΕ των ετών 2010-2012 και κυρίως οι νομοθετικές παρεμβάσεις που περιγράφονται στο Κεφάλαιο 2 αρχικά επηρεάζουν και προοδευτικά καθορίζουν αποφασιστικά το σκέλος των αυξήσεων στις βασικές αποδοχές των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα της συλλογικής διαπραγμάτευσης κυρίως δε της κλαδικής.

Η ως άνω εξέλιξη εξετάζεται αρχικά στο περιεχόμενο των ΣΣΕ (4.2.1.) και εν συνεχεία σε αυτό των ΔΑ (4.4.2)

4.2.1. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας

4.2.1.1. Επιχειρησιακές ΣΣΕ

Α. Η περίοδος πριν από τα τέλη Ιουλίου 2010

α) Ειδικά στην διάρκεια αυτής της περιόδου παρατηρούνται αυξήσεις στις βασικές αποδοχές (ή σπανιότερα στις καταβαλλόμενες αποδοχές και στα διάφορα επιδόματα) οι οποίες κατά κύριο λόγο αντιστοιχούν σε ποσοστιαίες αυξήσεις, χωρίς να απουσιάζουν παντελώς περιπτώσεις αυξήσεων σε ευρώ ή ακόμη και συνδυασμοί των δύο αυτών επιλογών.

Οι ποσοστιαίες αυξήσεις άλλοτε κινούνται σε χαμηλά επίπεδα από 0,75% (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ) και άλλοτε συνεπάγο-

8. Δεν είναι, όμως, και ανέφικτο. Το παράδειγμα της *δικαιόχρησης* (franchise) είναι ενδεικτικό.

νται αυξήσεις μέχρι και 7% (REGENCY ENTERTAINMENT). Επιχειρώντας μια αυθαίρετη «μεσοσταθμική» αποτύπωση της εικόνας αυτής θα μπορούσε να εξαχθεί με επιφύλαξη το γενικό συμπέρασμα ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι αυξήσεις κινούνται μεταξύ 1% και 2%, όμως είναι περισσότερες οι περιπτώσεις αυξήσεων πάνω από 2% ή 3% παρά αυτές αυξήσεων μικρότερων από 1,5% ή 1%.

Οι απόπειρες τιμαριθμικής προσαρμογής των αυξήσεων με βάση υπολογισμού το ύψος του πληθωρισμού στην χώρα σημειώνονται σε μόλις τρεις περιπτώσεις, στις οποίες λαμβάνεται υπόψη αυτό το οικονομικό μέγεθος για την συμφωνία επιπλέον αυξήσεων ή για την καταβολή συγκεκριμένων ποσών με στόχο την τιμαριθμική προσαρμογή.

Σε τουλάχιστον πέντε περιπτώσεις οι αυξήσεις στις βασικές αποδοχές μεταβάλλονται ανάλογα με την μισθολογική κατηγορία των εργαζομένων και συνήθως αναγνωρίζονται μεγαλύτερες αυξήσεις στους χαμηλότερα αμειβόμενους.

β) Παρατηρείται επίσης η πρακτική (σε τέσσερις τουλάχιστον περιπτώσεις) της ευθείας παραπομπής στο κείμενο μιας άλλης ΣΣΕ συνήθως κλαδικής ή ομοιο-επαγγελματικής (η οποία συνάπτεται από την οικεία Ομοσπονδία ή το πρωτοβάθμιο κλαδικό σωματείο) είτε για τον πλήρη εναρμονισμό με τα οριζόμενα σε αυτήν την σσε, είτε για την επιπρόσθετη ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων που δεν καλύπτονται από αυτήν.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι σε δύο περιπτώσεις γίνεται παραπομπή στις αυξήσεις της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ των ετών 2010-2012. Στην μια περίπτωση (ΜΙΣΣΙΡΙΑΝ, 29/07/2010) η παραπομπή αυτή γίνεται την παραμονή της ψήφισης του Ν.3871/2010 και από την εν λόγω ρύθμιση εξαιρούνται οι κατηγορίες των χειριστών και των νοσηλευτών για τις οποίες η παραπομπή στο πεδίο των αυξήσεων γίνεται στις οικείες ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ.

Στην δεύτερη περίπτωση (CROWN HELLAS. ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΠΑΤΡΑΣ, 10/08/2010) η παραπομπή στην ΕΓΣΣΕ γίνεται μια εβδομάδα πριν από την δημοσίευση του Ν.3871/2010 και δεν περιλαμβάνει ρήτρα ειρήνης για την τριετία της ισχύος της ΣΣΕ, σε αντίθεση με την θέσπιση αυτής της ρήτρας στην Επιχειρησιακή ΣΣΕ που υπογράφεται από την ίδια εταιρεία στις 24/09/2010 για το εργοστάσιο Κορίνθου, όπου επίσης συμφωνούνται αυξήσεις στα όρια της ΕΓΣΣΕ.

γ) Οι περιπτώσεις Επιχειρησιακών ΣΣΕ που υπογράφονται στην εξεταζόμενη περίοδο (πριν τα τέλη του Ιουλίου 2010) και με τις οποίες συμφωνείται πάγωμα στις αποδοχές (μηδενικές αυξήσεις) είναι συνολικά 11, από τις οποίες οι 9 είναι ετήσιας διάρκειας (2010) και οι 2 διετούς διάρκειας (2010-2011).

δ) Μείωση αποδοχών ως αντικείμενο συμφωνίας στα πλαίσια επιχειρησιακής ΣΣΕ δεν αποτελεί συνηθισμένη πρακτική. Ωστόσο, σε δύο περιπτώσεις συμφωνούνται εισαγωγικές αποδοχές κάτω από τα ισχύοντα κατώτατα όρια αποδοχών σύμφωνα με τα ισχύοντα στην ΕΓΣΣΕ την περίοδο υπογραφής αυτών των ΣΣΕ, δηλαδή κάτω από 740 ευρώ (739,56 ευρώ μεικτά).

Στην πρώτη από αυτές (G4 S AE SECURE SOLUTIONS, 28/06/2010) συμφωνούνται βασικές αποδοχές στο ύψος των 640 ευρώ για το προσωπικό ασφαλείας που έχει χρόνο υπηρεσίας στην εν λόγω ειδικότητα από 0-3 χρόνια και για όσο χρονικό διάστημα απασχολείται στην φύλαξη του έργου της ΗΣΑΠ ΑΕ. Συμβαλλόμενα συνδικάτα είναι αφενός, το Σωματείο υπαλλήλων ομίλου G4 Securior και το Σωματείο εργαζομένων στην εταιρεία G4 S Guarding Security Services SA. Μάλιστα, στο κείμενο αυτής της ΣΣΕ υπάρχει ευθεία αναφορά στο σχετικό νομικό πλαίσιο, δηλαδή στο άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 3845/2010 (Μνημόνιο).

Στην δεύτερη σχετική επιχειρησιακή ΣΣΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ -ΕΛΒΙΖ ΑΕ, 28/09/2010) μέσα από μειώσεις στις αποδοχές που κυμαίνονται από 3% έως 5,5% συμφωνούνται βασικοί μισθοί 645, 665 και 701 ευρώ ανά ειδική κατηγορία εργαζομένων. Εν προκειμένω συμβαλλόμενο σωματείο είναι το Σωματείο Εργαζομένων στην ΕΛΒΙΖ ΑΕ, η ΣΣΕ είναι τριετούς διάρκειας (2008-2010) και δεν υπάρχει ευθεία αναφορά στο οικείο θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή στο άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 3845/2010 (Μνημόνιο).

ε) Σε ό,τι αφορά την συμπερίληψη ρήτρα ειρήνης κατά την διάρκεια ισχύος της ΕΣΣΕ, και οι πέντε σχετικές περιπτώσεις συνοδεύονται από αυξήσεις στις αποδοχές των εργαζομένων.

στ) Τέλος, συμφωνίες που αφορούν στον αριθμό των εργαζομένων στην επιχείρηση περιλαμβάνονται σε 4 ΕΣΣΕ, οι οποίες προβλέπουν ρήτρα αποφυγής απολύσεων για οικονομικούς λόγους κατά την διάρκεια ισχύος τους.

Στις δύο από αυτές συνομολογούνται παράλληλα *αυξήσεις* στις βασικές αποδοχές, ενώ στην δεύτερη εξ αυτών (ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ, 17/08/2010) συμπεριλαμβάνονται επίσης τα εξής: α) ρήτρα ειρήνης, β) ρήτρα μη εφαρμογής ενδεχόμενης μελλοντικής διάταξης νόμου που καταργεί επιδόματα εορτών κλπ και γ) ρήτρα μη εφαρμογής του Ν.3863/2010 σε ό,τι αφορά στις ανατροπές στο δίκαιο της καταγγελία της σχέσης εργασίας (μείωση του ποσού αποζημίωσης απόλυσης διαμέσου της μείωσης του χρόνου προειδοποίησης, τμηματική καταβολή του ποσού της αποζημίωσης κοκ).

Η μια εκ των υπολοίπων δύο σχετικών περιπτώσεων (REGENCY Θεσσαλονίκης, 25/02/2010) αφορά στην εισαγωγή ενός συστήματος εκ περιτροπή εργασίας και παράλληλα με την ρήτρα μη απολύσεων περιλαμβάνεται και όρος για την επιστροφή τμήματος των απολεσθέντων αποδοχών για τους εργαζόμενους, εφόσον εκπληρωθούν ορισμένες προϋποθέσεις. Στην τελευταία σχετική ΕΣΣΕ, μολονότι αόριστης διάρκειας, τίθεται ανώτατο όριο ισχύος της ρήτρας μη απόλυσης για οικονομικούς λόγους το τέλος του 2010.

Β. Από τις αρχές Αυγούστου του 2010 έως το τέλος της εξεταζόμενης περιόδου, δηλαδή έως τα τέλη Οκτωβρίου 2011, η γενικότερη εικόνα διαφοροποιείται σημαντικά, ειδικότερα σε ό,τι αφορά στο επίπεδο των αυξήσεων που συμφωνούνται στα πλαίσια των επιχειρησιακών ΣΣΕ.

α) Υπενθυμίζεται ότι διερευνάται το ερώτημα κατά πόσον αφενός, η αυξημένη νομοθετική ισχύ που αποδόθηκε στην ΕΓΣΣΕ

με τον Ν.3871/2010 και αφετέρου, οι μεταρρυθμίσεις στην διαδικασία ενώπιον του ΟΜΕΔ με τον Ν. 3899/2010 επηρέασαν ή καθόρισαν την δυνατότητα σύναψης ελεύθερων όρων στο περιεχόμενο των Επιχειρησιακών ΣΣΕ σε ό,τι αφορά κυρίως στις αυξήσεις στις αποδοχές.

Ακολούθως, διερευνάται σε πόσες περιπτώσεις μετά την 30η/07/2010 (ψήφιση Ν. 3871/2010) και ιδίως μετά την 17η/12/2010 (δημοσίευση Ν. 3899/2010) συμφωνήθηκαν αυξήσεις κατά παρέκκλιση των ποσοστών και των ημερολογιακών ορίων που εμπεριέχονται στο κείμενο της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ. Κατά παρέκκλιση δύναται να σημαίνει: α) οποιαδήποτε αύξηση εντός του 2010 και μέχρι την 30η/06/2011, β) αυξήσεις μεγαλύτερες ή μικρότερες από 1,6% από την 1η/07/2011, γ) αυξήσεις ανεξάρτητες του μέσου ευρω-πληθωρισμού για τα έτη 2011 και 2012 ή δ) ακόμη και αυξήσεις με παραπομπή στα οριζόμενα στις οικείες κλαδικές ή ομοι-επαγγελματικές που καλύπτουν το σύνολο των εργαζομένων στην επιχείρηση.

Τέτοιου είδους αυξήσεις συνομολογούνται σε τουλάχιστον 38 περιπτώσεις, στις οποίες διαπιστώνεται παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην ΕΓΣΣΕ σε ό,τι αφορά σε μια τουλάχιστον από τις τέσσερις προαναφερθείσες εκδοχές. Μάλιστα, οι 23 από αυτές τις επιχειρησιακές ΣΣΕ έχουν συναφθεί μετά την δημοσίευση του Ν. 3899/2011.

Κατ' αρχήν και επί του γενικότερου συνόλου των ΣΣΕ αυτής της υπο-κατηγορίας (38 ΕΣΣΕ) στις περισσότερες περιπτώσεις (34/38) πρόκειται για ευνοϊκότερες ρυθμίσεις εν συγκρίσει με τις αντίστοιχες στο περιεχόμενο της ΕΓΣΣΕ. Άξιες επισήμανσης είναι ενδεικτικά οι εξής ΣΣΕ:

- Προσαύξηση κατά 10% στον καθορισμό των βασικών αποδοχών, όπως αυτές προκύπτουν από το κείμενο της ΕΓΣΣΕ (επίσης παραπομπή στις οικείες κλαδικές και ομοι-επαγγελματικές και ρήτρα ανανέωσης της ΣΣΕ με βάση την ΕΓΣΣΕ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ, 10/09/2010),
- Αυξήσεις 3% από 01/07/2010 για όσους αμείβονται με λιγότερο από 2.000 ευρώ (ΒΕΒΕΧΡΩΜ, 01/10/2010),
- Αυξήσεις 2,9% κατά μέσο όρο και κατ' ελάχιστο όριο 1,3% στις αποδοχές ως ισχύουν με βάση τις οικείες ΣΣΕ από 01/07/2010 (ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ, 27/10/2010),
- Αυξήσεις 3% στις τακτικές αποδοχές από τις αρχές του 2011 (ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, 24/01/2011),
- Αυξήσεις 4,7% στους βασικούς μισθούς για το 2011 (Υπολογισμός επί τη βάσει του πληθωρισμού του έτους 2010 + επιπλέον 5 ευρώ, ΤΟΣΟΗ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε, 28/01/2011).
- Αυξήσεις 2,5% στους καταβαλλόμενους μισθούς για το 2011 (ATLAS COPCO, 28/01/2011).

Δυσμενέστερες ρυθμίσεις εν συγκρίσει με τις αντίστοιχες στο περιεχόμενο της ΕΓΣΣΕ εντοπίζονται σε πολύ λίγες περιπτώσεις, συνολικά 4, εκ των οποίων μόνο η μια αφορά σε ΣΣΕ που υπογράφτηκε πριν την 17η/12/2010. Συνήθως πρόκειται

για αυξήσεις μικρότερες του 1,6% (μέσος όρος ευρω-πληθωρισμού 2010) από την 1η/07/2011 και ειδικότερα για αυξήσεις 1,5%, 1% και 0,5% (δύο περιπτώσεις) από την συγκεκριμένη ημερομηνία και έπειτα.

Αυξήσεις σε ευρώ καταβάλλονται σε μόλις δύο περιπτώσεις και σε μια περίπτωση δίδεται ετησίως ένα συγκεκριμένο ποσό ως οικονομική ενίσχυση στους εργαζόμενους στην επιχείρηση.

Σε μια και μόνον περίπτωση οι αυξήσεις που συμφωνούνται τελούν σε συνάρτηση με τον πληθωρισμό της χώρας σε μια προσπάθεια τιμαριθμικής προσαρμογής των αποδοχών των εργαζομένων.

Ο μέσος ευρω-πληθωρισμός (των ετών 2010 και 2011) ως βάση υπολογισμού των αυξήσεων κατά παρέκκλιση των ημερολογιακών σημείων που ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ χρησιμοποιείται σε δύο ΣΣΕ για να καθοριστεί το ύψος των αυξήσεων (δηλαδή 1,6%) από τις αρχές, όμως, των ετών 2011 και 2012 αντίστοιχα.

Αυξήσεις στις βασικές αποδοχές ανά μισθολογική κατηγορία εργαζομένων παρατηρούνται μόνο σε δύο περιπτώσεις και αφορούν σε αυξήσεις αποκλειστικά στους εργαζόμενους αυτών των κατηγοριών (αμειβόμενοι με λιγότερα από 1.360 και 2.000 ευρώ αντίστοιχα).

β) Αρκετές φορές γίνεται ευθεία παραπομπή στα οριζόμενα άλλων ΣΣΕ, κλαδικών και ομοιο-επαγγελματικών, προκειμένου για τον καθορισμό του ύψους των βασικών αποδοχών ή για την βάση υπολογισμού των αυξήσεων που συμφωνούνται στο κείμενο αυτών των 13 συνολικά επιχειρησιακών ΣΣΕ.

Όπως ήταν εξ αρχής αναμενόμενο εντοπίζονται περιπτώσεις προσαρμογής των αποδοχών και των αυξήσεων στο περιεχόμενο της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ εργασίας, ως προς την ποσοτική και χρονολογική διάσταση του περιεχομένου αυτής στο ζήτημα των αυξήσεων. Η έκταση, όμως, του φαινομένου δεν επιβεβαιώνει κατ' αρχήν τις ιδιαίτερα διαδεδομένες ανησυχίες του κόσμου της μισθωτής εργασίας σχετικά με μια απόλυτη προσαρμογή των αυξήσεων στα όρια ακριβώς της ΕΓΣΣΕ.

Είτε πρόκειται για άμεση και ευθεία αναφορά στο οικείο άρθρο της ΕΓΣΣΕ, είτε για αυτούσια αναπαραγωγή του κειμένου του, από τον Αύγουστο του 2010 (17/08/2010) οι περιπτώσεις ακριβούς και απόλυτου προσδιορισμού των αυξήσεων με κριτήριο την ΕΓΣΣΕ είναι μόλις έξη. Οι μισές υπογράφτηκαν πριν από την δημοσίευση του Ν. 3899/2010 και οι άλλες μισές μετά την 17η/12/2010 και αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 4

ΕΣΣΕ 2010-2012 με αυξήσεις προσαρμοσμένες στα όρια της ΕΓΣΣΕ

Επιχείρηση	Ημερομηνία σύναψης Σ	Διάρκεια	Αυξήσεις	Προσαρμοσμένες αυξήσεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Παρατηρήσεις
Crown Hellas εργοστάσιο Κορίνθου	24/09/2010	Τριετής 2010-2012		Αυξήσεις ακριβώς όπως στην ΕΓΣΣΕ	Ρήτρα ειρήνης για τριετία, δες και 10/08 για εργοστάσιο Πάτρας
Σπίντεξ	26/11/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Αυξήσεις από 01/07/2011 στα όρια του ευρω-πληθωρισμού του έτους 2010	Όχι ρητή αναφορά στην ΕΓΣΣΕ.
Crown Hellas εργοστάσιο Θεσσαλονίκης	14/12/2010	Τριετής 2010-2012		Αυξήσεις ακριβώς όπως στην ΕΓΣΣΕ	Χωρίς αναφορά στον νόμο ή στην ΕΓΣΣΕΕ. Χωρίς ρήτρα ειρήνης για τριετία ΣΣΕ 24/09/2010 και 10/08/2010 για εργοστάσιο Πάτρας_
ΑΒΕ ξυλείας	28/01/2011	Διετής 2011 -2012		Παραπομπή στις αυξήσεις των βασικών αποδοχών της ΕΓΣΣΕ ή των οικείων κλαδικών	Ιδιωτικό συμφωνητικό
Brinks Security Services S.A.	24/02/2011	Διετής 2011-2012		Ευθεία παραπομπή στις αυξήσεις όπως θεσπίζονται με την ΕΓΣΣΕ	Ένταξη στον πίνακα αποδοχών της ΕΓΣΣΕ. Κατάργηση ισχύος των οικείων κλαδικών σσε
Brinks aviation Security Services S.A.	24/02/2011	Διετής 2011-2012		Ευθεία παραπομπή στις αυξήσεις όπως θεσπίζονται με την ΕΓΣΣΕ	Ένταξη στον πίνακα αποδοχών της ΕΓΣΣΕ. Κατάργηση ισχύος των οικείων κλαδικών σσε
Cosmote	19/05/2011	Διετής 2010-2011	Αυξήσεις 0,75% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010	Από 01/07/2011 αυξήσεις ως ορίζονται από την οικεία ΕΓΣΣΕ ή θα ορίζονται από την ΕΓΣΣΕ ή μόνο με κατώτατο όριο την αύξηση κατά 1,25%	

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας. Επεξεργασία Καψάλης Απόστολος

Στην ΕΣΣΕ της επιχείρησης COSMOTE ενδιαφέρον προκαλεί αφενός, η παραπομπή σε ενδεχόμενο νόμο, με τον οποίο θα καθορίζονται οι αυξήσεις στα κατώτατα όρια των αποδοχών και αφετέρου, η θέσπιση ελάχιστου ορίου ασφαλείας ύψους 1,25% στις αυξήσεις από 1ης/07/2011.

Εξίσου σημαντική είναι και η περίπτωση της εταιρείας security Brinks, επειδή με Επιχειρησιακή ΣΣΕ καταργείται η ισχύς των οικείων κλαδικών ΣΣΕ, 8 μήνες πριν την θεσμοθέτηση της υπερίσχυσης των Επιχειρησιακών έναντι των κλαδικών ΣΣΕ (Ν.4024/2011).

γ) Αντιθέτως, πολύ συχνή είναι η διατήρηση των αποδοχών και το πάγωμα των αυξήσεων (35 περιπτώσεις εκ των οποίων οι 18 πριν την 17η/12/2010), ενώ οι σχετικές ΣΣΕ είναι συνήθως ετήσιας διάρκειας (24 ΣΣΕ). Από τις υπόλοιπες, δύο ΣΣΕ που προβλέπουν πάγωμα των αυξήσεων είναι αόριστης διάρκειας και οκτώ είναι διετούς διάρκειας. Δύο ακόμη ΣΣΕ είναι τριετούς διάρκειας, πλην όμως στην πρώτη εξ αυτών των δύο διευκρινίζεται ότι η διατήρηση των αποδοχών ισχύει μόνον για το πρώτο έτος (2010) και στην δεύτερη ΣΣΕ για τα δύο πρώτα έτη (2011-2012), ενώ επιπλέον συμφωνούνται -υπό συγκεκριμένους όρους- αυξήσεις 2,5% για το 2013.

Ωστόσο, είναι δύσκολο να εξαχθεί με απόλυτη βεβαιότητα το συμπέρασμα ότι ως προς το πάγωμα των αποδοχών ακολουθείται η διατήρηση των μηδενικών αυξήσεων της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ με βάση και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο (Ν.3871/2010 και 3899/2010) δεδομένου ότι μόνο σε μια από αυτές τις 35 συνολικά Επιχειρησιακές ΣΣΕ που προβλέπουν πάγωμα των αποδοχών γίνεται αναφορά στην Εθνική Γενική ΣΣΕ. Εν προκειμένω μάλιστα, τριετούς διάρκειας, η διατήρηση των αποδοχών αφορά στο 2010, ενώ για το 2011 και για το 2012 συμφωνούνται αυξήσεις με κριτήριο τα προβλεπόμενα στην κλαδική και στην ομοιο-επαγγελματική των ξενοδοχοϋπαλλήλων αντίστοιχα για τα δύο αυτά έτη.

δ) Συμφωνία για μείωση αποδοχών εντοπίζεται σε επτά Επιχειρησιακές ΣΣΕ, όλες με ημερομηνία υπογραφής μετά την δημοσίευση του Ν.3899/2010, με τον οποίον επιπλέον εισάγεται και ο θεσμός της Ειδικής Επιχειρησιακής ΣΣΕ. Από τις επτά περιπτώσεις οι έξι υπάγονται σε αυτό το νέο καθεστώς, έτσι ώστε αυτές οι 6 Ειδικές Επιχειρησιακές ΣΣΕ -πλην μιας- έχουν ακολουθήσει την διαδικασία που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι ΣΣΕ με τις οποίες συμφωνείται μείωση των αποδοχών καθώς και οι υπόλοιπες ειδικότερες παράμετροι που τις συνοδεύουν:

Πίνακας 5

Επιχειρησιακές σσε που προβλέπουν μείωση στις αποδοχές

Επιχείρηση	Ημερομηνία σύναψης	Διάρκεια	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Παξεκ Α.Ε. (Ξενοδοχείο Κιέριον)	02/05/2011	Ετήσια από κατάθεσή της στην επιθεώρηση εργασίας (11/05/2011).	Μείωση των βασικών αποδοχών κατά 12%	Ρήτρα διατήρησης του αριθνού των εργαζομένων κατά τη διάρκεια ισχύος της ΕΕΣΣΕ.	Ειδική επιχειρησιακή σσε υπογράφεται από το κλαδικό σωματείο. Σε περίπτωση μη ανανέωσης ή παράτασής της εφαρμόζονται οι οικείες σσε.
Ένωση αγροτικών συνεταιρισμών Αμύνταιου	27/05/2011	Ετήσια (από 01/06/2011)	Επανακαθορισμός των βασικών μισθών στα όρια της ΕΓΣΣΕ (745 ευρώ μηνιαίως και 33,5 ευρώ ημερησίως για υπαλλήλους και εργάτες αντίστοιχα		Ειδική επιχειρησιακή σσε ΑΠΟ ΤΟ Επιχειρησιακό σωματείο. Κατάργηση ισχύος της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης
Θρακών κονιάματα Θράκης ΑΕΒΕ	01/06/2011	Ετήσια (από 01/06/2011)	Μείωση στους καταβαλλόμενους μισθούς σύμφωνα με τις οικείες κλαδικές κατ΄΄α 125 ευρώ με όριο τις κατώτατες αμοιβές της ΕΓΣΣΕ. Εφόσον κατά την διάρκεια ισχύος της επέλθουν αλλαγές στος αποδοχές σύμφωνα με τις κλαδικές , η εν λόγω μείωση εφαρμόζεται στις νέες αποδοχές.	Ρήτρα διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων κατά τη διάρκεια ισχύος της ΕΓΣΣΕ. Σε περίπτωση απόλυσης (ή παραίτησης α) αποζημίωση με βάση τια αποδοχές πριν την έναρξη ισχύος της ΕΓΣΕΕ και β) αναπλήρωση της θέσης εργασίας με νέα πρόσληψη	Ειδική επιχειρησιακή σσε Από το επιχειρησιακό σωματείο
Ένωση αγροτικών συνεταιρισμών Σελίνου	08/06/2011	Ετήσια (από 08/06/2011)	Μείωση κατά 10% στο σύνολο των αποδοχών (βασικοί + επιοδόματα)	Ρήτρα διατήρησης αριθμού εργαζομένων ακόμη και στην περίπτωση συνταξιοδότησης.	Ειδική επιχειρησιακή σσε. Από το κλαδικό σωματείο

Σιδηροδρομικά έργα ΑΤΕ	18/07/2011	Διετής (από 01/08/2011 – 31/07/2011)	Ως βασικοί μισθοί ορίζονται εκείνοι της ΕΓΣΣΕ. Κατάργηση όλων των επιδομάτων και θέσπιση αποκλειστικά δύο (Γάμου-προϋπηρεσίας)		Αποκαλείται ειδική επιχειρησιακή σσε. Από το επιχειρησιακό σωματείο δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία του Ν. 3899/2010. Δυνατότητα μονομερούς επιβολής: α)5μερου ή 6ήμερου, β) διακεκομμένου ωραρίου (από 0,5 έως τρεις ώρες διακοπή), γ) διευθέτησης χρόνου εργασίας (από Μάρτιο έως Νοέμβριο)
Μουσείο Μπενάκη	19/07/2011	Διετής (30/06/2011 – 18/07/2011)	Μείωση 20% στις τακτικές αποδοχές (βασικός μισθός και επιδόματα) κατά τη διάρκεια ισχύος		Σύσταση σσε
Sprider Stores	21/07/2011	Ενάμιση έτους (01/08/2011 – 31/12/2011)	Μείωση των συνολικών αποδοχών: α)κατά 17% για τους εργαζόμενους στα καταστήματα και β)κατά 20% για τους εργαζόμενους στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας		Ειδική επιχειρησιακή σσε. Από το επιχειρησιακό σωματείο. Διατήρηση θεσμικών ρυθμίσεων κλαδικών και ομοιεπαγγελματικών σσε. Με διμερείς συμφωνίες ενδεχόμενες απολύσειςή συστήματα μειωμένης ή εκ περιτροπής εργασία και διευθέτησης του χρόνου εργασίας σε περίπτωση απολύσεων ή αποζημίωση με βάση τις αποδοχές πριν την έναρξη ισχύος της ΕΕΣΣΕ.

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας. Επεξεργασία Καψάλης Απόστολος

Στην μοναδική περίπτωση που δεν πρόκειται για Ειδική Επιχειρησιακή ΣΣΕ (Μουσείο Μπενάκη) παρατηρείται ότι προβλέπεται η μεγαλύτερη μείωση αποδοχών (20%) και μάλιστα στις τακτικές αποδοχές, χωρίς καμία διασφάλιση των θέσεων εργασίας ή κάποιο άλλο αντιστάθμισμα για τους εργαζόμενους. Επιπλέον, από τον Ιούλιο μέχρι τα τέλη του 2011 στην επιχείρηση πραγματοποιήθηκαν συνολικά 40 απολύσεις δεδομένου ότι η επιβολή του μέτρου της μείωσης των αποδοχών είχε συμφωνηθεί «*με στόχο την κατά το δυνατόν αποφυγή μείωσης των θέσεων εργασίας…*».

Στις έξι Ειδικές επιχειρησιακές ΣΣΕ συμφωνούνται μειώσεις στις βασικές ή στις καταβαλλόμενες αποδοχές από 12% έως 20%, ενώ σε δύο περιπτώσεις τα κατώτατα όρια των αποδοχών επανακαθορίζονται στα όρια αυτών της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ.

Ρήτρα ειρήνης και ρήτρα αποφυγής απολύσεων δεν περιλαμβάνεται σε καμία από αυτές τις Ειδικές Επιχειρησιακές ΣΣΕ.

Σε τρεις από αυτές προβλέπεται ρήτρα διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων στην επιχείρηση με δύο επιπλέον ιδιαιτερότητες: στην πρώτη συμφωνείται ότι σε περίπτωση απόλυσης η αποζημίωση θα υπολογιστεί με βάση τις αποδοχές πριν την επιβολή της μείωσης των αποδοχών, ενώ στην δεύτερη διευκρινίζεται ότι θα αναπληρώνονται ακόμη και οι θέσεις εργασίας που μένουν κενές λόγω συνταξιοδότησης εργαζόμενου. Επίσης, σε μια ακόμη ΕΕΣΣΕ προβλέπεται η υποχρεωτικότητα της σύναψης διμερούς ειδικής συμφωνίας, εφόσον η επιχείρηση επιθυμεί να προχωρήσει σε απολύσεις, σε σύστημα εκ περιτροπής ή διευθέτησης του χρόνου εργασίας, ενώ παράλληλα προβλέπεται ότι σε περίπτωση απόλυσης η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές, όπως αυτές ίσχυαν πριν από την επιβολή της μείωσης.

Επιπλέον, στην μοναδική περίπτωση Ειδική Επιχειρησιακή ΣΣΕ που δεν ακολουθείται πλήρως η διαδικασία σύναψης του Ν.3899/2010, συμφωνείται η δυνατότητα του εργοδότη να επιβάλλει μονομερώς σύστημα 5μερης ή 6μερης απασχόλησης, διακεκομμένου ωραρίου και διευθέτησης του χρόνου εργασίας.

Τέλος, οι 4 Ειδικές Επιχειρησιακές ΣΣΕ υπογράφονται από το επιχειρησιακό σωματείο και οι υπόλοιπες 2 από το κλαδικό.

ε) Ρήτρα ειρήνης κατά την διάρκεια της εξεταζόμενης υπό-περιόδου (08/2010 – 10/2011) περιλαμβάνεται σε 7 Επιχειρησιακές ΣΣΕ εκ των οποίων η μια προβλέπει αυξήσεις στα όρια της ΕΓΣΣΕ και οι υπόλοιπες 6 διαφορετικού επιπέδου αυξήσεις.

στ) Από τις 8 περιπτώσεις που περιλαμβάνουν ρήτρα αναφορικά με την αποφυγή απολύσεων ή διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, οι 3 περιλαμβάνουν πρόβλεψη για μείωση αποδοχών (όλες ειδικές επιχειρησιακές ΣΣΕ) και η μια για *αυξήσεις*. Από τις υπόλοιπες 4 ΕΣΣΕ, με τις οποίες συμφωνείται *πάγωμα* στις αυξήσεις, στην μια περίπτωση περιλαμβάνεται επιπλέον ρήτρα επανεξέτασης των όρων της συμφωνίας, εφόσον βελτιωθούν τα οικονομικά της επιχείρησης και ρήτρα κατάργησης της διατηρητικής ρήτρας.

4.2.1.2. Κλαδικές και ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ

Σε ό,τι αφορά στις κλαδικές και στις ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ των ετών 2010-2011 προκύπτουν ορισμένα πολύ χαρακτηριστικά συμπεράσματα, συχνά με μεγάλες αποκλίσεις από τα αντίστοιχα στην περίπτωση των επιχειρησιακών ΣΣΕ, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις αυξήσεις των αμοιβών.

α) Στο σύνολο των 101 κλαδικών/ ομοιο-επαγγελματικών ΣΣΕ οι περιπτώσεις συμφωνίας αυξήσεων κατά παρέκκλιση[9] των ποσοστών και των ημερολογιακών ορίων που εμπεριέχονται στο κείμενο της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ είναι μόλις 18 και αφορούν σχεδόν αποκλειστικά το διάστημα πριν την δημοσίευση του Ν. 3899/2010. Ειδικότερα:

α.α) Επτά από αυτές τις ΣΣΕ υπογράφονται πριν την δημοσίευση του Ν. 3871/2010 (17/08/2010) και άλλες οκτώ πριν την δημοσίευση του Ν. 3899/2010. Οι αυξήσεις οι οποίες συνομολογούνται κυμαίνονται γύρω στο 1% και 1,5%, όμως στις 8 από τις 15 αυτές περιπτώσεις συνοδεύονται παράλληλα από πάγωμα των αποδοχών για το 2010.

α.β) Από τις υπόλοιπες τρεις που υπογράφονται μετά την δημοσίευση του Ν. 3899/2010, οι δύο περιλαμβάνουν ρυθμίσεις εν μέρει προσαρμογής στα προβλεπόμενα στην Εθνική Γενική ΣΣΕ, ενώ και οι τρεις προβλέπουν αυξήσεις στο όριο (1,6%) ή πολύ κοντά (1,7% και 1,8% αντίστοιχα) του μέσου ευρω-πληθωρισμού του έτους 2010 (1,6%).

β) Η πρόβλεψη αυξήσεων ακριβώς στα ποσοστιαία ή ημερολογιακά πλαίσια της ΕΓΣΣΕ είναι ένα εξαιρετικά συχνό φαινόμενο και μάλιστα αφορά στην συντριπτική πλειοψηφία των κλαδικών ΣΣΕ που συνάπτονται μετά τις νομοθετικές παρεμβάσεις που μεταρρυθμίζουν τις συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα. Οι περιπτώσεις (ευθείας ως επί το πλείστον) παραπομπής στο κείμενο της ΕΓΣΣΕ είναι συνολικά 52 και κατανέμονται ως εξής:

Πίνακας 6

Χρονολογική κατανομή των κλαδικών ομοιο-επαγγελματικών σσε (2010-2011) με προσαρμογή στο περιεχόμενο της

Διάστημα υπογραφής	Αριθμός σσε
Πριν από την υπογραφή της ΕΓΣΣΕ (15/07/2010)	1
Από την υπογραφή της ΕΓΣΣΕ (15/07/2010) μέχρι την ψήφιση του Ν. 3871/2010 (30/07/2010)	2
Από την ψήφιση του Ν. 3871/2010 μέχρι την δημοσίευσή του (17/08/2010)	2
Από την δημοσίευσή του Ν. 3871/2010 (17/08/2010) μέχρι την δημοσίευση του Ν. 3899/2010 (17/12/2010)	27
Από την δημοσίευση του Ν. 3899/2010 (17/12/2010) μέχρι 03/10/2011	20
Σύνολο 2010-2011	**52**

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας. Επεξεργασία Καψάλης Απόστολος

γ) Πάγωμα χωρίς ευθεία ή έμμεση αναφορά στην Εθνική ΓΣΣΕ συμφωνείται σε 12 περιπτώσεις εκ των οποίων οι 8 μετά την δημοσίευση του Ν. 3871/2010.

9. Όπως προαναφέρθηκε, κατά παρέκκλιση δύναται να σημαίνει: α) οποιαδήποτε αύξηση εντός του 2010 και μέχρι την 30ης/06/2011, β) αυξήσεις πάνω ή κάτω από 1,6% από 01/07/2011, γ) αυξήσεις ανεξάρτητες του μέσου ευρω-πληθωρισμού για τα έτη 2011 και 2012.

Συνολικά, από τις 77 κλαδικές/ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ που υπογράφονται στην χώρα από την δημοσίευση του Ν. 3871/2010, οι 47 (61,04%) περιέχουν αυξήσεις στα όρια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ και οι 8 (10,4%) προβλέπουν πάγωμα στις αποδοχές.

δ) Ρήτρα ειρήνης περιλαμβάνεται σε μια μόνο περίπτωση κλαδικής ΣΣΕ την περίοδο 2010-2011, στην οποία μάλιστα συμφωνούνται αυξήσεις 3,1% και 2% από τις αρχές των ετών 2010 και 2011, ενώ ορίζονται μισθοί ασφαλείας τα 677,44ευρώ και τα 670,59 ευρώ αντίστοιχα για τα δύο έτη.

Εκτός από αυτήν την περίπτωση, πολύ χαμηλά κατώτατα όρια περιλαμβάνονται σε άλλες δύο κλαδικές ΣΣΕ στην πρώτη εκ των οποίων τα όρια αυτά παραπέμπουν στα αντίστοιχα της σε ισχύ τότε Εθνικής Γενικής ΣΣΕ (740 ευρώ) και στην δεύτερη σε ποσά επιπέδου 714,47 ευρώ και 728,76 ευρώ για τα έτη 2010 και 2011 αντίστοιχα.

4.2.1.3. Τοπικές ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ

Από την παρακολούθηση των αυξήσεων στα πλαίσια 20 των τοπικών ομοιο-επαγγελματικών ΣΣΕ την περίοδο 2010-2011 εξάγονται τα εξής βασικά συμπεράσματα τα οποία ομοιάζουν περισσότερο με τα αντίστοιχα από την εξέταση των επιχειρησιακών παρά των κλαδικών ΣΣΕ.

Α. Πριν από την νομοθετικές μεταρρυθμίσεις του καλοκαιριού του 2010 συνομολογούνται αυξήσεις στις βασικές αποδοχές οι οποίες κυμαίνονται από 1% έως και 4%, ενώ σε μια περίπτωση συμφωνούνται αυξήσεις σε ευρώ στις μηνιαίες αποδοχές και τα ημερομίσθια. Πάγωμα στις αποδοχές και μάλιστα επί διετία περιλαμβάνεται σε μια μόνο περίπτωση.

Β. Μετά τις θεσμικές παρεμβάσεις του καλοκαιριού του 2010 συμφωνείτε κυρίως πάγωμα στις αποδοχές και αυξήσεις είτε 1% είτε 1,7% και 1,8% κοντά δηλαδή στο όριο του μέσου ευρω-πληθωρισμού για το 2010 (1,6%). Σε καμία περίπτωση δεν εντοπίζεται εναρμονισμός στα ποσοτικά ή χρονικά όρια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου 2010-2011.

Σε ό,τι αφορά, τέλος, στις ειδικότερες ρήτρες, άξιας αναφοράς είναι μόνον η περίπτωση αυτόματης αναπροσαρμογής του συμφωνημένου ποσοστού αυξήσεων (4%) σε περίπτωση που στα πλαίσια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ η αύξηση των βασικών αποδοχών υπερβαίνει το εν λόγω ποσοστό.

4.2.2. Διαιτητικές αποφάσεις

Όπως, ήδη, αναφέρθηκε δύο πολύ βασικά συμπεράσματα εξάγονται από την παρακολούθηση των διαιτητικών αποφάσεων της διετίας 2010-2011. Πρώτον, οι υποθέσεις που τελικά φτάνουν μέχρι το στάδιο της Διαιτησίας αφορούν κυρίως συλλογικές διαπραγματεύσεις που διεξάγονται σε κλαδικό επίπεδο (36/57) και δεύτερον, οι προσφυγές στο στάδιο της διαιτησίας εντός του 2011 είναι εμφανώς περιορισμένες εν συγκρίσει με αυτές του 2010 (6 και 51 αντίστοιχα για το 2011 και το 2010), έστω και αν η καταγραφή των προσφυγών για το 2011 σταματά στις 24/10/2011.

Σημειωτέον, ότι στους επισυναπτόμενους στο τέλος της παρούσης σχετικούς πίνακες ποιοτικής αποκωδικοποίησης των Διαιτητικών Αποφάσεων της διετίας 2010-2011 ενδιαφέρουσες παράμετροι μελέτης είναι επίσης (σε αντιδιαστολή ιδίως με τις αντίστοιχες για τις ΣΣΕ) η ημερομηνία προσφυγής στον ΟΜΕΔ και ο καταθέτων την προσφυγή. Η κατ' εξαίρεση συμπερίληψη πέντε[10] ΔΑ, οι οποίες εκδίδονται έπειτα από προσφυγή στον ΟΜΕΔ με ημερομηνία κατάθεσης τον μήνα Δεκέμβρη 2009, γίνεται επειδή η διαδικασία έκδοσης της ΔΑ ολοκληρώνεται κατά τεκμήριο εντός του 2010, εντός δηλαδή της εξεταζόμενης περιόδου. Κατ' απόλυτο αριθμό οι ΔΑ που εκδίδονται συνεπεία προσφυγής που κατατίθεται για την υπαγωγή της υπόθεσης στην διαιτησία εντός του 2010 είναι 46 τον αριθμό.

4.2.2.1. Επιχειρησιακές ΔΑ

Ο συνολικός αριθμός αυτών των Διαιτητικών Αποφάσεων είναι 16.

Α. Μέχρι το καλοκαίρι του 2010 σε συνολικά 9 ΔΑ θεσπίζονται αυξήσεις από 1% έως 4% στους βασικούς μισθούς.

Β. Από τον Αύγουστο του 2010 και μέχρι την δημοσίευση του Ν.3899/2010 εντοπίζονται δύο περιπτώσεις προσφυγής στη διαιτησία οι οποίες έχουν ως έκβαση το πάγωμα των αποδοχών. Μάλιστα και στις δύο αυτές περιπτώσεις γίνεται αιτιολόγηση της ΔΑ με ρητή επίκληση της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας και της σύναψης της πρόσφατης Εθνικής Γενικής ΣΣΕ. Επιπλέον, στην μια από αυτές τις δύο περιπτώσεις υπάρχει ευθεία αναφορά στο άρθρο 51 του Ν.3871/2010.

Γ. Μετά την δημοσίευση του Ν.3899/2010 εντοπίζονται τρεις περιπτώσεις προσφυγής στην Διαιτησία από επιχειρησιακά σωματεία. Στις δύο περιπτώσεις ρυθμίζεται το ζήτημα των αυξήσεων με κριτήριο ακριβώς τα οριζόμενα ποσοτικά και χρονικά όρια στην Εθνική Γενική ΣΣΕ και στην μια εκ των δύο περιπτώσεων γίνεται ευθεία επίκληση του άρθρου άρθρο 51 του Ν.3871/2010. Στην τελευταία περίπτωση, η οποία αφορά στην σύσταση κανονισμού κατάστασης προσωπικού, τίθεται μεταξύ άλλων και το ζήτημα της εφαρμογής του Ν.3899/2010 σε εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του ΟΜΕΔ και δίδεται αρνητική γνωμάτευση από τον Διαιτητή.

4.2.2.2. Κλαδικές ΔΑ

Ο συνολικός αριθμός αυτών των Διαιτητικών Αποφάσεων είναι 36

Α. Μέχρι τον υπογραφή της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ (15/07/2010) πραγματοποιούνται 19 προσφυγές στην Διαιτησία και στο περιεχόμενο των σχετικών ΔΑ θεσπίζονται αυξήσεις από 0,5% έως 5,5%, τις περισσότερες όμως φορές οι αυξήσεις είναι της τάξης του 1,5% ή 1%.

Σε μια περίπτωση προσαρμόζονται οι αυξήσεις για τα έτη 2010 και 2011 ακριβώς στα όρια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ, μολονότι κατά την ημερομηνία προσφυγής

10. Τεσσάρων επιχειρησιακών και μιας κλαδικής.

στην Διαιτησία11 (24/06/2010) δεν έχει καν υπογραφεί η σχετική ΕΓΣΣΕ, όμως η ΔΑ εκδίδεται στις 02/08/2010, δηλαδή μετά την ψήφιση του Ν. 3871/2010, αλλά πριν την δημοσίευσή του.

Τέλος, σε τέσσερις περιπτώσεις περιλαμβάνεται η εργοδοτική υποχρέωση για διευκόλυνση της συνδικαλιστικής δράσης στο εσωτερικό της επιχείρησης.

Β. Από την υπογραφή της ΕΓΣΣΕ μέχρι την ψήφιση του Ν. 3871/2010 κατατίθενται τέσσερις προσφυγές στην Διαιτησία οι οποίες προφανώς καταλήγουν σε έκδοση ΔΑ μετά την δημοσίευση του νόμου αυτού. Έτσι από τις τέσσερις αυτές περιπτώσεις στις τρεις θεσπίζεται πάγωμα στις αποδοχές των εργαζομένων και αυξήσεις στα όρια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ για ορισμένο χρονικό διάστημα. Στις δύο από αυτές τις τρεις περιπτώσεις συμπεριλαμβάνεται επίσης η δέσμευση του εργοδότη α) για μη μαζικές απολύσεις, β) για αναζήτηση ευκαιριών εργασίας σε περίπτωση απόλυσης σε άλλη επιχείρηση του ίδιου εργοδότη και γ) για διευκόλυνση της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης. Στην τέταρτη κλαδική ΔΑ εντός αυτής της χρονικής υπο-περιόδου προβλέπεται απλώς πάγωμα των αποδοχών.

Γ. Από την ψήφιση του Ν. 3871/2010 μέχρι την δημοσίευσή του κατατίθεται μια προσφυγή στην Διαιτησία, η οποία καταλήγει στο πάγωμα των αποδοχών.

Δ. Από την δημοσίευση του Ν.3871/2010 μέχρι την ψήφιση του Ν.3899/2010 κατατίθενται συνολικά 6 προσφυγές στην Διαιτησία οι οποίες καταλήγουν σε πάγωμα των αποδοχών. Στην μια από αυτές προβλέπονται αυξήσεις από 01/07 των ετών 2011 και 2012 όπως ακριβώς ορίζονται στην Εθνική Γενική Συλλογική ΣΣΕ. Σε μια άλλη περίπτωση για την κάλυψη των απωλειών του πραγματικού εισοδήματος αντί της μισθολογικής αύξησης περιλαμβάνεται η πρόβλεψη για διανομή ποσοστού της καθαρής κερδοφορίας της επιχείρησης (ανώτατο όριο 3%) με βάση υπολογισμού το ποσοστό πληθωρισμού, όπως υπολογίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας.

Μεγάλο ενδιαφέρον, όμως, συγκεντρώνει εκείνη η ΔΑ (τεχνικών ραδιοφώνου μελών της ΕΤΕΡ) η οποία εκδίδεται κατόπιν έφεσης που άσκησαν οι εργοδότες (ΕΙΡΑ) κατά της ΔΑ 30/2010, η οποία εκδόθηκε την 1η/07/2010. Η εργοδοτική οργάνωση άσκησε το δικαίωμα της έφεσης εντός 15 ημερών από την δημοσίευση του Ν. 3871/2010, που τους παρείχετο για ακύρωση Διαιτητικής Απόφασης δυνάμει των Ν. 3871/2010 και 3845/2010. Το τριμελές διαιτητικό όργανο του ΟΜΕΔ ακυρώνει εν τέλει την εν λόγω ΔΑ με απόφαση που ελήφθη κατά πλειοψηφία.

Ε. Τέλος, από την δημοσίευση του Ν.3899/2010 και μετά κατατίθενται μόλις 6 προσφυγές στην διαδικασία της Διαιτησίας, όλες από το σωματείο των εργαζομένων. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η εξέλιξη των αποδοχών συγκλίνει με απόλυτο τρόπο σε σχέση με τα οριζόμενα στην Εθνική Γενική ΣΣΕ. Κατ' εξαίρεση σε μια περίπτωση, η αύξηση που προβλέπεται

11. Και πολύ περισσότερο κατά την ημερομηνία έναρξης της εκκρεμοδικίας στον ΟΜΕΔ.

από την 1η/07/2011 είναι κατώτερη του μέσου ευρω-πληθωρισμού για το έτος 2010 (1% έναντι 1,6%).

Σπουδαίο ενδιαφέρον έχει η περίπτωση εκείνης της ΔΑ στην οποία τίθεται το ερώτημα της εγκυρότητας της ρήτρας διατήρησης διατάξεων προηγουμένων ΔΑ υπό το πρίσμα του νέου θεσμικού πλαισίου (Ν.3899/2010) σε απάντηση του οποίου ο Διαιτητής κατέληξε σε θετική γνωμάτευση.

4.2.2.3. Τοπικές ομοιο-επαγγελματικές ΔΑ

Το σύνολο των πέντε συνολικά τοπικών ομοιο-επαγγελματικών ΔΑ εκδίδοντα επί τη βάσει αίτησης προσφυγής στο ΟΜΕΔ, η οποία κατατέθηκε εντός του 2010.

Α. Οι τέσσερις από αυτές κατατέθηκαν πριν το καλοκαίρι του 2010 και στις δύο από αυτές προβλέπεται πάγωμα των αποδοχών, όμως στην μια εκ των δύο αυτών παρέχονται αυξήσεις 2% από τις αρχές του 2010.

Β. Στην μοναδική περίπτωση προσφυγής μετά την δημοσίευση του Ν.3871/2010 και πριν την ψήφιση του Ν. 3899/2010 η οικεία ΔΑ προβλέπει επίσης πάγωμα στις αποδοχές.

5. Συμπεράσματα

Αναμφίβολα, οι νομοθετικές παρεμβάσεις στο δίκαιο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και ιδίως στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων επηρεάζουν σε σημαντικό ή σε καθοριστικό βαθμό την ποιότητα των συμφωνιών και κυρίως των διαιτητικών αποφάσεων στην χώρα κατά την διάρκεια των ετών 2010-2011.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας παρατηρείται το φαινόμενο της αντίστροφης σχέσης ανάμεσα στην αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και στην πλήρη και απόλυτη προσαρμογή προς τα οριζόμενα στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Όσο μεγαλύτερος είναι θεωρητικά ο βαθμός αποκέντρωσης της συλλογικής συμφωνίας, τόσο χαμηλότερο είναι το επίπεδο εναρμονισμού με τα ποσοτικά και ημερολογιακά δεδομένα των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο κείμενο της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ.

Μετά τις νομοθετικές παρεμβάσεις του καλοκαιριού του 2010 σε πολλές περιπτώσεις Επιχειρησιακών ΣΣΕ (τουλάχιστον 38, οι 24 μετά τον 12/2010) συνομολογούνται αυξήσεις κατά παρέκκλιση των ισχυόντων στην ΕΓΣΣΕ και στην συντριπτική τους πλειοψηφία (34/38) μάλιστα ευνοϊκότερες αυτών. Από τις 4 συνολικά περιπτώσεις δυσμενέστερων αυξήσεων, στις 2 τα αντίστοιχα ποσοστά (1,5% ή 1%) κυμαίνονται εντός του μέσου όρου των αυξήσεων που συνήθως συμφωνούνται πριν το καλοκαίρι του 2010.

Αυτή ακριβώς η διαπίστωση πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα. Το ύψος των αυξήσεων που κατ' έμμεσο τρόπο (με παραπομπή στο οικονομικό μέγεθος του μέσου πληθωρισμού της ευρωζώνης) συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ, δηλαδή 1,6%, ανταποκρίνεται εν τέλει στον εκτιμώμενο μέσο όρο των αυξήσεων, οι οποίες πριν το μνημόνιο και τις νομοθετι-

κές ανατροπές του καλοκαιριού του 2010 περιλαμβάνονταν στο κείμενο των επιχειρησιακών ΣΣΕ.

Αντιθέτως, το πάγωμα των αποδοχών είναι μια εξέλιξη η οποία πιθανότατα ενισχύθηκε από το νέο θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε τον Ιούλιο και τον Δεκέμβριο του 2010, χωρίς όμως να προκύπτει με απόλυτο τρόπο μια τέτοια συσχέτιση. Στο διάστημα πριν το καλοκαίρι του 2010 πάγωμα στις αποδοχές προκύπτει ευθέως σε 11 περιπτώσεις, ενώ μετά το χρονικό αυτό σημείο σε τουλάχιστον 35 περιπτώσεις (οι 18 πριν τον Δεκέμβρη 2010), όμως σε μόνον μια εξ αυτών υπάρχει ευθεία αναφορά στην Εθνική Γενική ΣΣΕ.

Αντίστοιχα συμπεράσματα εξάγονται από την μελέτη των *τοπικών ομοι-επαγγελματικών ΣΣΕ,* οι οποίες κατατάσσονται σε μια κλίμακα αποκέντρωσης μεγαλύτερης αυτής των κλαδικών και ομοιο-επαγγελματικών ΣΣΕ εθνικής εμβέλειας.

Σε ό,τι αφορά, όμως, στις εθνικές κλαδικές συλλογικές συμβάσεις ο βαθμός ικανοποίησης του αιτήματος για αυξήσεις στις αποδοχές των εργαζομένων αποδεικνύεται εξαιρετικά χαμηλός, ενώ αναμφίβολα η αρνητική αυτή εξέλιξη στην πορεία του χρόνου την περίοδο 2010-2011 είναι βέβαιο ότι αποτελεί απόρροια των νομοθετικών μεταρρυθμίσεων του Ιουλίου-Αυγούστου και του Δεκεμβρίου του 2010.

Συνολικά, από τις 77 κλαδικές/ομοιο-επαγγελματικές ΣΣΕ που υπογράφονται στην χώρα από την δημοσίευση του Ν. 3871/2010, οι 48 (62,3%) περιέχουν αυξήσεις σε πλήρη αντιστοίχιση με τα όρια της Εθνικής Γενικής ΣΣΕ και οι 8 (10,4%) προβλέπουν πάγωμα στις αποδοχές.

Η εξήγηση μοιάζει αυτονόητη. Το βάρος ευθύνης και εν τέλει το διακύβευμα από μια αποτυχημένη ελεύθερη συλλογική διαπραγμάτευση, δεδομένου και του εύρους των δυνητικά καλυπτόμενων μισθωτών, είναι σημαντικότερα στο επίπεσο των κλάδων και των επαγγελμάτων, από ό,τι σε αυτό των επιχειρήσεων. Ούτως ή άλλως, οι υποθέσεις που καταλήγουν στο στάδιο της διαιτησίας αφορούν κυρίως στην διαπραγμάτευση σε κλαδικό επίπεδο.

Η διακινδύνευση των θεσμικών ή άλλων κατοχυρωμένων ρυθμίσεων στο περιεχόμενο μιας ΣΣΕ οδηγεί σχεδόν αυτόματα στην συμφωνία αυξήσεων στο όριο του 1,6%, το οποίο δεν είναι πολύ μακριά σε σχέση με αυτό που συνομολογούνταν ελεύθερα πριν το καλοκαίρι του 2010 (1%-1,5%), συχνά συνοδευόμενο και από πάγωμα των αποδοχών για μεγάλο χρονικό διάστημα (καθ' όλη την διάρκεια του 2010).

Παράλληλα, μολονότι θεωρητικά ισχύει το ρητό «*η ισχύς εν τη ενώσει*», για λόγους που δεν αποτελούν αντικείμενο εξέτασης στα πλαίσια αυτής εδώ της μελέτης, στην Ελλάδα τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια, οι κλαδικοί απεργιακοί ή άλλοι αγώνες απέχουν πολύ από το να αποτελούν την βασική ή την ισχυρότερη πηγή προαγωγής των όρων και των συνθηκών εργασίας των μισθωτών. Λαμβανομένων επιπρόσθετα υπόψη αφενός, της γενικευμένης από πενταετίας τάσης μονομερούς υπαναχώρησης των κλαδικών εργοδοτικών ενώσεων από τον κοινωνικό διάλογο και

αφετέρου, της δυσκολίας του συνδικαλιστικού κινήματος να αναστρέψει μια τέτοια εξέλιξη, αυτή καθ' εαυτή η βιωσιμότητα της κλαδικής διαπραγμάτευσης τίθεται επίσης εν αμφιβόλω.

Έτσι, με έναν παράδοξο, φαινομενικά, τρόπο το σύνολο των νομοθετικών παρεμβάσεων στοχεύουν στην ενίσχυση της διαπραγμάτευσης σε επιχειρησιακό επίπεδο, όπου τα περιθώρια σύναψης συμφωνιών στα πλαίσια ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων ως ένα βαθμό διατηρούνται και μετά τις ανατροπές στο δίκαιο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων το καλοκαίρι και στα τέλη του 2010.

Για την ερμηνεία αυτού του παράδοξου πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο πρόσφατες θεσμικές εξελίξεις (νόμος 4024/2010) που αποτελούν λογική συνέχεια όλων των προηγουμένων: από την μια, η συρρίκνωση της προστασίας που απορρέει από την επέκταση των κλαδικών συμβάσεων και την αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης και από την άλλη, η δυνατότητα των ενώσεων προσώπων να συνάπτουν επιχειρησιακές συμφωνίες, χωρίς την θεωρητική έστω συνδικαλιστική κάλυψη και προστασία των εκπροσώπων τους έναντι της εκδικητικών συμπεριφορών της εργοδοσίας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις.

Εφόσον ο στόχος της μείωσης του εργατικού κόστους διατηρείται θεμελιώδης στην οικονομική και κοινωνική φιλοσοφία των νομοθετούντων, κατά πάσα πιθανότητα οι επιχειρησιακές ΣΣΕ της νέας περιόδου (μετά τον Οκτώβριο του 2011) θα διαφοροποιηθούν σημαντικά ως προς την αποτελεσματική προστασία των αποδοχών των εργαζομένων σε σχέση με όσα διαπιστώθηκαν την περίοδο 2010- 10/2011.

Η υπερίσχυση των επιχειρησιακών ΣΣΕ έναντι των κλαδικών και η μείωση των αποδοχών των μη καλυπτόμενων από κάποια ΣΣΕ εργαζομένων (κατώτατες αποδοχές) θα μεταφέρει το κέντρο άμυνας των εργαζομένων εκεί όπου εξ αντικειμένου είναι πιο αδύναμοι: στην *επιχείρηση* (ή στο ατομικό επίπεδο) χωρίς μάλιστα περιορισμούς με κριτήριο τον αριθμό των εργαζομένων ή τις υφιστάμενες κατακτήσεις και χωρίς την παραδοσιακή συνδικαλιστική προστασία.

Η κατάργηση της διάταξης του Ν.3899/2010 που εισάγει την ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ -την ευρεία εξάπλωσή της οποίας απαιτούσαν επίμονα μέχρι πολύ πρόσφατα οι δανειστές της χώρας- αποτελεί περίτρανη απόδειξη ότι η μεγάλη πλειοψηφία των Επιχειρησιακών ΣΣΕ θα είναι στο εξής ουσιαστικά *ειδικές* με την έννοια ακριβώς του προϊσχύοντος σχετικού θεσμικού πλαισίου.

Άλλωστε, σε αρκετές περιπτώσεις ΣΣΕ συμφωνήθηκαν ρυθμίσεις προώθησης ευέλικτων μορφών απασχόλησης η συρρίκνωσης εργασιακών δικαιωμάτων. Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθούν τα εξής παραδείγματα: α) η εισαγωγή συστήματος εκ περιτροπής εργασίας (Regency Θεσσαλονίκης, 25/02/2010) για μεγάλο χρονικό διάστημα, β) η μείωση κατά 20% των τακτικών αποδοχών χωρίς ρήτρα απαγόρευσης των απολύσεων, εκτός μάλιστα του πλαισίου της Ειδικής Επιχειρησιακής ΣΣΕ (Μουσείο Μπενάκη, 19/07/2011 και γ) ακόμη και η συμφωνία για μείωση προσωπικού (Αγροτική Ασφαλιστική, 26/08/2010).

Ταυτόχρονα, ανεξάρτητα από το επίπεδο της διαπραγμάτευσης η συνομολόγηση αντισταθμιστικών ρυθμίσεων προς εξισορρόπηση της επιδείνωσης ή της διατήρησης του ύψους των αποδοχών και των υπολοίπων παραμέτρων της εργασιακής σχέσης δεν αποτελεί συχνό φαινόμενο. Δύο περιπτώσεις μη εφαρμογής του νέου καθεστώτος περί την καταγγελία της σύμβασης εργασίας και ο περιορισμένος αριθμός συμπερίληψης της ρήτρας μη απόλυσης ή απλά διατήρησης σταθερού του αριθμού των εργαζομένων στην επιχείρηση, δεν αποτελούν παρά εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Η τάση μετατόπισης της συλλογική διαπραγμάτευσης στο κέντρο της επιχείρησης ενισχύεται και από την ουσιαστική απουσία και της παραμικρής προσδοκίας πλέον εξεύρεσης αξιοπρεπούς λύσης της συλλογικής διαφοράς στα πλαίσια ενός ανεξάρτητου θεσμού μεσολάβησης και διαιτησίας.

Στον ΟΜΕΔ όχι μόνο οι αποφάσεις οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη την γενικότερη οικονομική συγκυρία και να προωθούν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αλλά επιπλέον τα νέα αυτά κριτήρια δύνανται να καθορίζουν αποκλειστικά τα όρια των κατώτατων αποδοχών και να κατοχυρώνουν την διαιώνιση της διαπραγμάτευσης των κοινωνικών συνομιλητών για όλα τα υπόλοιπα ζητήματα. Υπό τον όρο, βεβαίως, ότι και οι δύο πλευρές θα επιθυμούν την συνέχιση των συνομιλιών…

6. Βιβλιογραφία

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. Eurofound (2009), "Social dialogue and the recession", Eurofound, Dublin.
2. Eurofound (2011a), "Pay developments – 2010", Eurofound, Dublin.
3. Eurofound (2011b), "Recent developments in wage setting and collective bargaining in the wake of the global economic crisis", Eurofound, Dublin.
4. European Commission, DG Employment and Social Affairs (2011a). "EU Employment and social situation. Quarterly Review", June 2011, p. 16-22.
5. European Commission, DG Economic and Financial Affairs (2011a). "Labour market developments in Europe", 2011.
6. European Commission, DG Employment and Social Affairs (2011b). " EU Employment and social situation. Quarterly Review", June 2011, p. 16-22.
7. European Commission, DG Economic and Financial Affairs (2011b). "Labour market developments in Europe", 2011.
8. Galgóczi B. (2010), "Wage developments, collective bargaining and minimum wages in Europe", Presentation China-EU forum, Beijing 9-10 July 2010.
9. Ghellab, Y. (2009). "Recovering from the crisis through social dialogue", Dialogue in Brief No. 1. ILO, Geneva.
10. Glassner, V. & Keune, M. (2010). "Negotiating the crisis? Collective bargaining in Europe during the economic downturn", DIALOGUE Working Paper No. 10. ILO, Geneva.
11. ILO (2010). "Global wage report 2010/2011: wage policies in times of crisis", ILO, Geneva.
12. Kouzis G. (2011). "The impact of the crisis on labour relations and collective agreements in Greece", International Journal of labour pesearch, 3 (2) pp. 245-257.
13. Papadakis, K. (2010). "Restructuring enterprises through social dialogue: socially responsible practices in times of crisis". DIALOGUE working paper, No.19. ILO, Geneva.
14. O'Farrell R. (2010). "Wages in the crisis", ETUI Working paper 2010.3. ETUI, Brussels.

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. Βαρχαλαμά Ε. & Λαναρά Ζ (2011), «Αγώνας της ΓΣΕΕ κατά των «Μνημονιακών» μέτρων σε διεθνές επίπεδο», Ενημέρωση ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, 187 σελ. 26-35.
2. ΓΣΕΕ (2011), «Εγκύκλιος-οδηγίες για την απόκρουση των αντεργατικών διατάξεων του Νόμος 4024/2011», Δελτίο Τύπου 03/11/2011.
3. ΔΣΑ (2010), «Κράτος δικαίου και μνημόνιο» http://kratosdikaioukaim-nimonio.blogspot.com/, Ιστοσελίδα επιστημονικής τεκμηρίωσης των νομικών προεκτάσεων του «Μνημονίου» και της δανειακής σύμβασης.
4. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (2011), «Οι εργασιακές σχέσεις στην Ευρώπη και στην Ελλάδα» ετήσια έκθεση 2010.
5. Καρακιουλάφη Χ. & Μοσχονάς Α. (2006), «Οι εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: μεταξύ 'συγκεντρωτισμού' και 'αποκέντρωσης'», Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, (1) 1 σελ. 67-84.
6. Καραμεσίνη Μ. (2011), «Από την συλλογική στην ατομική ρύθμιση των όρων εργασίας», Εποχή 09/10/2011.
7. Κατρούγκαλος Γ. (2010), «Memoranda sunt servanda?», Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου, 2/2010, σελ. 151-163.
8. Καψάλης Α. (2011a), «Αλλαγές στην εργατική νομοθεσία στην εποχή του Μνημονίου», στο ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (2011), Ετήσια Έκθεση για την Οικονομία και την Απασχόληση, σελ. 305-323.
9. Καψάλης Α. (2011b), «Πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της συνδικαλιστικής δράσης», Εκπαιδευτικό Υλικό, Κοινωνικό Πολύκεντρο ΑΔΕΔΥ, υπό έκδοση.
10. Καψάλης Α. (2011c), «Οι ανατροπές στις εργασιακές σχέσεις στο πλαίσιο της ΕΕ και η ενσωμάτωσή τους στην εργατικής νομοθεσία της Ελλάδας», Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε η Πρωτοβουλία ενάντια στο ευρώ και στην ΕΕ με θέμα «Η καπιταλιστική κρίση, οι εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα: η δυνατότητα άλλου δρόμου, 08/10/2011, http://red-notebook.gr/details.php?id=3508.
11. Καψάλης Α. (2011d), «Οι αλλαγές στο πεδίο του συλλογικού εργατικού δικαίου», Εισήγηση σε ημερίδα της Εναλλακτικής Παρέμβασης Δικηγόρων Αθήνας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νομικών για την Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ELDH) με θέμα «Ευρωπαϊκή κρίση χρέους & δίκαιο», 21/05/2011, αδημοσίευτο.
12. Καψάλης Α. (2011e), «Σύντομες παρατηρήσεις στο σχέδιο νόμου σχετικά με την αναμόρφωση του ΣΕΠΕ», 25/06/2011, http://iskra.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3848:2011-06-27-08-02-56&catid=42:ergasiakes-sxeseis&Itemid=168.

13. Καψάλης Α. (2011f), «Πολυνομοσχέδιο για το ενιαίο μισθολόγιο και την εργασιακή εφεδρεία: νέα αντεργατική λαίλαπα, όχι όμως η τελευταία», 15/10/2011, http://www.iskra.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=5148:nea-antergatiki-laila-pa-oxi-omos-teleytaia&catid=88:an-ergasiaka&Itemid=161.

14. Κουζής Γ. (2011a), «Στοχεύουν στο τέλος των συλλογικών συμβάσεων», Αυγή 18/09/2011.

15. Κουζής Γ. (2011b), «Ο συνδικαλισμός περισσότερο αναγκαίος σε καιρούς κρίσης», Βήμα 30/04/2011.

16. Κουκουλές Γ. (επιμ) (2011), Ο ΟΜΕΔ και οι συλλογικές διαπραγματεύσεις πριν και μετά τον νόμο 1876/1990, Αθήνα, ΟΜΕΔ.

17. Πετρόπουλος Τ. (2011a), «Οι ατομικές συμβάσεις θα υποκαταστήσουν τις ΣΣΕ;», Αυγή 08/05/2011.

18. Πετρόπουλος Τ. (2011b), «Φαύλος κύκλος η αποδόμηση των συλλογικών εργασιακών σχέσεων», 18/02/2011, http://www.pressinaction.gr/fakelos/ergasia/item/1302-fakelos-ergasia-i-apodomisi-ton-syllogikon-ergasiakon-sxeseon.

19. Τραυλός-Τζανετάτος Δ. (2011a), «Συλλογικές συμβάσεις και νεοφιλελεύθερος ψευδο-ορθολογιστικός ολοκληρωτισμός», Ενθέματα Αυγής, 06/11/2011.

20. Τραυλός - Τζανετάτος Δ. (2011b), «Σύνταγμα, μνημόνιο, εργασιακές σχέσεις και ‘σωτηρία της πατρίδας’», Αυγή 20/06/2010.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εξέλιξη των κατώτατων μισθών σε εθνικό γενικό και κλαδικό επίπεδο

1. Οι κατώτατοι μισθοί στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην Ευρώπη, ο κατώτατος μισθός υπάρχει προ πολλού σε χώρες όπως η Γαλλία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και το Βέλγιο, καθιερώθηκε πιο πρόσφατα στο Ηνωμένο Βασίλειο (1999) και στην Ιρλανδία (2000) ενώ στα περισσότερα νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατώτατος μισθός θεσπίστηκε στην αρχή της περιόδου μετάβασης (δεκαετία 1990). Δεδομένων των αδύναμων συστημάτων συλλογικής διαπραγμάτευσης στις Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης οι κατώτατοι μισθοί επηρεάζουν την εξέλιξη του συνόλου μισθών.

Ο κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο υπάρχει σήμερα στα 20 από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.** Συγκεκριμένα ο κατώτατος μισθός θεσμοθετημένος σε εθνικό επίπεδο τον οποίο οφείλουν να τηρούν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στα διάφορα ειδικότερα επίπεδα (κλαδικό, επιχειρησιακό) ισχύει σε εννέα από τα 15 παλιά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βέλγιο, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο). Το ύψος του, είτε ορίζεται από την κυβέρνηση στην βάση των προτάσεων των κοινωνικών συνομιλητών (Γαλλία, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία), είτε προκύπτει από την συλλογική διαπραγμάτευση μεταξύ των κοινωνικών συνομιλητών (Βέλγιο και Ελλάδα) και εφαρμόζεται συνήθως στο σύνολο των εργαζομένων της οικονομίας και σε όλα τα επαγγέλματα. Ο κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο ισχύει επίσης και στα 11 από τα 12 νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τσεχία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λετονία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία, Βουλγαρία, Ρουμανία) και σχεδόν σε όλα ορίζεται από την κυβέρνηση είτε μονομερώς είτε στην βάση προτάσεων, διαβουλεύσεων ή διαπραγματεύσεων μεταξύ κυβέρνησης και κοινωνικών συνομιλητών. Επίσης σε ορισμένες χώρες προβλέπεται αυτόματη αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού στην εξέλιξη των τιμών ή /και αυξήσεις, πράγμα που επιτρέπει την διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των κατώτατων αποδοχών και την ενίσχυση τους.

Στις υπόλοιπες 7 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Αυστρία, Γερμανία, Δανία, Σουηδία, Φιλανδία, Ιταλία και Κύπρο) δεν υπάρχει μεν κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο, υπάρχουν όμως κατώτατοι μι-

σθοί που διαπραγματεύονται οι κοινωνικοί εταίροι σε κλαδικό επίπεδο. Στις χώρες αυτές υπάρχουν παραδοσιακά ισχυρές συνδικαλιστικές οργανώσεις και υπάρχει, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, μία προτίμηση για τους κλαδικούς κατώτατους μισθούς. Ωστόσο σε χώρες όπως η Γερμανία, διεξάγεται συζήτηση κατά τα τελευταία έτη για την θέσπιση και κατώτατου μισθού σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι μετά την επανένωση των δύο Γερμανιών και γενικότερα την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρείται μεγαλύτερος κατακερματισμός στην αγορά εργασίας και έχει μειωθεί σημαντικά το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις. Με άλλα λόγια, η συλλογική διαπραγμάτευση που παραδοσιακά ορίζει τους κατώτατους μισθούς σε κλαδικό επίπεδο δεν είναι σε θέση να αποτρέψει την αύξηση ενός κακοπληρωμένου τμήματος της μισθωτής εργασίας λόγω της αύξησης της μετανάστευσης και του πολλαπλασιασμού των άτυπων συμβάσεων εργασίας αλλά και της εχθρότητας των εργοδοτών στην επέκταση των κατώτατων συμφωνηθέντων σε κλαδικό και περιφερειακό επίπεδο στα πλαίσια των Επιτροπών που αποφασίζουν για τις επεκτάσεις. Στην Σουηδία, η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου σχετικά με την υπόθεση “Laval” ανέδειξε τις αδυναμίες του υπάρχοντος μοντέλου συλλογικής διαπραγμάτευσης, στα πλαίσια του οποίου δεν προβλέπεται κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο.[12] Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τις αυξημένες μεταναστευτικές ροές από τις βαλτικές κυρίως χώρες θέτει υπό συζήτηση το θέμα θέσπισης ενός γενικευμένου κατώτατου μισθού. Παρόμοια συζήτηση διεξάγεται επίσης και στην Φιλανδία ανάμεσα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, με την Φιλανδική Συνομοσπονδία (SAK) να ζητά την θέσπιση κατώτατου μηνιαίου μισθού στα 1500 € μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων.

1.1. Εξελίξεις στους κατώτατους μισθούς στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης

Οι βασικοί λόγοι που εξηγούν γενικότερα το αυξανόμενο ενδιαφέρον για τους κατώτατους μισθούς την τελευταία δεκαετία στην Ευρώπη σχετίζονται με την νέα κατάσταση στην αγορά εργασίας, που χαρακτηρίζεται από την σημαντική αύξηση των άτυπων μορφών απασχόλησης που συνδέονται με περισσότερη επισφάλεια και λιγότερα δικαιώματα για τους εργαζόμενους, με την αύξηση του ποσοστού των χαμηλά αμειβόμενων και των φτωχών εργαζομένων για τους οποίους ο κατώτατος μισθός θα μπορούσε να θεωρηθεί ένα εργαλείο ώστε να υπάρχει ένα μισθολογικό κατώφλι για όλους τους εργαζόμενους. Η αύξηση της κινητικότητας του κεφαλαίου και -σε μικρότερο βαθμό- του εργατικού δυναμικού στην διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ενωση των 27, έχουν προκαλέσει, λόγω της σοβαρής υστέρησης που παρατηρείται στο επίπεδο της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής αλλά και των εθνικών πολιτικών, ένα είδος κοινωνικού dumping ειδικότερα στις περιπτώσεις που γίνεται χρησιμοποίηση κακοπληρωμένων εργαζόμενων μεταναστών για να ασκηθεί πίεση στους μισθούς των

12. Industrial Relations in Europe 2010, European Commision

εργαζομένων της χώρας υποδοχής. Παράλληλα, η συρρίκνωση της κάλυψης που παρέχει η συλλογική διαπραγμάτευση και κατ' επέκταση οι συλλογικές συμβάσεις, σε συνδυασμό με την μείωση της συνδικαλιστικής πυκνότητας, ειδικότερα στον τομέα των υπηρεσιών, οδηγούν διάφορες συνδικαλιστικές οργανώσεις – ακόμη και σε χώρες που παραδοσιακά δεν υπάρχει κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο και υπερτερεί η συλλογική διαπραγμάτευση και οι συμβάσεις σε κλαδικό επίπεδο - να υποστηρίξουν την θέσπιση του ώστε να προστατευτούν οι μισθοί και η αγοραστική δύναμη ειδικότερα των πιο αδύναμων τμημάτων της μισθωτής απασχόλησης.

Από την αρχή της προηγούμενης δεκαετίας, σχεδόν σε όλες τις χώρες όπου υπάρχει θεσμοθετημένος κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο παρατηρήθηκαν πραγματικές αυξήσεις του κατώτατου μισθού που στόχευαν στην βελτίωση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλόμισθων, επηρεάζοντας σε πολλές περιπτώσεις την γενικότερη εξέλιξη των μισθών. Ωστόσο η τάση αυτή φαίνεται να ανακόπτεται το 2008 λόγω της σημαντικής και γρήγορης αύξησης των τιμών σε βασικά είδη κατανάλωσης το πρώτο εξάμηνο του 2008, η οποία σε πολλές χώρες δεν αντισταθμίστηκε από αντίστοιχες αυξήσεις στον κατώτατο μισθό. [13]

Με την έλευση της οικονομικής κρίσης παρατηρείται πάγωμα των ονομαστικών κατώτατων μισθών σε διάφορες χώρες (Ιρλανδία, Βαλτικές χώρες, Τσεχία, Βουλγαρία, Ρουμανία..) ή χαμηλές αυξήσεις (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ολλανδία..), ωστόσο παρά την κρίση παρατηρούνται όμως επίσης σημαντικές αυξήσεις των κατώτατων μισθών σε ορισμένες χώρες (Πορτογαλία, Σλοβενία, Πολωνία καθώς και στην Ισπανία όμως μόνο για το 2009 με χαμηλές στην συνέχεια αυξήσεις για το 2010 και 2011). Ενώ σε κάποιες περιπτώσεις η αύξηση του κατώτατου μισθού στόχευε στην προστασία των πιο ευάλωτων και στην στήριξη της κατανάλωσης, σε άλλες περιπτώσεις υπερίσχυσε το βασικό επιχείρημα περί αναγκαιότητας περιορισμού του κόστους εργασίας για την αντιμετώπιση της κρίσης και την διατήρηση της απασχόλησης.

Για να καταστεί ευκολότερη η παρατήρηση της εξέλιξης των κατώτατων μισθών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης, παραθέτουμε στον Πίνακα 1, τα εξαμηνιαία στοιχεία της Eurostat για την τελευταία τριετία 2009-2011, που αφορούν στον κατώτατο μισθό σε εθνικό νόμισμα (ώστε να είναι ευδιάκριτες οι ονομαστικές αυξήσεις στον κατώτατο μισθό στις διάφορες χώρες εκτός ευρωζώνης χωρίς αυτές να επηρεάζονται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες)

Από τα δεδομένα του Πίνακα 1 προκύπτει ότι το πάγωμα των κατώτατων μισθών για τουλάχιστον μια διετία (4 συνεχόμενα εξάμηνα με σκίαση στον πίνακα) εμφανίζεται σε πολύ περισσότερες χώρες εκτός ευρώ παρά εντός της ευρωζώνης.

Στις χώρες μέλη της ευρωζώνης παρατηρείται πάγωμα του κατώτατου μισθού για

13. Thorsten Schulten «Minimum wages in Europe: new debates against the backround of economic crisis, ETUI Policy Brief, Issue 2/2009.

τουλάχιστον 4 εξάμηνα σε 3 χώρες Ιρλανδία (από το β' εξάμηνο του 2007 μέχρι και β' εξάμηνο του 2011, ωστόσο πρέπει να σημειώσουμε ότι ο κατώτατος μηνιαίος μισθός στην Ιρλανδία ανέρχεται σε 1462 € και είναι ο δεύτερος υψηλότερος στην ΕΕ μετά το Λουξεμβούργο), στο Βέλγιο (από το α' εξάμηνο του 2009 έως και το β' εξάμηνο του 2010) και στην Ελλάδα (από το β' εξάμηνο του 2009 μέχρι και το α' εξάμηνο του 2011). Στις υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης παρατηρούνται ετήσιες ονομαστικές αυξήσεις του κατώτατου μισθού με σημειωτέα την περίπτωση της Σλοβενίας (η οποία προσχώρησε στην ευρωζώνη το 2007) όπου παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση της τάξης του 23 % στον κατώτατο μισθό το β' εξάμηνο του 2010.

Στις χώρες εκτός ευρωζώνης, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ουγγαρία και την Πολωνία, παρατηρείται πάγωμα των κατώτατων μισθών για την τριετία 2009-2011 σε τέσσερις χώρες (Βουλγαρία, Τσεχία, Λιθουανία Εσθονία) και για την διετία 2009-2010 σε 2 χώρες (Λετονία, Βουλγαρία)

Πίνακας 1
Εξέλιξη κατώτατου μηνιαίου μισθού σε εθνικό νόμισμα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (α' και β' εξάμηνο για τα έτη 2009-2011)

Χώρες εντός ευρωζώνης	2009 α'	2009 β'	2010 α'	2010 β'	2011 α'	2011 β'
Βέλγιο	1387,5	1387,5	1387,5	1387,5	1415,2	1443,5
Ιρλανδία	1461,9	1461,9	1461,9	1461,9	1461,9	1461,9
Ελλάδα	817,8	862,8	862,8	862,8	862,8	870,0
Ισπανία	728,0	728,0	738,9	738,9	748,3	748,3
Γαλλία	1321,0	1337,7	1343,8	1343,8	1365,0	1365,0
Λουξεμβούργο	1641,7	1682,8	1682,8	1724,8	1757,6	1757,6
Μάλτα (€ από 2008)	634,9	634,9	659,9	659,9	665,0	665,0
Ολλανδία	1381,2	1398,6	1407,6	1416,0	1424,4	1435,2
Πορτογαλία	525,0	525,0	554,2	554,2	565,8	565,8
Σλοβενία (€ από 2007)	589,2	589,2	**597,4**	**734,2**	748,1	748,1
Σλοβακία (€ από 2009)	295,5	295,5	307,7	307,7	317,0	317,0
Χώρες εκτός ευρωζώνης						
Βουλγαρία	240,0	240,0	240,0	240,0	240,0	240,0
Τσεχία	8000,0	8000,0	8000,0	8000,0	8000,0	8000,0
Λιθουανία	800,0	800,0	800,0	800,0	800,0	800,0
Εσθονία (€ από το 2011)	278,0	278,0	278,0	278,0	278,0	278,0
Λετονία	180,0	180,0	180,0	180,0	200,0	200,0
Ρουμανία	600,0	600,0	600,0	600,0	670,0	670,0
Ουγγαρία	71500,0	71500,0	73500,0	73500,0	78000,0	78000,0
Πολωνία	1276,0	1276,0	1317,0	1317,0	1386,0	1386,0
Ηνωμένο Βασίλειο	948,0	948,0	956,0	956,0	980,0	980,0

Πηγή : Eurostat

Στα πλαίσια της οικονομικής κρίσης και της ύφεσης ασκούνται σήμερα ισχυρές πιέσεις από την πλευρά των εργοδοτών για πάγωμα ή ακόμη και μείωση των μισθών, επιδιώκοντας σε κάποιες περιπτώσεις να συμψηφίσουν μέρος των ζημιών τους με την συμπίεση του κόστους εργασίας, σε άλλες να αποφύγουν μείωση των περιθωρίων κέρδους εκμεταλλευόμενες την κατάσταση της κρίσης και θέτοντας ως δίλημμα στους εργαζόμενους την απόλυση ή την αποδοχή μείωσης του μισθού (ειδικότερα στον τομέα των υπηρεσιών όπου παρατηρείται χαμηλή συνδικαλιστική πυκνότητα είναι ορατός ο κίνδυνος να οδηγηθεί ένα μέρος των εργαζομένων στην ομάδα των χαμηλόμισθων). Στα πλαίσια ενός αβέβαιου οικονομικού περιβάλλοντος είναι δύσκολα προβλέψιμο αν οι κυβερνήσεις και οι κοινωνικοί συνομιλητές θα εγκαταλείψουν το ενδιαφέρον που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια για τον κατώτατο μισθό ή αν αντίθετα ο κατώτατος μισθός θα θεωρηθεί ως ένα εργαλείο προστασίας των χαμηλόμισθων και των φτωχών εργαζομένων.

1.2. Επίπεδα κατώτατων μισθών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το Β΄ Εξάμηνο του 2011

Τα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat για συγκρίσεις ανάμεσα στις διάφορες χώρες, αφορούν στους κατώτατους μηνιαίους μισθούς των εργαζομένων με πλήρη απασχόληση τον Ιούλιο του 2011. Πρόκειται για τους κατώτατους μηνιαίους μικτούς μισθούς δηλαδή τους μισθούς πριν την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και των κοινωνικών εισφορών που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι. Πρέπει να σημειωθεί ότι στα στοιχεία αυτά η Eurostat λαμβάνει υπόψη τις περιπτώσεις, όπου ο μηνιαίος μισθός καταβάλλεται πάνω από 12 φορές ετησίως -όπως αυτό συμβαίνει στην Ισπανία, Πορτογαλία και Ελλάδα όπου ο μισθός καταβάλλεται 14 φορές ετησίως - και έχουν διορθωθεί τα στοιχεία ώστε να ληφθούν υπόψη αυτές οι πληρωμές.

Από την σύγκριση των κατώτατων μηνιαίων μισθών σε ευρώ, προκύπτει ότι οι αποκλίσεις είναι ήδη μεγάλες στην ΕΕ-15, ανάμεσα στις νότιες χώρες μέλη (Πορτογαλία, Ελλάδα και Ισπανία) και στις υπόλοιπες χώρες παλιά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και βέβαια είναι ακόμη μεγαλύτερη η απόσταση που χωρίζει τους κατώτατους μισθούς των νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης – με εξαίρεση την Μάλτα και την Σλοβενία – από τους αντίστοιχους μισθούς τόσο των χωρών μελών του ευρωπαϊκού νότου όσο κυρίως των υπολοίπων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία του Διαγράμματος 1, ο κατώτατος μηνιαίος μισθός σε απόλυτα μεγέθη κυμαίνεται:

- μεταξύ 1086 και 1758 ευρώ, σε μία *πρώτη κατηγορία χωρών* που αποτελείται από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Γαλλία, την Ολλανδία, το Βέλγιο, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο,
- μεταξύ 566 και 870 ευρώ, σε μία *δεύτερη κατηγορία χωρών* που αποτελείται από την Πορτογαλία, την Μάλτα, την Σλοβενία, την Ισπανία και την Ελλάδα
- τέλος, κυμαίνεται μεταξύ 123 και 347

ευρώ στα υπόλοιπα νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην σύγκριση σε απόλυτα μεγέθη, διαπιστώνεται ότι ο κατώτατος μηνιαίος μισθός την Ελλάδα σε ευρώ, είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο μισθό που ισχύει στην μεγάλη πλειοψηφία των νέων κρατών μελών της ΕΕ (ιδιαίτερα αν εξαιρεθούν η Σλοβενία και η Μάλτα). Αντίθετα όμως, ο κατώτατος μηνιαίος μισθός σε ευρώ στην Ελλάδα, συνεχίζει να υστερεί σημαντικά έναντι των κατώτατων μισθών των πλουσιότερων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στις οποίες είναι θεσμοθετημένος ο κατώτατος μισθός σε εθνικό επίπεδο) και ανέρχεται περίπου στο 60% του αντίστοιχου κατώτατου μισθού της πρώτης αυτής κατηγορίας χωρών, ενώ βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση έναντι του αντίστοιχου κατώτατου μισθού των χωρών της δεύτερης κατηγορίας (Διάγραμμα 2).

Στα Διαγράμματα 3 και 4, η σύγκριση των κατώτατων μισθών γίνεται σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές των τιμών ανάμεσα στις χώρες για ένα καλάθι αγαθών και υπηρεσιών τα οποία είναι συγκρίσιμα και αντιπροσωπευτικά. Στόχος είναι να εξαλειφθούν οι διαφορές του επιπέδου των τιμών στις δαπάνες της τελικής κατανάλωσης των νοικοκυριών. Επομένως οι κατώτατοι μισθοί που εκφράζονται σε εθνικό νόμισμα, μετατρέπονται σε μία κοινή «επίπλαστη» νομισματική μονάδα ώστε η αγοραστική τους δύναμη να είναι συγκρίσιμη.

Ανάμεσα στα δύο διαγράμματα (1 και 3), η κατάταξη των χωρών παραμένει σχεδόν αμετάβλητη, διαπιστώνεται όμως ότι οι αποστάσεις των κατώτατων μηνιαίων μισθών είναι μικρότερες όταν τα στοιχεία εκφράζονται σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης από ότι σε ευρώ. Ειδικότερα, η εξάλειψη των διαφορών στις τιμές ανάμεσα στις χώρες έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κατώτατος μισθός στα νέα κράτη μέλη όπως επίσης και στην Πορτογαλία, στην Ισπανία και στην Ελλάδα. Αντίθετα στις πιο πλούσιες χώρες, η εφαρμογή των Μονάδων Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), μεταφράζεται σε σχετική μείωση του επιπέδου του κατώτατου μισθού.

Διάγραμμα 1

Κατώτατοι μηνιαίοι μισθοί στις χώρες της Ε.Ε σε ευρώ
Β' Εξάμηνο 2011 (υπολογισμοί σε 12μηνη βάση)

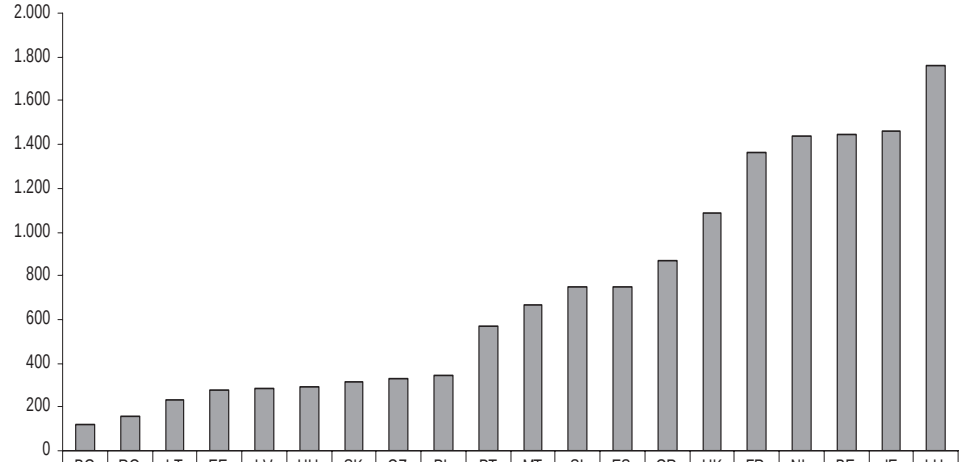

	BG	RO	LT	EE	LV	HU	SK	CZ	PL	PT	MT	SI	ES	GR	UK	FR	NL	BE	IE	LU
2011	123	158	232	278	282	293	317	329	347	566	665	748	748	870	1.086	1.365	1.435	1.444	1.462	1.758

Πηγή : Eurostat. Διόρθωση στοιχείων Eurostat για Ελλάδα (870€ αντί για 877€), με βάση την ΕΓΣΣΕ (η αύξηση ισχύει από 1.7.2012 και όχι από 1.1.2012)

Διάγραμμα 2

Αναλογία κατώτατου μηνιαίου μισθού σε € στην Ελλάδα έναντι άλλων κρατών μελών της Ε.Ε.
Β' εξαμηνο 2011

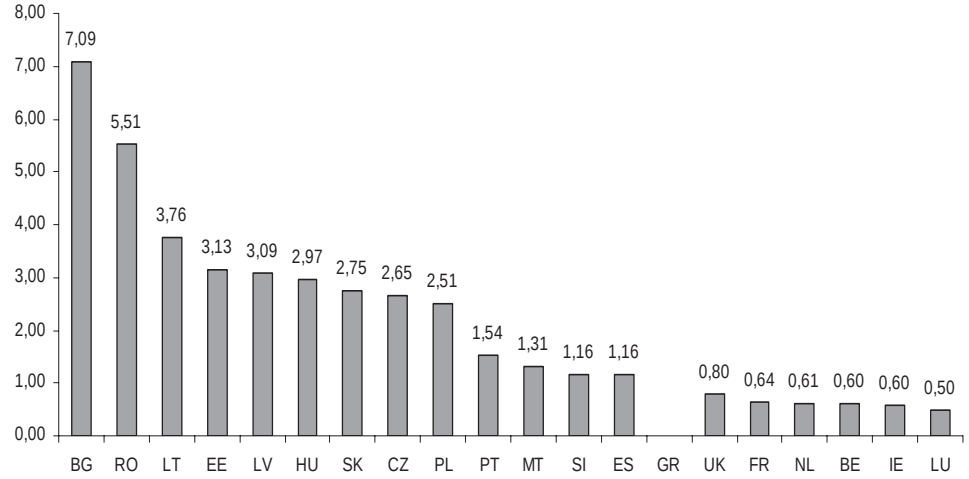

Το διάγραμμα διαβάζεται ως εξής : ο κατώτατος μηνιαίος μισθός σε ευρώ στην Ελλάδα είναι 7 φορές μεγαλύτερος του αντιστοίχου μισθού στην Βουλγαρία, ενώ ανέρχεται μόλις στο 50% του αντίστοιχου μισθού στο Λουξεμβούργο.

Διάγραμμα 3

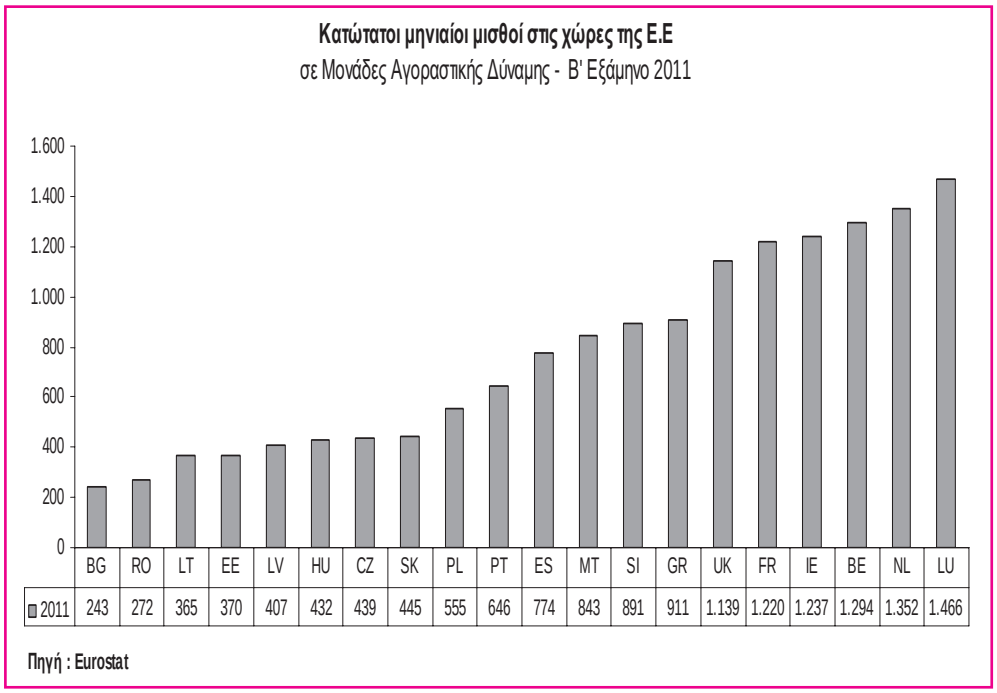

Διάγραμμα 4

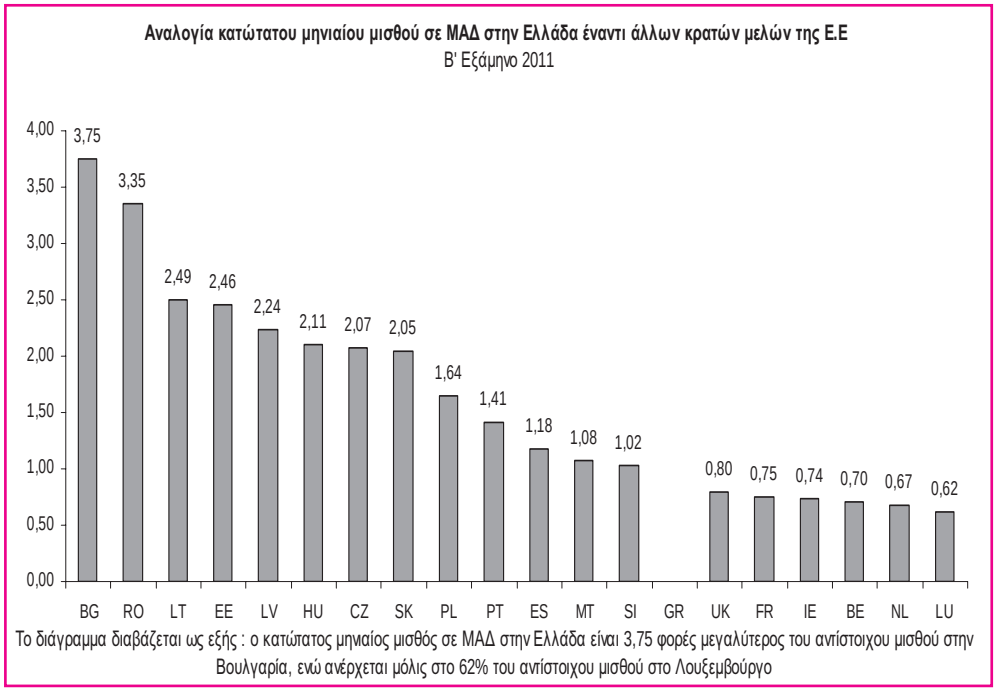

Τέλος, η αναλογία μεταξύ κατώτατου μισθού και μέσου μισθού στην βιομηχανία, στις κατασκευές και στις υπηρεσίες στις διάφορες χώρες το 2010 (για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat) κυμαίνεται από 32,3% στην Ρουμανία μέχρι και 47,6 % στην Γαλλία (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5

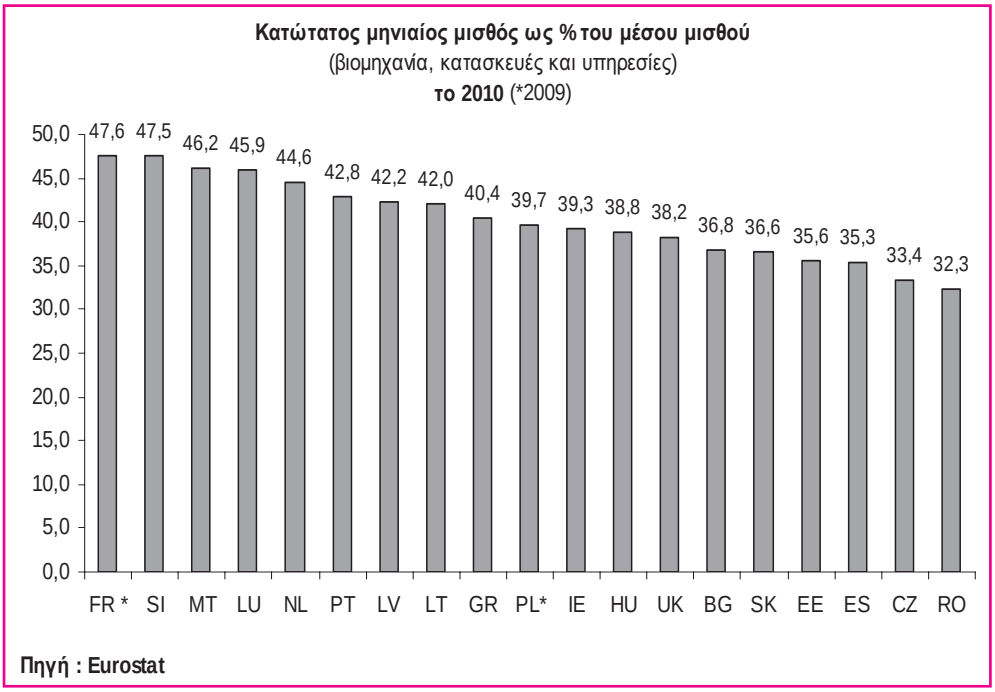

Πηγή : Eurostat

1.3. Εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών στην Ελλάδα (ΕΓΣΣΕ 1984-2012)

Ο Πίνακας 2 (στο τέλος του κεφαλαίου) καταγράφει την εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών -κατώτατου μισθού και ημερομισθίου- στην Ελλάδα για την περίοδο 1984-2012, όπως αυτές διαμορφώνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ΕΓΣΣΕ και Διαιτητικές αποφάσεις.

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα 2, στα διαγράμματα 6 και 7 απεικονίζεται η εξέλιξη των κατώτατων πραγματικών αποδοχών την περίοδο 1984 – 2012 λαμβάνοντας υπόψη τις ετήσιες ονομαστικές αποδοχές (σε 12μηνη βάση) και αποπληθωρίζοντας με τον ΔΤΚ σε μέσα επίπεδα. Διαπιστώνεται στα εν λόγω διαγράμματα ότι, ενώ υπάρχει μια σταδιακή αύξηση των κατώτατων πραγματικών αποδοχών μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1990, ωστόσο ο ρυθμός μεταβολής αυτής της εξέλιξης επέτρεψε μόλις το 2009 την διαμόρφωση του επιπέδου των κατώτατων πραγματικών αποδοχών στο ανώτερο επίπεδο της περιόδου (1984-2009).

Διάγραμμα 6

Ποσοστιαία μεταβολή κατώτατων πραγματικών αποδοχών 1984-2012
Πρόβλεψη 2012

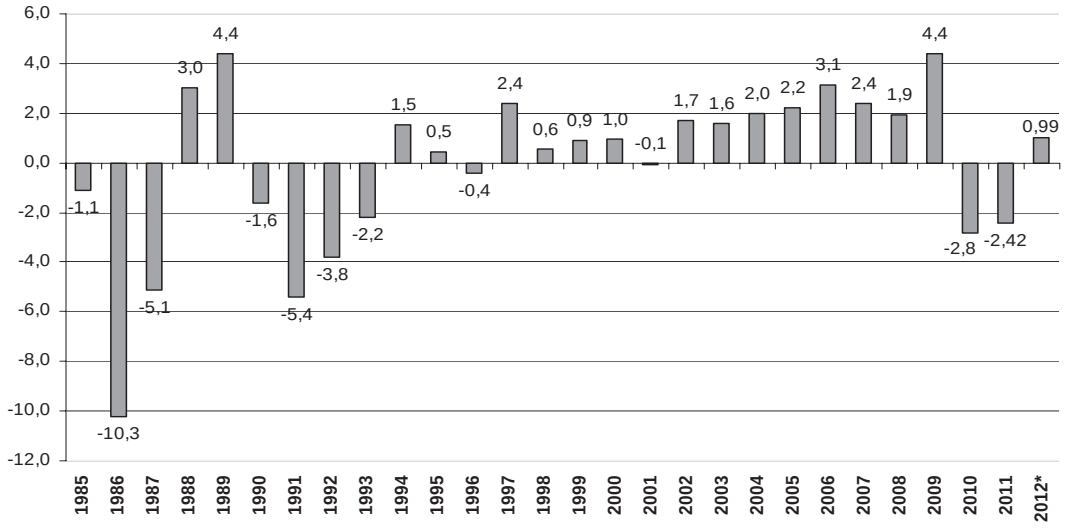

Πηγή : ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ. Υπολογισμοί με βάση την ΕΓΣΣΕ και το μέσο ΔΤΚ της ΕΛΣΤΑΤ μέχρι και το 2011.
* Προβλέψεις ΟΑΣΑ (Νοεμβρίου 2011) για πληθωρισμό Ευρωζώνης 2,6% το 2011 και Ελλάδας 1,1% το 2012.

Έχουμε με άλλα λόγια, μεταξύ 1984 και 2009, δύο διακριτές περιόδους:

- Στην διάρκεια της πρώτης περιόδου (1984-1996) έχουμε σημαντική μείωση των πραγματικών κατώτατων αποδοχών κατά 20 περίπου εκατοστιαίες μονάδες (από 100 το έτος 1984 ο δείκτης μειώνεται στο 79,3 το έτος 1993 και διατηρείται στα επίπεδα του 80 μέχρι το έτος 1996)
- Στην διάρκεια της δεύτερης περιόδου (1997-2009) έχουμε ονομαστικές αυξήσεις που υπερβαίνουν σχεδόν συστηματικά τον μέσο πληθωρισμό με αποτέλεσμα μία σταδιακή ανάκτηση της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού - που απωλέσθη την προηγούμενη περίοδο - κατά 22 περίπου εκατοστιαίες μονάδες (από το 80 ο δείκτης ανέρχεται στο 102 το 2009).

Διάγραμμα 7

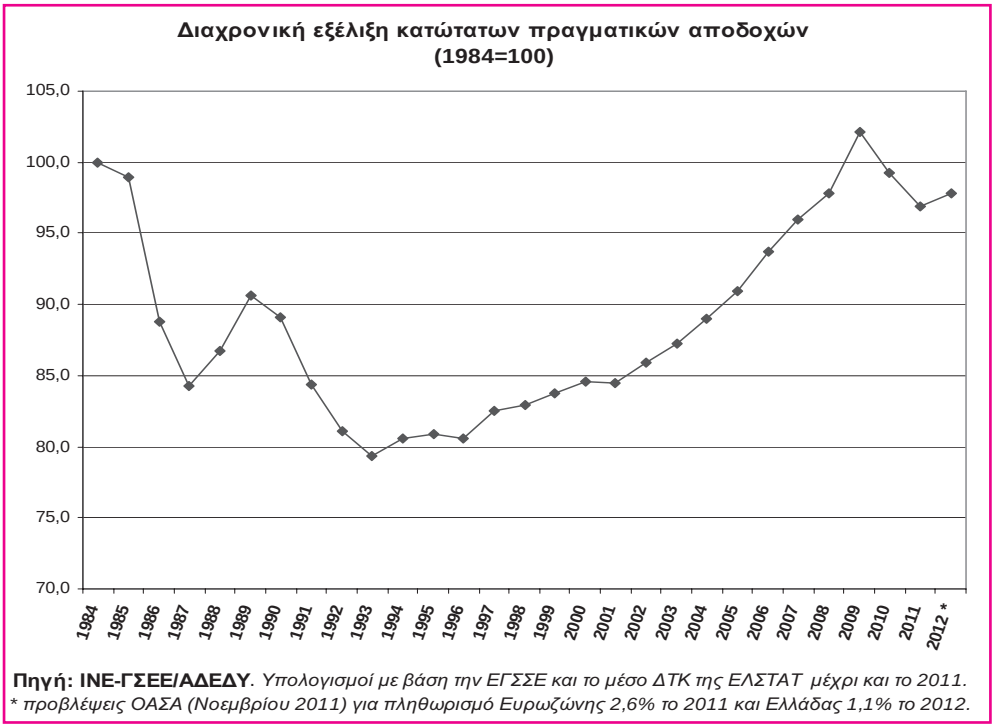

Πηγή: ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ. *Υπολογισμοί με βάση την ΕΓΣΣΕ και το μέσο ΔΤΚ της ΕΛΣΤΑΤ μέχρι και το 2011.*
** προβλέψεις ΟΑΣΑ (Νοεμβρίου 2011) για πληθωρισμό Ευρωζώνης 2,6% το 2011 και Ελλάδας 1,1% το 2012.*

Το 2009 ο κατώτατος μισθός σε πραγματικούς όρους υπερβαίνει οριακά τα επίπεδα του έτους 1984, πράγμα που σημαίνει ότι οι αυξήσεις αυτές επέτρεψαν απλά και μόνο να καλυφθούν οι απώλειες που υπέστη η αγοραστική δύναμη του κατώτατου μισθού από τον πληθωρισμό στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου, ενώ σημαίνει ταυτόχρονα ότι στην διάρκεια όλων αυτών των ετών, οι αμειβόμενοι με τις κατώτατες αποδοχές δεν επωφελήθηκαν από την όποια αύξηση της παραγωγικότητας.

Όπως προκύπτει από το διάγραμμα 7, η μείωση των κατώτατων πραγματικών αποδοχών κατά 5,2 εκατοστιαίες μονάδες την τελευταία διετία (2010-2011) έχει ως αποτέλεσμα να επανέλθει ο κατώτατος μισθός σε όρους αγοραστικής δύναμης σε επίπεδα προ του 1984.

Επίσης, πρέπει παράλληλα να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο πληθωρισμός για τους χαμηλόμισθους είναι υψηλότερος του μέσου όρου λόγω της διάρθρωσης της κατανάλωσης των νοικοκυριών με χαμηλά εισοδήματα και της διαμόρφωσης των τιμών σε επιμέρους βασικά αγαθά και υπηρεσίες. Ειδικότερα τα 2 τελευταία έτη οι ανατιμήσεις του ΔΤΚ για τα είδη διατροφής και στέγασης είναι πολύ μεγαλύτερες από το μέσο όρο των αυξήσεων με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται δυσανάλογα οι χαμηλόμισθοι και γενικότερα τα χαμηλά εισοδήματα. Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία του ΔΤΚ της ΕΛΣΤΑΤ[14] προκύπτει ότι οι μεγαλύτερες αυξήσεις των τιμών (στην σύγκριση Δεκεμβρίου 2011 με το Δεκέμβριο 2010) αφορούσαν κυρίως στην διατροφή (4,3%)

14. Δελτίο Τύπου ΕΛΣΤΑΤ 11.1. 2012

στην στέγαση (7,9%). Κατά συνέπεια η διαμόρφωση και δημοσίευση από την ΕΣΥΕ (όπως αυτό γίνεται σε άλλες χώρες) διαφοροποιημένων Δεικτών Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία εισοδήματος, θα επέτρεπε να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω διαφορές, τόσο σε επίπεδο υπολογισμών όσο κυρίως σε επίπεδο συλλογικής διαπραγμάτευσης για τον κατώτατο μισθό, ενώ θα ήταν επίσης χρήσιμοι οι δείκτες αυτοί για τον καθορισμό των αυξήσεων στις συντάξεις και σε άλλα κοινωνικά επιδόματα/βοηθήματα.

Στην τελευταία τριετή ΕΓΣΣΕ 2010-2012, δεν προβλέπονται ονομαστικές αυξήσεις για το 2010, ενώ οι ονομαστικές αυξήσεις που προβλέπει η σύμβαση από 1.7.2011 και από 1.7.2012 ανέρχονται στο ύψος του πληθωρισμού της ευρωζώνης του προηγούμενου, κάθε φορά, έτους (δηλαδή, αυξήσεις από 1.7.11 με βάση τον εναρμονισμένο ΔΤΚ της ευρωζώνης του 2010 και από 1.7.2012 με βάση τον εναρμονισμένο ΔΤΚ της ευρωζώνης του 2011).

Στον Πίνακα 2, υπολογίσαμε την εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών σε ονομαστικούς όρους και πραγματικούς όρους με βάση τα στοιχεία της Eurostat για πληθωρισμό στην ευρωζώνη 1,6% το 2010 και τις προβλέψεις του ΟΑΣΑ (Νοεμβρίου 2011), για πληθωρισμό στην ευρωζώνη 2,6% το 2011 και πληθωρισμό στην Ελλάδα 1,1% το 2012 ,[15]. Το 2010 διαπιστώνεται μείωση των κατώτατων πραγματικών αποδοχών η οποία συνεχίζεται και το 2011, δεδομένου ότι η ονομαστική αύξηση των κατώτατων μισθών ανέρχεται από 1.7.2011 σε 1,6% (εναρμονισμένος ΔΚΤ ευρωζώνης έτους 2010) και αδυνατεί να καλύψει την αύξηση του ΔΤΚ στην Ελλάδα (μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2011 3,3 %[16]), με αποτέλεσμα η αγοραστική δύναμη του κατώτατου μισθού που είχε επανέλθει σε επίπεδα προ του 1984 - ήδη από το τέλος του 2010- να επιδεινωθεί περαιτέρω το 2011. Για το 2012, αν επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό 2,6% στην Ευρωζώνη το 2011, (άρα αύξηση του κατώτατου μισθού σύμφωνα με την τριετή ΕΓΣΣΕ κατά 2,6% από 1.7.2012) και για πληθωρισμό στην Ελλάδα 1,1% το 2012, ενδεχομένως να προκύψει πραγματική αύξηση της τάξης του 1% για τον κατώτατο μισθό**.**

Στο Μνημόνιο εκτός από το τριετές πάγωμα των ονομαστικών κατώτατων μισθών υπάρχει πρόβλεψη για χορήγηση μισθών κάτω από τον κατώτατο μισθό της ΕΓΣΣΕ , όπως αυτό εμπεριέχεται στο νόμο 3863/2010 [17] για 2 κατηγορίες εργαζομένων:

- τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας ηλικίας κάτω των 25 ετών**,** τους οποίους θα έχουν την δυνατότητα να αμείβουν οι εργοδότες με το 84% του κατώτατου βασικού μισθού ή ημερομισθίου της ΕΓΣΣΕ
- τα άτομα ηλικίας 15-18 ετών**,** για τα οποία δίνεται η δυνατότητα στους εργοδότες να καταρτίζουν ειδικές συμβάσεις μαθητείας με τις οποίες «*οι εν λόγω μαθητευόμενοι λαμβάνουν το 70% του κατώτατου ημερομισθίου ή μισθού της ΕΓΣΣΕ και ασφαλίζονται στον κλάδο ασφάλισης ασθενείας σε είδος και ένα τοις εκατό (1%) κατά του κινδύνου ατυχήματος*»

15. Perspectives économiques de l'OCDE Volume 2011/2, OCDE Νοέμβριος 2011.

16. Δελτίο Τύπου ΕΛΣΤΑΤ 11.1. 2012

17. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ. Φύλλου 115 – 15 Ιουλίου 2010.

Πίνακας 2
Εξέλιξη κατώτατου μισθού και ημερομισθίου στην Ελλάδα 1984-2012

ΕΓΣΣΕ –Διαιτητικές αποφάσεις	Χρόνος ισχύος από-έως	Ημερομίσθιο (δραχμές)	Ποσοστό αύξησης	Μισθός (δραχμές)	Ποσοστό αύξησης %	Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές (12μηνες δρχ.)	Ποσοστό αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση προηγ. Έτους)	(Ποσοστό μεταβολής) Σύγκριση μέσου ετήσιου ΔΤΚ κάθε έτους με τον αντίστοιχο προηγ. έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
ΕΓΣΣΕ 1984	1.5-31.8.84 1.5-31.8.84 1.9-31.12.84	1202 1285 1314	10,8 6,9 2,2	27012 28876 29511	10,8 6,9 2,2	341596	-	18,6%	-
ΕΓΣΣΕ 1985	1.1-30.4.85 1.5-31.8.85 1.9-31.12.85	1422 1516 1548	8,2 6,6 2,1	31931 34038 34759	8,2 6,6 2,1	402912	17,9%	19,2%	-1,09%
1986	1.1-31.4.86 1.5-31.8.86 1.9-31.12.85	1618 1639 1716	4,5 1,3 4,7	36316 36792 38251	4,5 1,3 4	445436	10,5%	23,1%	-10,25%
1987	1.1-30.4.87 1. 5-31.8.87 1.9-31.12.87	1787 1805 1886	4,1 1 4,5	40100 40501 42324	4,8 1 4,5	491700	10,38%	16,4%	-5,1%
ΕΓΣΣΕ 1988	1.1-31.4.88 1.4-31.8.88 1.9-31.12.88	2074 2106 2243	10 1,5 6,5	46443 47143 50207	9,7 1,5 6,5	575172	16,9%	13,5%	+3%
ΕΓΣΣΕ 1989	1.1-30.4.89 1.5-31.8.89 1.9-31.12.89	2450 2475 2705	9,3 1 9,3	54828 55376 60506	9,2 1 9,3	682840	18,7%	13,7%	+4,39%
ΕΓΣΣΕ 1990	1.1-31.8.90 1.9-31.12.90	2911 3118	7,6 7,1	65105 69727	7,6 7,1	808992	18,4%	20,4%	-1,6%
ΕΓΣΣΕ 1991	1.1.91 1.7.91	3315 3501	6,3 5,6	74121 78272	6,3 5,6	914358	13,02%	19,5%	-5,4%
1992	1.1.92 1.7.92	3721 3870	6,28 4	83160 86487	6,24 4	1017882	11,3%	15,8%	-3,8%
ΕΓΣΣΕ 1993	1.1.93 1.7.93	4081 4411	5,45 8,08	91206 98568	5,45 8,07	1138644	11,8%	14,4%	-2,2%
ΕΓΣΣΕ 1994	1.1.94 1.7.94	4632 4934	5 6,5	103497 110225	5 6,5	1282332	12,6%	10,9%	+1,53%
1995	1.1.95 1.7.95	5132 5336	4 4	114634 119220	4 4	1403124	9,41%	8,9%	+0,46%
ΕΓΣΣΕ 1996	1.1.96 1.7.96	5531 5753	3,5 4	123520 128460	3,5 4	1511880	7,75%	8,2%	- 0,41%
1997	1.1.97 1.7.97	6000 6195	1% + 3,25% 3,25%	133962 138315	1% + 3,25% 3,25%	1633662	8,05%	5,5%	2,4%
ΕΓΣΣΕ 1998	1.1.98 1.7.98	6364 6492	0,2%+2,5% 2%	142056 144897	0,2%+2,5% 2%	1721718	5,.39%	4,8%	0,56%
1999	1.1.99 1.7.99	6609 6701	0,4% + 1.4% 1,4%	147513 149578	0,4% + 1.4% 1,4%	1782548	3,53%	2,6%	0,9%

ΕΓΣΣΕ – διαιτητικές αποφάσεις	Χρόνος ισχύος από-έως	Ημερομίσθιο (ευρώ)	Ποσοστό αύξησης	Μισθός (ευρώ)	Ποσοτό αύξησης %	Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές (12 μήνες) - ευρώ.	Ποσοστό αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση προηγ. Έτους)	(Ποσοστό μεταβολής) Σύγκριση μέσου ετήσιου ΔΤΚ κάθε έτους με τον αντίστοιχο προηγ. έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
ΕΓΣΣΕ 2000	1.1.00 1.7.00	6882 6986	0,7% + 2% 1,5%	153643 155947	0,7% + 2% 1,5%	1857474	4,2%	3,2%	0,97%
2001	1.1.01 1.7.01	7111 7218	1,8% 1,5%	158754 161136	1,8% 1,5%	1919274	3,3%	3,4%	-0,09%
ΕΓΣΣΕ 2002 (σε ευρώ)*	1.1.02 1.7.02	21,95 22,35	1,1%+ 2,5% 1,8%	490,04 498,86	1,1%+ 2,5% 1,8%	5933,39	5,34%	3,6%	1,68 %
2003	1.1.03	23,29	0,3% + 3,9%	519,87	0,3% + 3,9%	6238,44	5,14%	3,5%	1,58%
ΕΓΣΣΕ 2004	1.1.04 1.9.04	24,22 25,01	4% 2% + 8 ευρώ (μηνιαίως)	540,66 559,98	4% 2% + 8,5ευρώ (μηνιαίως)	6545,88	4,93%	2,9%	1, 97 %
2005	1.1.05 1.9.05	25,56 26,41	2,2% 3,3%	572,30 591,18	2,2% 3,3%	6943,12	5,78%	3,5 %	2,2 %
ΕΓΣΣΕ 2006	1.1.06 1.9.06	27,17 27,96	2,9% 2,9%	608,33 625,97	2,9% 2,9%	7370,52	6,44%	3,2%	*3,13%*
2007	1.5.07	29,39	5,1%	657,89	5,1%	7766,92	5,38 %	2,9%	*2,41%*
ΕΓΣΣΕ 2008	1.1.08 1.9.08	30,40 31,32	3,45% 3%	680,59 701	3,45% 3%	8248,72	6,2%	4,2 %	*1,91%*
2009	1.5.09	33,04	5,5%	739,56	5,5%	8720,48	5,71%	1,2 %	*4,4%*
ΕΓΣΣΕ 2010		33,04		739,56		8874,72	1,76 %	4,7%	*-2,8%*
2011	1.7.11	33,57	1,6%	751,39	1,6%	8945,7	0,8%	3,3%	*-2,42%*
2012 (προβλ.)	1.7.12	34,44	2,6**	770,92	2,6**	9133,86	2,1%	1,1%**	*0,99 %***

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Χρήστος Τριανταφύλλου)

* Από το έτος 2002 και μετά οι αποδοχές είναι σε ευρώ

** Υπό τον όρο ότι θα επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό.

Για τους υπολογισμούς λάβαμε υπόψη τον ΔΤΚ σε μέσα επίπεδα της ΕΛΣΤΑΤ μέχρι και το 2011, και τις πιο πρόσφατες προβλέψεις του ΟΑΣΑ (Νοέμβριος 2011) για πληθωρισμό στην ευρωζώνη 2,6% το 2011 και πληθωρισμό στην Ελλάδα 1,1% το 2012.

2. Εξέλιξη των βασικών (κατώτατων) μισθών ΣΣΕ σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας την τελευταία 12ετία (2000-2012)

Για να παρατηρήσουμε την εξέλιξη που είχαν την τελευταία δωδεκαετία 2000-2011 οι βασικοί μισθοί που προκύπτουν από την σύναψη κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, επιλέξαμε από τον τομέα των υπηρεσιών του ιδιωτικού τομέα το Εμπόριο όπου δραστηριοποιούνται χιλιάδες επιχειρήσεις μικρού αλλά και μεγάλου μεγέθους, τα Ξενοδοχεία στον νευραλγικό τομέα του Τουρισμού, όπου απασχολείται επίσης σημαντικός αριθμός εργαζομένων καθώς και τον κλάδο των Τραπεζών από το χρηματοπιστωτικό τομέα. Επίσης εξετάζεται οι εξέλιξη των βασικών μισθών που προκύπτουν από τις ΣΣΕ σε 2 κλάδους της βαριάς βιομηχανίας, την Σιδηροβιομηχανία και την Τσιμεντοβιομηχανία όπου δραστηριοποιούνται μεγάλες επιχειρήσεις, με παραγωγικές μονάδες σε διάφορα μέρη εντός και εκτός Ελλάδας, χαρακτηρίζονται από έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό και ορισμένες από αυτές είτε ανήκουν σε μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους είτε έχουν αναπτύξει οι ίδιες πολυεθνική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, οι απασχολούμενοι ως μισθωτοί στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο το 2011 ανέρχονται περίπου σε 382.297 άτομα και αντιστοιχούν στο 14,4% της συνολικής μισθωτής απασχόλησης της χώρας (το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο αν υπολογιστεί σε σχέση μόνο με τον Ιδιωτικό τομέα της οικονομίας). Σημαντική είναι επίσης η συνεισφορά στην απασχόληση στον κλάδο των Ξενοδοχείων Καταλυμάτων (52.353 άτομα ή 2% της συνολικής μισθωτής απασχόλησης στην Ελλάδα) αλλά και στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (77.222 άτομα ή 2,9% της συνολικής απασχόλησης, εκ των οποίων η μεγάλη πλειοψηφία εργάζεται στις Τράπεζες). Τέλος τον κλάδο του Μετάλλου εργάζονται ως μισθωτοί 41.119 άτομα (1,6% της συνολικής μισθωτής απασχόλησης της χώρας), ενώ στην Τσιμεντοβιομηχανία ο αριθμός των εργαζομένων ξεπερνά τις δέκα χιλιάδες άτομα.

Στην συνέχεια εξετάζουμε για την περίοδο 2000-20011, την εξέλιξη των βασικών μισθών (χωρίς επιδόματα και προϋπηρεσία) σε ονομαστικούς και πραγματικούς όρους όπως αυτοί διαμορφώνονται κατά την τελευταία δωδεκαετία από τις εκάστοτε ΣΣΕ των προαναφερθέντων κλάδων για συγκεκριμένες ειδικότητες εργαζομένων.

2.1. Εξέλιξη βασικών μισθών στο Εμπόριο 2000-2011

Η Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) για τους όρους αμοιβής και απασχόλησης των εργαζομένων στις εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας συμφωνείται και συνυπογράφεται από την Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας (ΟΙΥΕ) την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και την Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ).

Για την περίοδο 2000-2011, υπογράφηκαν από τα μέρη 6 κλαδικές ΣΣΕ (εκ των οποί-

ων οι 3 είναι διετούς διάρκειας 2002-2003, 2006-2007 και 2008-2009) και εκδόθηκαν 2 Δ.Α (το 2000 και το 2004).

Πίνακας 3

Ετος	ΣΣΕ & Δ.Α - ΕΜΠΟΡΙΟ	Πράξη Κατ. Υπ. Εργασίας
2000	Δ.Α. 40/2000	Π.Κ. Υπ. Εργ. 28/27.9.2000
2001	Σ.Σ.Ε. (14.6.2001)	Π.Κ. Υπ. Εργ. 53/15.6.2001)
2002- 2003	Σ.Σ.Ε. (19.7.2002) (διετής)	Π.Κ. Υπ. Εργ. 97/30.7.2002
2004	Δ.Α. 51/2004	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 37/9.11.2004
2005	Σ.Σ.Ε. (18.4.2005)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 49/17.5.2005
2006-2007	Σ.Σ.Ε. (7.9.2006) (διετής)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 117/25.9.2006
2008-2009	Σ.Σ.Ε. (30.7.2008) (διετής)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 103/5.8.2008
2010	-	-
2011	Σ.Σ.Ε. (4.3.2011)	Π. Κ. Υπ. Εργασίας: 14/17.3.2011

Η Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας του Εμπορίου αφορά τους εργαζόμενους που απασχολούνται στις ακόλουθες εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας:

α) Εμπορικά καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης.

β) Σούπερ Μάρκετς και καταστήματα τροφίμων.

γ) Καταστήματα ζαχαροπλαστείων και συναφών με τα ζαχαροπλαστεία εμπορικών δραστηριοτήτων.

δ) Καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης τσιγάρων.

Για να εξετάσουμε την πραγματική εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών κατά την περίοδο 2000-2012, επιλέξαμε την ειδικότητα «Πωλητές» [18] και συγκεκριμένα τους κατώτατους βασικούς μισθούς των εμποροϋπαλλήλων Πωλητών (με προϋπηρεσία 0-2 έτη χωρίς επιδόματα), όπως αυτοί διαμορφώνονται από τις εκάστοτε ΣΣΕ ή τις Δ.Α.

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την εξέλιξη του βασικού μισθού (χωρίς επιδόματα) του νεοεισερχόμενου εμποροϋπαλλήλου - πωλητή κατά τα έτη 2000- 2011, ενώ υπολογίζουμε παράλληλα την ετήσια αύξηση των ονομαστικών αποδοχών (12 μήνες) σε σχέση με το προηγούμενο έτος καθώς επίσης και το ποσοστό μεταβολής των πραγματικών αποδοχών αποπληθωρίζοντας τις ονομαστικές αποδοχές με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Δ.Τ.Κ μέσα επίπεδα).

18. Στο προσωπικό πώλησης των Σούπερ Μάρκετς περιλαμβάνονται και οι πωλητές – πωλήτριες προϊόντων κρέατος, πουλερικών, τυροκομικών-αλλαντικών, οπωρολαχανικών, ιχθυοπωλείου, ειδών ένδυσης, οικιακού εξοπλισμού, ειδών εξοχής κλπ).

Πίνακας 4
Εξέλιξη κατώτατων αποδοχών στο εμπόριο 2000-2011

Βασικοί μηνιαίοι μισθοί-πωλητών

Ετος	Περίοδος Ισχύος	Μισθός σε €	Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές σε € (12 μήνες)	Ποσοστιαία αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση με προηγούμενο έτος)	Ποσοστιαία μεταβολή Σύγκριση μέσου ΔΤΚ κάθε έτους με αντίστοιχο προηγούμενου έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
	1.1.00	518,57				
	22.2. 00	532,58				
2000	1.7.00	541,63	6417,2	-	3,2	-
	1.1.01	552,46				
2001	1.7.01	562,41	6689,2	4,24	3,4	0,81
	1.1.02	579,38				
2002	1.7.02	596,18	7053,4	5,44	3,6	1,78
2003	1.1.03	620,03	7440,4	5,49	3,5	1,92
	1.1.04	644,83				
2004	1.9.04	661,60	7805,0	4,90	2,9	1,94
	1.1.05	678,14				
2005	1.9.05	701,87	8232,6	5,48	3,5	1,91
	1.1.06	722,93				
2006	1.9.06	744,62	8761,9	6,43	3,2	3,13
	1.1.07	764,72				
2007	1.9.07	787,66	9268,4	5,78	2,9	2,80
	1.1.08	815,23				
2008	1.9.08	843,76	9896,9	6,78	4,2	2,48
	1.1.09	860,64				
2009	1.9.09	903,67	10499,8	6,09	1,2	4,83
2010	1.1.10	903,67	10844,0	3,28	4,7	-1,36
2011	1.7.11	918,13	10930,8	0,80	3,3	-2,42

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α. και το ΔΤΚ

Στα διαγράμματα 1 και 2, απεικονίζονται οι ποσοστιαίες μεταβολές ανά έτος των κατώτατων πραγματικών αποδοχών και η εξέλιξη σε πραγματικούς όρους για την περίοδο 2000-2011. Σε όλη την διάρκεια της περιόδου 2000-2009 διαπιστώνονται πραγματικές αυξήσεις στις κατώτατες αποδοχές των εμποροϋπαλλήλων, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο δείκτης κατά περίπου 23 εκατοστιαίες μονάδες (από 100 το 2000 ο δείκτης ανέρχεται στο 123,5 το 2009). Το πάγωμα των ονομαστικών αποδοχών το 2010 και η ονομαστική αύξηση των μισθών από το β' εξάμηνο του 2011 κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού (για το έτος 2010), οδηγούν σε μείωση της αγοραστικής τους δύναμης των βασικών μισθών των εμποροϋπαλλήλων την τελευταία διετία κατά 4 περίπου εκατοστιαίες μονάδες (αν μάλιστα κατά την διάρκεια του 2012 δεν υπάρξει κάποια αύξηση στους μισθούς, στα τέλη του 2012 ο δείκτης, με βάση τις προβλέψεις του ΟΑΣΑ (Νοεμ. 2011) για πληθωρισμό στην Ελλάδα 1,1%, θα έχει υποχωρήσει κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2009).

Διάγραμμα 1

Πηγές : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α και τον ΔΤΚ

Διάγραμμα 2

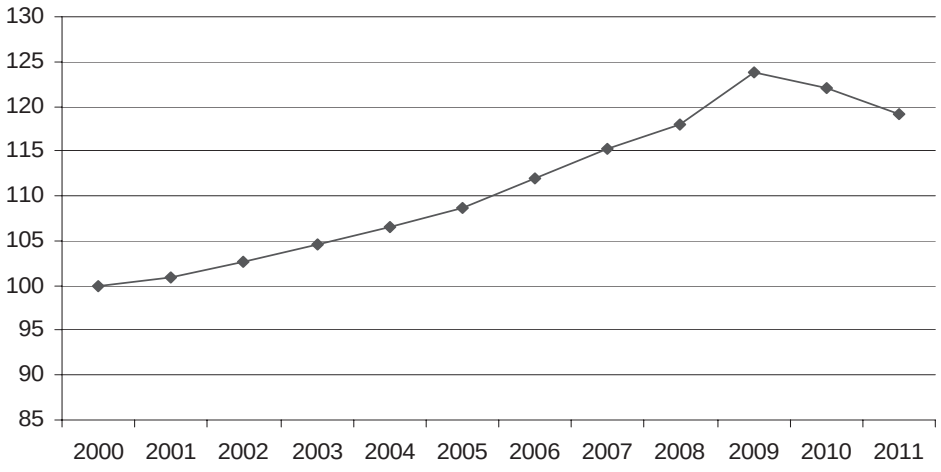

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α και ΔΤΚ

2.2. Εξέλιξη βασικών μισθών στο Ξενοδοχεία 2000-2012

Η Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας συμφωνείται και συνυπογράφεται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργατών Επισιτισμού και Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελμάτων και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (Π.Ο.Ξ.),

Κατά την περίοδο 2000-2012, υπογράφηκαν από τα μέρη 5 κλαδικές ΣΣΕ (εκ των οποίων οι 3 είναι διετούς διάρκειας 2002-2003, 2006-2007 και 2008-2009, 1 μονοετής για το 2005 και μία τριετής 2010-2012) και εκδόθηκαν 3 Δ.Α (το 2000, το 2001 και το 2004).

Πίνακας 5

Ετος	ΣΣΕ & Δ.Α - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	Πράξη Κατ. Υπ. Εργασίας
2000	Δ.Α. 13/2000	Π.Κ. Υπ. Εργ. 9/31.5.2000
2001	Δ.Α. 10/2001	Π.Κ. Υπ. Εργ. 6/3.5.2001
2002-2003	Σ.Σ.Ε. (21.5.2002) Διετής	Π.Κ. Υπ. Εργ. 22/22.5.2002
2004	Δ.Α. 41/2004	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 9/30.6.2004
2005	Σ.Σ.Ε. (21.3.2005)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 23/23.3.2005
2006-2007	Σ.Σ.Ε. (16.5.2006) Διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 25/23.5.2006
2008-2009	Σ.Σ.Ε. (26.5.2008) Διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 33/10.6.2008
2010-2012	Σ.Σ.Ε. (22.7.2010) Τριετής	Π.Κ. Υπ. Εργασίας. 21/6.8.2010

Με τη συλλογική ρύθμιση αυτή καθορίζονται οι όροι αμοιβής και εργασίας και οι εν γένει σχέσεις των εργαζομένων σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που λειτουργούν σε αστικά κέντρα, σε τόπους θερινών διαμονών, σε λουτροπόλεις και σε αρχαιολογικούς τόπους όλης της χώρας, με τη μορφή του ξενοδοχείου, ξενώνα οικοτροφείου, επιχείρησης επιπλωμένων διαμερισμάτων, επιχειρήσεις θέρετρων από τουριστικούς οικίσκους (μπαγκαλόους), μοτέλ, τουριστικού περιπτέρου και κέντρου παραθερισμού- διακοπών και κάμπινγκ.

Για να εξετάσουμε την πραγματική εξέλιξη των κατώτατων αποδοχών των μισθωτών στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κατά την περίοδο 2000-2012, επιλέξαμε τους βασικούς μισθούς της ειδικότητας Ξενοδοχοϋπάλληλοι Κατηγορίας Α’**:** Υπάλληλος υποδοχής (ρεσεψιονίστ), μαιτρ, υπομαίτρ (ή κάπταιν), θυρωρός Α, νυχτοθυρωρός Α, μπουφετζής Α, προϊστάμενος υπνοδωματίων και κοινοχρήστων χώρων και μάγειρας Α.

Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει την εξέλιξη του βασικού μισθού των ξενοδοχοϋπαλλήλων Κατηγορίας Α’ (με προϋπηρεσία 0-1 έτος χωρίς επιδόματα) κατά τα έτη 2000- 2012, ενώ υπολογίζουμε παράλληλα την ετήσια αύξηση των ονομαστικών αποδοχών (12 μήνες) σε σχέση με το προηγούμενο έτος καθώς επίσης και το ποσοστό μεταβολής των πραγματικών αποδοχών αποπληθωρίζοντας τις ονομαστικές αποδοχές με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Δ.Τ.Κ μέσα επίπεδα).

Πίνακας 6
Εξέλιξη κατώτατων αποδοχών στα ξενοδοχεία 2000-2012

Βασικοί μηνιαίοι μισθοί υπαλλήλων κατηγορίας Α': Υπάλληλος υποδοχής, μαίτρ, υπομαίτρ, θυρωρός Α', νυχτοθυρωρός Α', μπουφετζής Α', προϊστάμενος δωματίων και μάγειρας Α'						
Ετος	**Περίοδος Ισχύος**	**Μισθός σε €**	**Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές σε € (12 μήνες)**	**Ποσοστό αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση με προηγ. έτος)**	**Ποσοστό μεταβολής Σύγκριση μέσου ετήσιου ΔΤΚ κάθε έτους με αντίστοιχο προηγούμενου έτους**	**Ποσοστό μεταβολής ετήσιων πραγματικών αποδοχών**
	1.1.00	575,4				
2000	1.7.00	583,47	6953,2	-	3,2	-
	1.1.01	599,81				
2001	1.7.01	608,2	7248,1	4,24	3,4	0,81
	1.1.02	632,53				
2002	1.7.02	641,38	7643,5	5,46	3,6	1,79
2003	1.1.03	668,3	8019,6	4,92	3,5	1,37
	1.1.04	695,05				
2004	1.7.04	708,95	8424	5,04	2,9	2,08
	1.1.05	724,55				
2005	1.7.05	748,46	8838,1	4,92	3,5	1,37
	1.1.06	767,17				
2006	1.7.06	794,02	9367,1	5,99	3,2	2,70
	1.1.07	809,9				
2007	1.7.07	838,25	9888,9	5,57	2,9	2,59
	1.1.08	867,59				
2008	1.7.08	894,49	10572,5	6,91	4,2	2,6
	1.1.09	912,38				
2009	1.7.09	947,96	11162,0	5,58	1,2	4,32
2010	1.1.10	947,96	11375,5	1,91	4,7	-2,66
2011	1.1.11	957,44	11489,3	1	3,3	-2,23
2012	1.1.12	967,01	11604,1	1	1,1	-0,10

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α. και το ΔΤΚ

Από διαγράμματα 3 και 4, προκύπτει ότι κατά την διάρκεια της περιόδου 2000-2009 διαπιστώνονται πραγματικές αυξήσεις στις κατώτατες αποδοχές των ξενοδοχοϋπαλλήλων, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο δείκτης κατά περίπου 21 εκατοστιαίες μονάδες (από 100 το 2000 σε 121,4 το 2009). Το πάγωμα των ονομαστικών αποδοχών το 2010 και η ονομαστική αύξηση στο επίπεδο του πληθωρισμού της ευρωζώνης, που προβλέπει η σύμβαση από το β' εξάμηνο του 2011, οδηγούν σε μείωση της αγοραστικής τους δύναμης των βασικών μισθών την τελευταία διετία κατά 6 περίπου εκατοστιαίες μονάδες, ενώ η ονομαστική αύξηση 1% από 1.7.2012 ενδέχεται να μην καλύψει την αύξηση του πληθωρισμού και να προκαλέσει περαιτέρω συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων του κλάδου.

Διάγραμμα 3

Ποσοστιαία μεταβολή κατώτατων πραγματικών αποδοχών στα Ξενοδοχεία 2000-2012. Υπάλληλοι Α' κατηγορίας

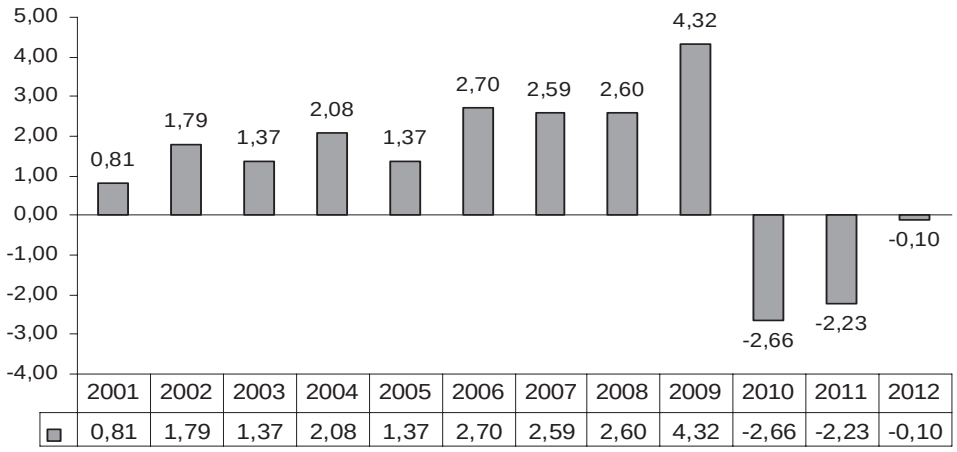

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▫	0,81	1,79	1,37	2,08	1,37	2,70	2,59	2,60	4,32	-2,66	-2,23	-0,10

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & ΔΑ και το ΔΤΚ

Διάγραμμα 4

Εξέλιξη κατώτατων πραγματικών αμοιβών ξενοδοχοϋπαλλήλων 2000-2012
(2000=100)

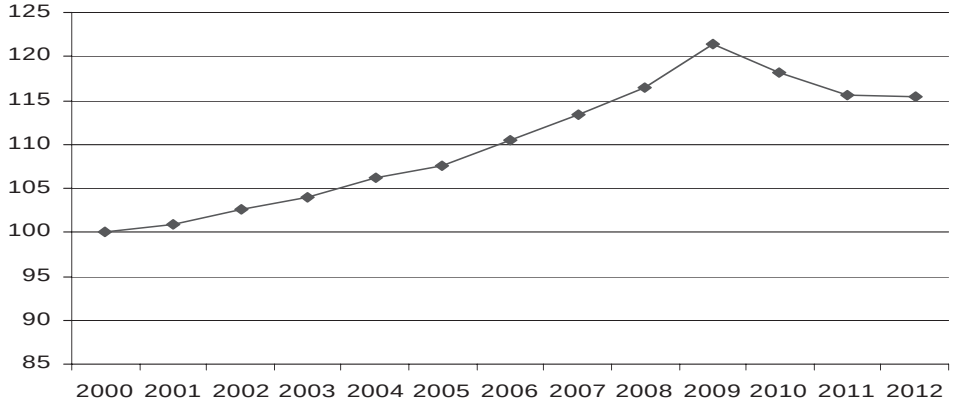

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

2.3. Εξέλιξη Βασικών μισθών στις Επιχειρήσεις Παραγωγής και επεξεργασίας Μετάλλων 2000-2012

Η Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) για τους όρους αμοιβής και εργασίας των μισθωτών επιχειρήσεων παραγωγής και επεξεργασίας μετάλλων όλης της χώρας συμφωνείται και συνυπογράφεται, Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Μετάλλου (ΠΟΕΜ) και το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Βιομηχανιών (ΣΕΒ).

Κατά την περίοδο 2000-2011, υπογράφηκαν από τα μέρη 5 κλαδικές ΣΣΕ όλες διετούς διάρκειας και εκδόθηκε 1 Δ.Α επίσης διετής για το 2011-2012 (ενώ το 2010 είχαμε πάγωμα ονομαστικών μισθών)

Πίνακας 7

Ετος	ΣΣΕ & Δ.Α – Μέταλλο	Πράξη Κατ. Υπ. Εργασίας
2000-2001	Σ.Σ.Ε. (28.7.2000) διετής	Π.Κ. Υπ. Εργ. 115/11.8.2000
2002- 2003	Σ.Σ.Ε. (30.9.2002) διετής	Π.Κ. Υπ. Εργ. 124/15.10.2002
2004-2005	Σ.Σ.Ε. (30.7.2004) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 94/2.8.2004
2006-2007	Σ.Σ.Ε. (7.6.2006) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 46/14.6.2006)
2008-2009	Σ.Σ.Ε. (2.7.2008) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 64/15.7.2008
2010	-	-
2011-2012	Δ.Α 18/2011 διετής	Π.Κ. Υπ. Εργασίας. 10/7.11.2011

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζεται η εξέλιξη των βασικών μηνιαίων μισθών **των** αδειούχων Ηλεκτροσυγκολλητών Α' Τάξης (με 0-3 χρόνια προϋπηρεσία χωρίς επιδόματα) όπως αυτοί διαμορφώνονται από τις εκάστοτε ΣΣΕ ή τις Δ.Α, η ετήσια αύξηση των ονομαστικών αποδοχών (12 μήνες) σε σχέση με το προηγούμενο έτος καθώς επίσης και το ποσοστό μεταβολής των πραγματικών αποδοχών.

Το 2010 έχουμε πάγωμα των ονομαστικών μισθών των εργαζομένων του κλάδου (λόγω άρνησης των εργοδοτών για αυξήσεις τόσο το 2010 όσο και το 2011), ενώ η διαιτητική απόφαση που εκδίδεται το 2011 (Δ.Α 18/2011 – διετής) μετά από προσφυγή των συνδικάτων στον ΟΜΕΔ, ακολουθεί πιστά το άρθρο 51 του νόμου 3871/2010, που ορίζει τα ακόλουθα: «Οι εκδοθησόμενες από τη δημοσίευση του παρόντος με τη διαδικασία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ) διαιτητικές αποφάσεις, προς επίλυση συλλογικών διαφορών, δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ` οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011. Επίσης δεν ισχύουν και δεν παράγουν κανένα νομικό αποτέλεσμα, εφόσον χορηγούν καθ` οιονδήποτε τρόπο μισθολογικές αυξήσεις για το διάστημα από 1.7.2011 έως 31.12.2012, πέραν των κατωτέρω:(α) Από 1ης Ιουλίου 2011, αύξηση των κατώτατων ορίων μισθών και ημερομισθίων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί στις 31.12.2009 με βάση την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 2008-2009, κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2010,(β) Από 1ης Ιουλίου 2012, αύξηση των κατώτατων ορίων μισθών και ημερομισθίων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί την 1η Ιουλίου 2011 με βάση την περίπτωση (α) κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2011…»

Σύμφωνα με την Διαιτητική απόφαση οι βασικοί μισθοί και τα ημερομίσθια των εργαζομένων στις επιχειρήσεις παραγωγής και επεξεργασίας μετάλλων, αυξάνονται από 1/7/2011 κατά ποσοστό 1,6%, (ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2010), ενώ προβλέπει αύξηση 1/7/2012 κατά ποσοστό ίσο με το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής του ευρωπαϊκού πληθωρισμού για το έτος 2011.

Πίνακας 8

Εξέλιξη κατώτατων αποδοχών στην σιδηροβιομηχανία 2000-2012

Βασικοί μηνιαίοι μισθοί Αδειούχων Συγκολλητών Α' Τάξης

Ετος	Περίοδος ισχύος	Μισθός σε €	Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές σε € (12 μήνες)	Ποσοστά αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών	Ποσοστό μεταβολής Σύγκριση μέσου ΔΤΚ κάθε έτους με αντίστοιχο προηγούμ. έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
	1.1.00	502,19				
2000	1.7.00	509,72	6071,46	-	3,2	-
	1.1.01	511,22				
2001	1.7.01	518,9	6180,72	1,80	3,4	-1,55
	1.1.02	545,8				
2002	1.7.02	557,26	6618,36	7,08	3,6	3,36
2003	1.1.03	581,22	6974,64	5,38	3,5	1,82
	1.1.04	604,47				
2004	1.9.04	619,58	7314,08	4,87	2,9	1,91
	1.1.05	636,31				
2005	1.9.05	660,49	7732,44	5,72	3,5	2,14
	1.1.06	680,3				
2006	1.9.06	700,71	8245,24	6,63	3,2	3,33
	1.1.07	721,74				
2007	1.9.07	743,39	8747,48	6,09	2,9	3,10
	1.1.08	765,69				
2008	1.9.08	792,49	9295,48	6,26	4,2	1,98
	1.1.09	816,26				
2009	1.9.09	845,65	9912,68	6,64	1,2	5,38
2010		845,65	10147,8	2,37	4,7	-2,22
2011	1.7.11	859,18	10228,98	0,80	3,3	-2,42
2012	1.7.12	881,51	10444,08	2,10	1,1	0,99

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση ΣΣΕ & Δ.Α και ΔΤΚ

Όπως προκύπτει από τα διαγράμματα 5 και 6, οι κατώτατες πραγματικές αποδοχές αυξάνονται την περίοδο 2000-2009 κατά 23 περίπου εκατοστιαίες μονάδες (από 100 το 2000 ο δείκτης ανέρχεται στις 123,5), ενώ την διετία 2010-2011 έχουμε συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των μισθωτών του κλάδου κατά 4,5 ποσοστιαίες μονάδες. Τέλος για το 2012, με βάση τις προβλέψεις της Δ.Α για χορήγηση αυξήσεων στο ύψος του ευρωπληθωριμού από 1.7.2012, εφόσον επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις του ΟΑΣΑ (Νοεμ. 2011 για πληθωρισμό ευρωζώνης 2,6% το 2011 και πληθωρισμό 1,1% στην Ελλάδα το 2012) ενδέχεται α προκύψουν πραγματικές αυξήσεις της τάξης του 1%.

Διάγραμμα 5

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α. 2000-2010 και το Δ.Τ.Κ

Διάγραμμα 6

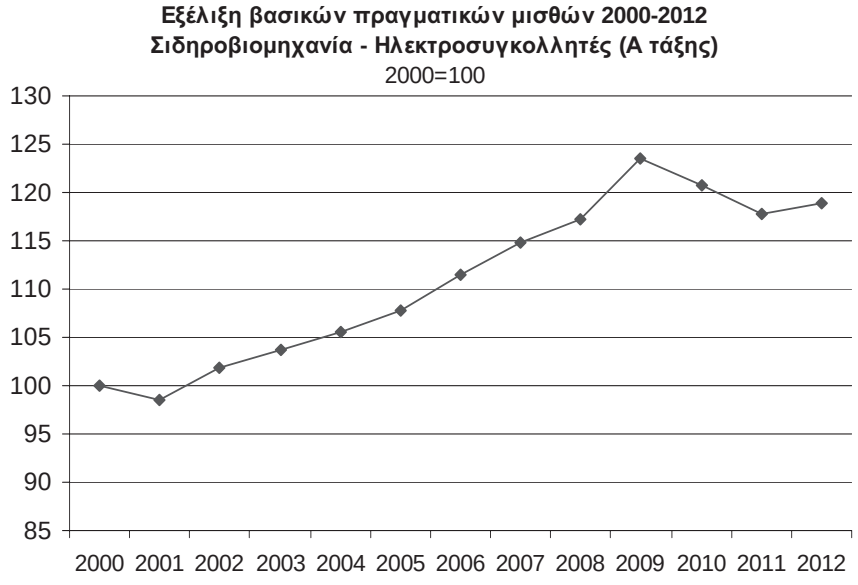

Πηγή : ΙΝΕ-ΓΣΣΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ και Δ.Α και το ΔΤΚ

2.4. Εξέλιξη Βασικών μισθών στην Τσιμεντοβιομηχανία 2000-2011

Η Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατών και υπαλλήλων τσιμεντοβιομηχανίας ολόκληρης της χώρας συμφωνείται και συνυπογράφεται από Ομοσπονδία Εργατών- Τεχνιτών και Υπαλλήλων Τσιμέντων και το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Βιομηχανιών (ΣΕΒ).

Κατά την περίοδο 2000-2010, υπογράφηκαν από τα μέρη 7 κλαδικές ΣΣΕ (3 διετούς διάρκειας 2000-2001, 2002-2003 και 2006-2007).

Πίνακας 9

Ετος	ΣΣΕ & Δ.Α - Τσιμεντοβιομηχανία	Πράξη Κατ. Υπ. Εργασίας
2000-2001	Σ.Σ.Ε. (14.7.2000) διετής	Π.Κ. Υπ. Εργ. 97/27.7.2000
2002- 2003	Σ.Σ.Ε. (3.9.2002)	Π.Κ. Υπ. Εργ. 109/10.9.2002
2004	Σ.Σ.Ε. (28.7.2004)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 82/30.7.2004
2005	Σ.Σ.Ε. (20.10.2005)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 114/8.12.2005
2006-2007	Σ.Σ.Ε. (28.7.2006) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 114/30.8.2006
2008	Σ.Σ.Ε. (20.10.2008) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 138/23.10.2008
2009	Σ.Σ.Ε. (24.7.2009)	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 44/24.7.2009
2010	Σ.Σ.Ε. (2.12.2010)	Π.Κ. Υπ. Εργασίας. 55/17.12.2010
2011	-	-
2012	-	-

Στην σύμβαση αυτή υπάγονται όλοι οι εργάτες-τεχνίτες και υπάλληλοι τσιμέντων, που απασχολούνται στις τσιμεντοβιομηχανίες επιχειρήσεις της χώρας οι οποίες είναι μέλη των συμβαλλομένων εργοδοτικών οργανώσεων Επιλέξαμε από τις ειδικότητες παραγωγής και συντήρησης να εξετάσουμε την εξέλιξη των βασικών μισθών (χωρίς επιδόματα) της ειδικότητας Πρακτικός Μηχανικός Α' τάξης (Πίνακας 4).

Από τα διαγράμματα 7 και 8 προκύπτει οι κατώτατες πραγματικές αποδοχές αυξάνονται την περίοδο 2000-2009 κατά 20 περίπου ποσοστιαίες μονάδες (από 100 το 2000 ο δείκτης ανέρχεται στις 120,6 το 2009), ενώ την διετία 2010-2011 έχουμε συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των μισθών κατά 7 περίπου ποσοστιαίες μονάδες. Με άλλα λόγια στα τέλη του 2011 αναιρείται πάνω από το 1/3 της προόδου που είχε συντελεστεί την περίοδο 2000-2009, ενώ αν το πάγωμα των ονομαστικών αποδοχών συνεχιστεί και το 2012 θα έχουμε περαιτέρω συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των μισθών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η σύμβαση που υπογράφεται στις αρχές του 2010, ορίζει πάγωμα ονομαστικών μισθών για το 2010 στα επίπεδα του 2009, ενώ το πάγωμα των ονομαστικών μισθών συνεχίζεται και το 2011 και κατά πάσα πιθανότατα το 2012. Μάλιστα, 2 επιχειρησιακές συμβάσεις της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ του ομίλου Lafarge επιβεβαιώνουν το πάγωμα των μισθών για τα εργοστάσια του Βόλου (Site Υπουργείου Εργασίας Ε.Π 6/2012) και Αλιβερίου (Ε.Π. 6/2012) (στις οποίες αναφέρεται ρητά ότι «οι βασικοί μισθοί και τα βασικά ημερομίσθια διατηρούνται από 1.1.2011 μέχρι και 31.12.2012 ακριβώς στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί στις 31.12.2010»).

Πίνακας 10
Εξέλιξη κατώτατων αποδοχών τσιμεντοβιομηχανίας 2000-2012
Βασικοί μηνιαίοι μισθοί Πρακτικών Μηχανικών Τάξης Α'

Ετος	Περίοδος Ισχύος	Μισθός σε €	Ετήσιες αποδοχές σε € (12 μήνες)	Ποσοστιαία αύξηση ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση με προηγούμενο έτος)	Ποσοστιαία μεταβολή Σύγκριση μέσου ΔΤΚ κάθε έτους με αντίστοιχο προηγούμενου έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
	1.1.00	604,45				
2000	1.7.00	616,56	7326,06		3,2	
	1.1.01	628,9				
2001	1.7.01	639,6	7611	3,89	3,4	0,47
	1.1.02	662,1				
2002	1.7.02	674,02	8016,72	5,33	3,6	1,67
2003	1.1.03	700,3	8403,6	4,83	3,5	1,28
	1.1.04	728,32				
	1.7.04	742,89				
2004	1.12.04	746,6	8830,97	5,09	2,9	2,12
	1.1.05	761,53				
	1.7.05	778,28				
2005	1.9.05	788,4	9279,34	5,08	3,5	1,52
	1.1.06	808,11				
2006	1.7.06	835,59	9862,2	6,28	3,2	2,99
	1.4.07	857,31				
2007	1.7.07	879,6	10356,3	5,01	2,9	2,05
	1.1.08	910,39				
2008	1.9.08	937,7	11033,92	6,54	4,2	2,25
	1.1.09	956,45				
2009	1.7.09	989,93	11678,28	5,84	1,2	4,58
2010	1.1.10	989,93	11879,16	1,72	4,7	-2,85
2011		989,93	11879,16	0,00	3,3	-3,19
2012		989,93	11879,16	0,00	1,1	-1,09

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α. και το ΔΤΚ

Διάγραμμα 7

Ποσοστιαία μεταβολή κατώτατων αποδοχών στην Τσιμεντοβιομηχανία 2000-2012
Πρακτικός Μηχανικός Τάξης Α'

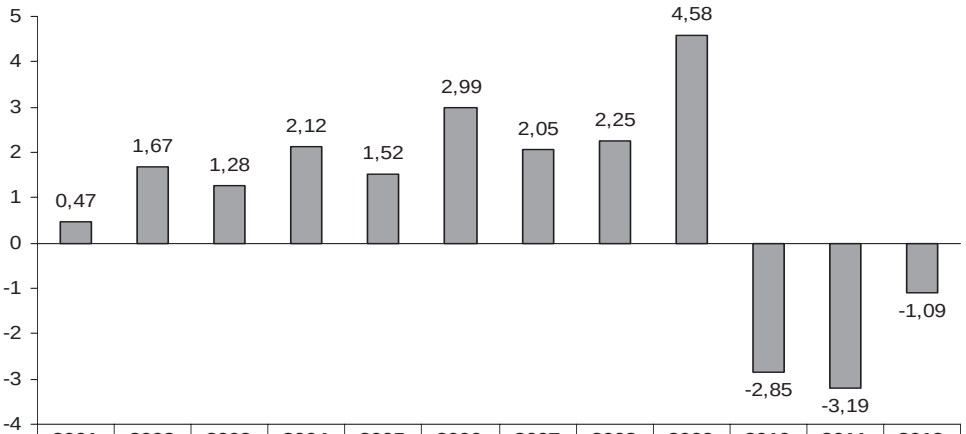

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▫	0,47	1,67	1,28	2,12	1,52	2,99	2,05	2,25	4,58	-2,85	-3,19	-1,09

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΣΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ και το ΔΤΚ

Διάγραμμα 8

Εξέλιξη κατώτατων πραγματικών αποδοχών στην τσιμεντοβιομηχανία (2000=100)

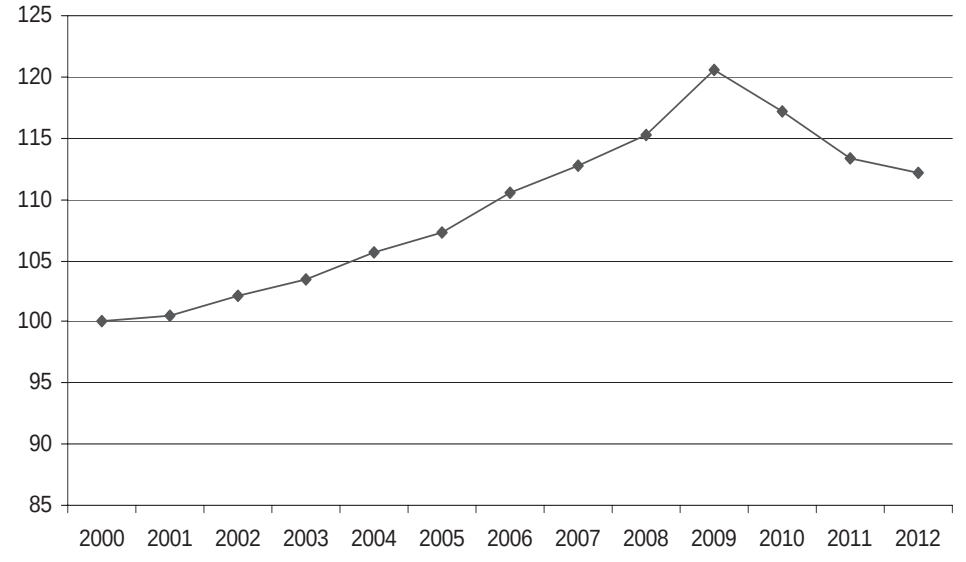

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ και τον ΔΤΚ

2.5. Εξέλιξη κατώτατων μισθών στις Τράπεζες 2000-2001

Η ΣΣΕ εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις Τράπεζες συμφωνείται και συνυπογράφεται από Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδας (ΟΤΟΕ) και τους εκπροσώπους των Τραπεζών (που καλύπτουν πάνω από το 70% των εργαζομένων στον κλάδο).

Από το 1999 μέχρι το 2006 έχουν υπογραφεί 5 ΣΣΕ όλες διετούς διάρκειας (με εξαίρεση το 2001), ενώ από το 2008 η άρνηση των εργοδοτικών οργανώσεων να συνάψουν κλαδική σύμβαση εργασίας και οι αλλεπάλληλες από μέρους τους δικαστικές απόπειρες με στόχο την αποφυγή του διαλόγου και την κλαδική διαπραγμάτευση, είχε ως αποτέλεσμα οι βασικοί μισθοί να οριστούν μετά το 2008 με 2 Διαιτητικές Αποφάσεις του ΟΜΕΔ του 2008 και του 2009.

Πίνακας 11

Ετος	ΣΣΕ & Δ.Α - Τράπεζες	Πράξη Κατ. Υπ. Εργασίας
1999-2000	ΣΣΕ (10.6.1999)	Αριθ. Κατ. Υπ. Ερ. 47/10.6.99
2001	Σ.Σ.Ε. (28.6.2001)	Π.Κ. Υπ. Εργ. 65/6.7.2001
2002-2003	Σ.Σ.Ε. (23.5.2002) διετής	Π.Κ. Υπ. Εργ. 25/28.5.2002
2004-2005	Σ.Σ.Ε. (30.6.2004) διετής	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 51/7.7.2004
2006-2007	ΣΣΕ (22.12.2006)	
2008	Δ.Α. 39/2008	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 22/15.9.2008
2009	Δ.Α. 37/2009	Π.Κ. Υπ. Απασχ. 21/30.9.09
2010	-	-
2011	-	-

Στον Πίνακα 12 παρουσιάζεται η εξέλιξη των βασικών μηνιαίων μισθών (χωρίς επιδόματα) των τραπεζοϋπαλλήλων για την κατηγορία Κύριο Προσωπικό όπως αυτοί διαμορφώνονται από τις εκάστοτε ΣΣΕ ή τις Δ.Α, η ετήσια αύξηση των ονομαστικών αποδοχών (12 μήνες) σε σχέση με το προηγούμενο έτος καθώς επίσης και το ποσοστό μεταβολής των πραγματικών αποδοχών

Από τα διαγράμματα 9 και 10 προκύπτει οι κατώτατες πραγματικές αποδοχές των τραπεζοϋπαλλήλων αυξάνονται την περίοδο 2000-2009 κατά 21 περίπου ποσοστιαίες μονάδες (από 100 το 2000 ο δείκτης ανέρχεται στις 121,2 το 2009), ενώ την διετία 2010-2011 έχουμε συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των μισθών κατά 6 περίπου εκατοστιαίες μονάδες, ενώ αν το πάγωμα των ονομαστικών αποδοχών συνεχιστεί και το 2012 θα έχουμε περαιτέρω συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των μισθών.

Πίνακας 12
Εξέλιξη κατώτατων αποδοχών στις τράπεζες 2000-2012
Βασικός μισθός για την κατηγορία: Κύριο Προσωπικό

Ετος	Περίοδος ισχύος	Μισθός σε €	Ετήσιες ονομαστικές αποδοχές σε € (12 μήνες)	Ποσοστά αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σε σχέση με προηγούμενο έτος)	Ποσοστό μεταβολής. Σύγκριση μέσου ΔΤΚ κάθε έτους με αντίστοιχο προηγούμενου έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
2000	1.1.00	605,72	7269	-	3,2	-
2001	1.1.01	631,16	7574	4,20	3,4	0,77
2002	1.1.02	658	7896	4,25	3,6	0,63
2003	1.1.03	683	8196	3,80	3,5	0,29
	1.1.04	725				
2004	1.7.04	740	8790	7,25	2,9	4,22
	1.1.05	762				
2005	1.9.05	784	9232	5,03	3,5	1,48
2006	1.1.06	828	9936	7,63	3,2	4,29
2007	1.1.07	875	10500	5,68	2,9	2,70
	3.6.08	906				
	1.9.08	929				
2008	1.12.08	948	10828	3,12	4,2	-1,03
	4.6.09	976				
2009	1.10.09	1000	11644	7,54	1,2	6,26
2010		1000	12000	3,06	4,7	-1,57
2011		1000	12000	0,00	3,3	-3,19
2012		1000	12000	0,00	1,1	-1,09

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση ΣΣΕ & Δ.Α και Δ.Τ.Κ.

Διάγραμμα 9

Ποσοστιαία μεταβολή πραγματικών αποδοχών Τραπεζοϋπαλλήλων 2000-2011

Κατώτατες αποδοχές- Κύριο προσωπικό

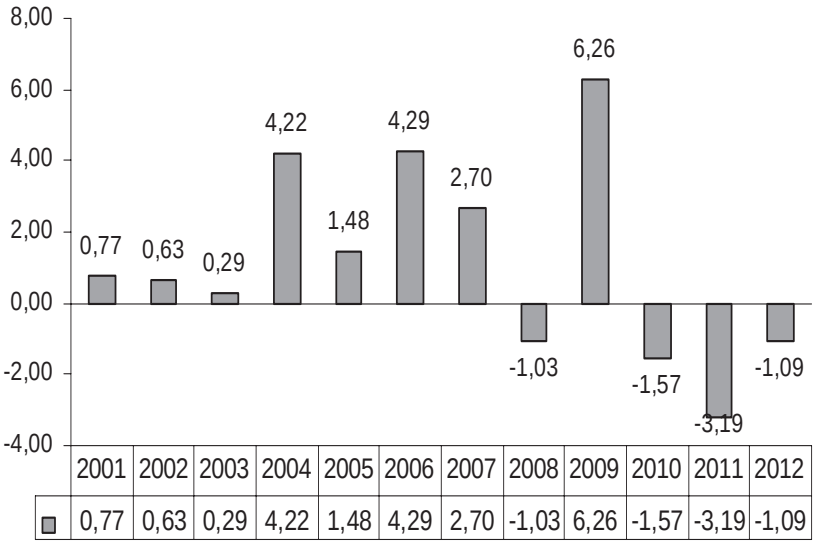

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▫	0,77	0,63	0,29	4,22	1,48	4,29	2,70	-1,03	6,26	-1,57	-3,19	-1,09

Πηγή ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ και ΔΑ και ΔΤΚ

Διάγραμμα 10

Εξέλιξη πραγματικών κατώτατων αποδοχών Τραπεζοϋπαλλήλων 2000-2012

(Βασικοί μισθοί - Κύριο Προσωπικό)

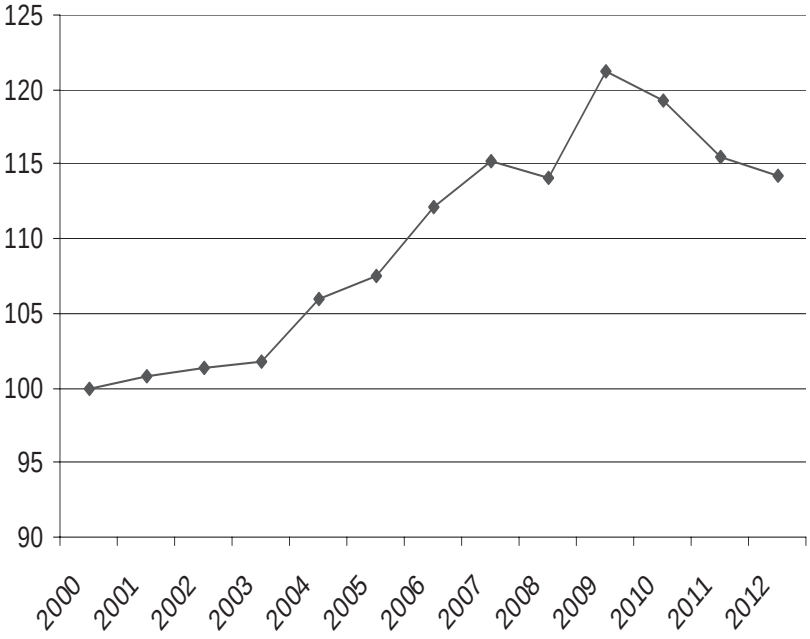

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α και ΔΤΚ.

2.6. Συγκρίσεις κατώτατων μισθών κλαδικών ΣΣΕ με κατώτατο μισθό ΕΓΣΣΕ και συμπεράσματα

Η απόκλιση (ο λόγος) που υπήρχε ανάμεσα στους κατώτατους κλαδικούς μισθούς και στον κατώτατο μισθό της ΕΓΣΣΕ το 2000, παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη το 2011, πράγμα που υποδεικνύει ότι από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις αντίστοιχες ΣΣΕ, κατά την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, προέκυψαν σχεδόν παρεμφερείς μεταβολές στους κατώτατους μισθούς.

Στα διαγράμματα 11 και 12, απεικονίζεται η εξέλιξη, κατά την τελευταία 12ετία (2000-2011), των κατώτατων πραγματικών αποδοχών όπως αυτοί καθορίζονται από ΕΓΣΣΕ καθώς επίσης και των κατώτατων αποδοχών που καθορίζονται από τις ΣΣΕ των 5 εξεταζόμενων κλάδων.

Από την σύγκριση προκύπτουν 2 διακριτές περίοδοι:

- Την περίοδο 2000-2009: αύξηση της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού της ΕΓΣΣΕ και των κατώτατων μισθών σε όλους τους εξεταζόμενους κλάδους, με πραγματικές αυξήσεις της τάξης του 21% στους κατώτατους μισθούς της ΕΓΣΣΕ, της Τσιμεντοβιομηχανίας, των Τράπεζων και των Ξενοδοχείων και είναι λίγο υψηλότερες της τάξης του 23% στο Εμπόριο και στο Μέταλλο
- Την διετία 2010-2011, διαπιστώνεται η αντίστροφη πορεία με γενικευμένη μείωση της αγοραστικής μείωσης των κατώτατων αποδοχών, τόσο της ΕΓΣΣΕ όσο και των κλαδικών κατώτατων : -5,9% στην Τσιμεντοβιομηχανία, -4,6% στο Μέταλλο, -4,8% στα Ξενοδοχεία, -4,7% στις Τράπεζες, -3,7% στο Εμπόριο και -5,2% στον κατώτατο της ΕΓΣΣΕ.

Για το έτος 2012, αν επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις του ΟΑΣΑ για πληθωρισμό στην ευρωζώνη 2,6% (το 2011) και για πληθωρισμό στην Ελλάδα 1,1% το 2012, όπου υπάρχουν συμβάσεις ή Δ.Α που προβλέπουν ήδη ονομαστικές αυξήσεις το εν λόγω έτος, θα προκύψουν πραγματικές αυξήσεις της τάξης του 1% για τον κατώτατο μισθό της ΕΓΣΣΕ και για τους κατώτατους του Μετάλλου, ενώ προβλέπεται οριακή μείωση (-0,1%) για τους πραγματικούς κατώτατους μισθούς των ξενοδοχοϋπαλλήλων. Αντίθετα την τσιμεντοβιομηχανία, τις τράπεζες και το εμπόριο, αν δεν προκύψουν ονομαστικές αυξήσεις των μισθών κατά την διάρκεια του 2012, θα υπάρξει για τρίτη συνεχή χρονιά απώλεια της αγοραστικής δύναμης των κατώτατων μισθών αντίστοιχη με τα επίπεδα στα οποία θα διαμορφωθεί ο πληθωρισμός (-1,1%).

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο πληθωρισμός για τους χαμηλόμισθους είναι υψηλότερος του μέσου όρου λόγω της διάρθρωσης της κατανάλωσης των νοικοκυριών με χαμηλά εισοδήματα και της διαμόρφωσης των τιμών σε επιμέρους βασικά αγαθά και υπηρεσίες. Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία του ΔΤΚ της ΕΛΣΤΑΤ[19] προκύπτει ότι οι μεγαλύτερες αυξήσεις των τιμών (στην σύγκριση Δεκεμβρίου

19. Δελτίο Τύπου ΕΛΣΤΑΤ 11.1. 2012

2011 με το Δεκέμβριο 2010) αφορούσαν κυρίως στην διατροφή (4,3%) και στην στέγαση (7,9%), με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται δυσανάλογα από τον πληθωρισμό οι χαμηλόμισθοι και γενικότερα τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα λόγω της βαρύτητας που έχουν οι παραπάνω δαπάνες στον οικογενειακό τους προϋπολογισμό.

Διάγραμμα 11

Ποσοστιαίες μεταβολές κατώτατων πραγματικών αποδοχών της ΕΓΣΣΕ και διάφορων κλαδικών ΣΣΕ 2000-2011

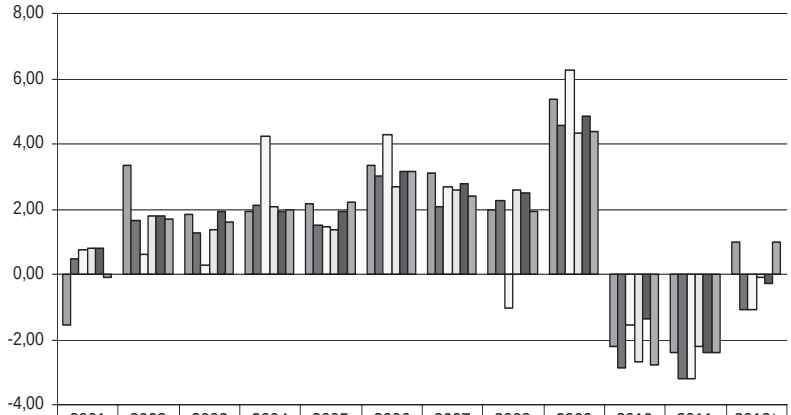

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
ΣΙΔΗΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΑ	-1,55	3,36	1,82	1,91	2,14	3,33	3,10	1,98	5,38	-2,22	-2,42	0,99
ΤΣΙΜΕΝΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	0,47	1,67	1,28	2,12	1,52	2,99	2,05	2,25	4,58	-2,85	-3,19	-1,09
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	0,77	0,63	0,29	4,22	1,48	4,29	2,70	-1,03	6,26	-1,57	-3,19	-1,09
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	0,81	1,79	1,37	2,08	1,37	2,70	2,59	2,60	4,32	-2,66	-2,23	-0,10
ΕΜΠΟΡΙΟ	0,81	1,78	1,92	1,94	1,91	3,13	2,80	2,48	4,83	-1,36	-2,42	-0,30
ΕΓΣΣΕ	-0,09	1,68	1,58	1,97	2,2	3,13	2,41	1,91	4,4	-2,8	-2,42	0,99

Πηγή : ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & Δ.Α και το ΔΤΚ

(* εκτίμηση για 2012 με βάση τις προβλέψεις του ΟΑΣΑ για πληθωρισμό στην Ελλάδα και στην ευρωζώνη)

Διάγραμμα 12

Εξέλιξη κατώτατων πραγματικών αποδοχών της ΕΓΣΣΕ και κατώτατων διαφόρων κλάδων
(2000=100)

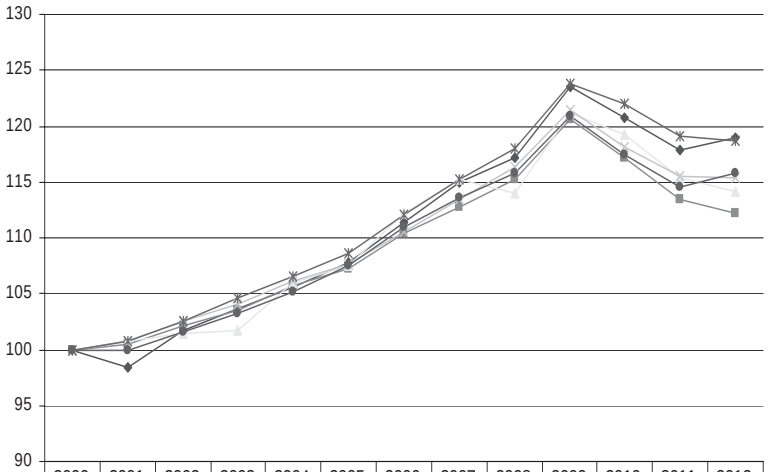

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΣΙΔΗΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	100	98,5	101,8	103,6	105,6	107,9	111,4	114,9	117,2	123,5	120,7	117,8	119,0
ΤΣΙΜΕΝΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	100	100,5	102,2	103,5	105,7	107,3	110,5	112,7	115,3	120,6	117,1	113,4	112,1
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	100	100,8	101,4	101,7	106,0	107,6	112,2	115,2	114,0	121,2	119,3	115,4	114,2
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	100	100,8	102,6	104,0	106,2	107,6	110,6	113,4	116,4	121,4	118,2	115,5	115,4
ΕΜΠΟΡΙΟ	100	100,8	102,6	104,6	106,6	108,6	112,0	115,2	118,0	123,7	122,1	119,1	118,7
ΕΓΣΣΕ	100	99,9	101,6	103,2	105,2	107,5	110,9	113,6	115,7	120,8	117,5	114,6	115,8

Πηγή ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Υπολογισμοί με βάση τις ΣΣΕ & ΔΑ και το ΔΤΚ

Στην ανάλυση που προηγήθηκε δεν είναι δυνατόν προς στιγμή να ενσωματωθούν, οι πλήρεις επιπτώσεις των πρόσφατων μέτρων (που βρίσκονται σε εξέλιξη και τώρα «ξεδιπλώνονται») που στοχεύουν στην αδρανοποίηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και ειδικότερα των κλαδικών, στην μη επέκταση των συμβάσεων κατά την περίοδο του προγράμματος προσαρμογής, στην ανατροπή της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης για τον εργαζόμενο, ούτε οι οδυνηρές συνέπειες για μερίδα μισθωτών από προηγούμενα μέτρα που αφορούν στην εκ περιτροπής εργασία, στην μείωση του κόστους της υπερωρίας, ή ακόμη από πρακτικές όπως η μη καταβολή δεδουλευμένων, οι εκβιαστικές ατομικές συμφωνίες για μείωση ονομαστικών αποδοχών κάτω από τα όρια των συμβάσεων …

Η κρίση και το μνημόνιο είναι μία αφορμή για πλήθος παρεμβάσεων την τελευταία διετία σε βάρος της εργασίας, που υφίσταται ήδη σοβαρές απώλειες στο επίπεδο της απασχόλησης, μείωση των αμοιβών και συρρίκνωση ευρύτερων εργασιακών δικαιωμάτων. Ο πυρήνας των παρεμβάσεων, με επιχείρημα την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την διατήρηση των θέσεων εργασίας, αποσκοπεί στην μακροχρόνια μείωση του μεριδίου της εργασίας, μέσα από την απορρύθμιση του συστήματος των συλλογικών συμβάσεων με την νόμιμη διάβρωση του κλαδικού μι-

σθού που επιχειρείται με τις ειδικές επιχειρησιακές συμβάσεις και την ανατροπή της βασικής αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης για τον εργαζόμενο, καθώς επίσης και με τα μέτρα που στοχεύουν στον περιορισμό του ρόλου του ΟΜΕΔ και στην ενίσχυση της εργοδοτικής πλευράς στις διαδικασίες επίλυσης συλλογικών διαφορών [20]

Για την αντιμετώπιση της κρίσης ασκείται σήμερα στην Ελλάδα μια πολιτική ανταγωνιστικού πληθωρισμού και για την επιτάχυνση της διαδικασίας της εσωτερικής υποτίμησης επιστρατεύονται επιχειρήματα από θεωρητικές αντιλήψεις που ταυτίζουν την ανταγωνιστικότητα σχεδόν αποκλειστικά με το κόστος εργασίας.

Ο ισχυρισμός ότι για την επιδείνωση της αγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας ευθύνονται οι μισθολογικές αυξήσεις δεν ευσταθεί. Οι μισθοί αυξήθηκαν στην Ελλάδα σχεδόν με τον ίδιο ρυθμό με το μέσο όρο των ανταγωνιστριών χωρών (λαμβανομένων υπόψη και των διαφορετικών ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας). Ακόμη και αν εστιάσουμε στην πτυχή της ανταγωνιστικότητας που σχετίζεται με τις τιμές, για την επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας τιμής των ετών 2000-2009 της ελληνικής οικονομίας οι μισθολογικές αυξήσεις στην Ελλάδα ευθύνονται μόνο κατά ένα μικρό μέρος (περίπου κατά ένα πέμπτο)[21]

Στην δημόσια συζήτηση, προβάλλεται σήμερα σχεδόν μονότονα ως λύση για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας η μείωση των μισθών και όχι μόνο των πραγματικών αλλά και των ονομαστικών αποδοχών, ενώ υποβαθμίζονται συστηματικά οι βασικοί παράγοντες που εξηγούν την μείωση ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας κατά την δεκαπενταετία πριν την κρίση, όπως ο πληθωρισμός που τροφοδοτήθηκε από τα υψηλά περιθώρια κέρδους και την ολιγοπωλιακή δομή των αγορών, η ανατίμηση του ευρώ, η ποιότητα, η διαφοροποίηση των προϊόντων και ο γεωγραφικός προσανατολισμός των εξαγωγών, τα διαχρονικά προβλήματα στην Δημόσια Διοίκηση και στις υποδομές, οι διαχρονικές και μεγάλες υστερήσεις σε επίπεδο έρευνας, καινοτομίας και ενσωμάτωσης της γνώσης στην παραγωγική διαδικασία, η έλλειψη κλαδικών πολιτικών και στοχευμένων επιλογών για την ανάδειξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων, η απουσία μεσο-μακροπρόθεσμων στρατηγικών, τόσο από την πλευρά του Κράτους όσο και των επιχειρήσεων, για ουσιαστικές διαρθρωτικές αλλαγές στον παραγωγικό ιστό της οικονομίας με έμφαση στην παραγωγικότητα της εργασίας, στην αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Πρέπει, τέλος να υπογραμμιστεί ότι πέρα του ζητήματος της επιδείνωσης της αγοραστικής δύναμης των κατώτατων αποδοχών, *στα* πλαίσια της τρέχουσας οικονομικής κρίσης και της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής, οι χαμηλόμισθοι επιβαρύνονται δυσανάλογα από την έμ-

20. Κουζής Ιωάννης (2001), «Το εργασιακό τοπίο στην Ελλάδα μετά το μνημόνιο» ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, Τεύχος 181, Αθήνα, Μάρτιος 2011

21 Ιωακείμογλου Ηλίας (2011), Κόστος εργασίας, περιθώρια κέρδους και ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα 1995-2009, Αθήνα, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ.

μεση φορολογία, τις αυξήσεις των φόρων κατανάλωσης και διάφορων ανελαστικών δαπανών, ενώ υφίστανται ήδη και θα υποστούν πιθανότατα και τις μεγαλύτερες συνέπειες από την συρρίκνωση των δημόσιων δαπανών που σχετίζονται με την παροχή διάφορων κοινωνικών υπηρεσιών ή κοινωνικών βοηθημάτων (επιδομάτων).

Εν κατακλείδι, το πάγωμα των μισθών ή οι οριακές ονομαστικές αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς ισοδυναμούν στην ουσία με μειώσεις των πραγματικών αποδοχών, οδηγούν στο να πληρώσουν ακριβά και δυσανάλογα την κρίση οι χαμηλά αμειβόμενοι και οι πιο ευάλωτοι εργαζόμενοι και ειδικότερα οι νέοι, μέσα από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλούν στο εισόδημα και στην διαβίωση των εν λόγω μισθωτών, με πιθανό ενδεχόμενο την περαιτέρω αύξηση του ποσοστού των φτωχών εργαζομένων στην Ελλάδα, δεδομένης μάλιστα και της συρρίκνωσης των κοινωνικών δαπανών - ήδη πριν την κρίση η χώρα κατείχε την πρωτιά στην Ευρωπαϊκή Ενωση των 15 , με το υψηλότερο ποσοστό φτωχών εργαζομένων (14%), ποσοστό διπλάσιο από το μέσο όρο της ΕΕ-15 (7%)[22] - , ενώ παράλληλα δεδομένης της υψηλής ροπής προς κατανάλωση των χαμηλών εισοδημάτων, θα προκύψουν αρνητικές επιπτώσεις στην ζήτηση και στην απασχόληση. Περαιτέρω μείωση των μισθών θα επέτεινε την ήδη βαθιά και πρωτόγνωρη οικονομική ύφεση που διέρχεται η ελληνική οικονομία, θα οδηγούσε σε ακόμη μεγαλύτερη ύφεση και σε κλείσιμο και άλλων επιχειρήσεων, σε μείωση της απασχόλησης και νέα έκρηξη της ανεργίας, με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στα φορολογικά έσοδα όσο και στα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων. Ποτέ άλλοτε ίσως, όσο κατά την τρέχουσα περίοδο της κρίσης και έκρηξης της ανεργίας, οι θεσμοί της αγοράς εργασίας δεν είχαν τόσο καθοριστικό ρόλο. Το να υπάρχει ένα μισθολογικό κατώφλι είναι καθοριστικής σημασίας στην δύσκολη περίοδο που διανύουμε και οι κατώτατοι μισθοί θα μπορούσαν να συμβάλουν στον περιορισμό της μείωσης της αγοραστικής δύναμης και να προστατεύσουν τους πιο ευάλωτους εργαζόμενους.

22. Ινστιτούτο Εργασίας ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (2008) «Η Ελληνική οικονομία και απασχόληση» Ετήσια Εκθεση 10, Αθήνα, ΙΝΕ-ΓΣΕΕ

3. Βιβλιογραφία

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. European Commission (2011). “Industrial Relations in Europe 2010”, Directore-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, Luxembourg, European Union 2011.
2. European Commission - Eurostat Statistic database. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/
3. Thorsten Schulten (2009). “Minimum wages in Europe : new debates against the background of economic crisis”, Policy Brief, Issue 2/2009, Bruxelles, ETUI.
4. OCDE (2011). “Perspectives économiques de l’OCDE”, No. 90, Novembre 2011, Paris, OECD.

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Δείκτης Τιμών Καταναλωτή : Δεκέμβριος 2011, Δελτίο Τύπου 11.1.2012, Πειραιάς, ΕΛ.ΣΤΑΤ.
2. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού Β’ Τρίμηνο 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.
3. Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2010), Αρ. Φύλλου 115 – 15, Ιουλίου 2010.
4. Ινστιτούτο Εργασίας ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (2008). «Η Ελληνική οικονομία και η απασχόληση», Ετήσια Εκθεση 10, Αθήνα, ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.
5. Ιωακείμογλου Ηλίας (2011). «Κόστος εργασίας, περιθώρια κέρδους και ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα 1995-2009», Αθήνα, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ.
6. Κουζής Ιωάννης (2001). «Το εργασιακό τοπίο στην Ελλάδα μετά το μνημόνιο», ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, Τεύχος 181, Μάρτιος 2011, Αθήνα, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.
7. Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας, Συλλογικές Ρυθμίσεις http://www.omed.gr/el/.
8. Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας, Συλλογικές Συμβάσεις http://www.oiye.gr/index2.html.
9. Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων, Συλλογικές Συμβάσεις http://www.otoe.gr/
10. Υπουργείο Εργασίας, Μητρώο Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας http://www.ypakp.gr/).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (1 έως 9)

επιχειρηση	ημερομ. συναψης	διαρκεια	αυξησεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγη απολυσεων/ διασφαλιση θεσεων εργασιας	παρατηρησεις
Lidl Ελλας	1/1/2010	ετησια 2010	παραπομπή στο ποσοστό της αύξησης που θα περιληφθεί στην κλαδική ΣΣΕ για το εμπόριο				
ΕΛΠΑ	4/1/2010	ετήσια (2010)	1,5% + 1,5%				
Regency Entertainment	11/1/2010	αόριστης διάρκειας	εως 7% ανα κατηγορια				
ΠΕΚ Δελτα	15/1/2010	διετης (2010-2011)					καθορισμος αποδοχων
Οργανισμός βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.)	19/1/2010		2% (για τις αμοιβές άνω των 2.000)				ερμηνεία άρθρου ΣΣΕ

επιχειρηση	ημερομ. συναψης	διαρκεια	αυξησεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγη απολυσεων/ διασφαλιση θεσεων εργασιας	παρατηρησεις
ΤΔΠΕΑΕ	19/1/2010	αόριστης διάρκειας απο 2008					καθορισμός αποδοχών
χρυσός οδηγός	25/1/2010						κανονισμός εργασίας
ΔΕΚΡ	27/1/2010	διετής 2009-2010					καθορισμός αποδοχών
Δες Ροδα	1/2/2010	ετήσια 2010	θα δοθούν αυξήσεις όπως αυτές επιτευχθούν από ομοσπονδία (ΟΣΜΕ)				
ελληνικά σωληνουργεία ΑΕ	3/2/2010	ετήσια 2009	αυξήσεις 3,8%				
tosoh ελλας Α.Β.Ε	5/2/2010	ετησια 2010	αυξησεις 1,2% στους βασικους μισθους. επιπροσθετη καταβολη οικονομικης βοηθειας υψους 800 ευρω				υπολογισμος επι τη βασει του πληθωρισμου ετους 2009 + 12%

επιχειρηση	ημερομ. συναψης	διαρκεια	αυξησεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγη απολυσεων/ διασφαλιση θεσεων εργασιας	παρατηρησεις
καζίνο Αιγαιου	9/2/2010	ετήσια 2009	αυξήσεις 5,5% σε κάποιες κατηγορίες και παραπομπή σε ισχύ ΣΣΕ και ΔΑ				
εμπορική	11/2/2010	ετήσια (2009)	αυξήσεις σε ευρώ σε επιδόματα				
Probank	23/2/2010	ετήσια 2009	αυξήσεις σε ευρώ για τους αμειβόμενους κάτω από 1.400				
Regency Θεσσαλονικης	25/2/2010					ρήτρα μη απολύσεων και επιστροφής υπό όρους τμήματος των απολεσθέντων αποδοχών	εκ περιτροπής εργασία

επιχειρηση	ημερομ.συναψης	διαρκεια	αυξησεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγη απολυσεων/ διασφαλιση θεσεων εργασιας	παρατηρησεις
Άλφα Μπανκ	10/3/2010						ανθυγιεινό επίδομα
Χιλτον	10/3/2010	αόριστης διάρκειας (2010 -					καθορισμός αποδοχών
αέριο Θεσσαλιας	12/3/2010	διετής 2010-2011					καθορισμός αποδοχών
παγκρήτια συνεταιριστική τράπεζα	23/3/2010	διετής 2009-2010					αναπροσαρμογή επιδομάτων
elbisco abee	14/4/2010	ετήσια 2010			θα δοθούν αυξήσεις όπως θα καθοριστούν από την ΕΓΣΣΕ για το 2010		ΣΣΕ 05/08/2010

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Μινωικές γραμμές	15/4/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών			
Vivartia	16/4/2010	Ετήσια 2010	2%				Ελήφθη υπόψη τιμαριθμική προσαρμογή
ΕΕΣ	19/4/2010		Αύξηση βοηθημάτων σε περίπτωση συνταξιοδότησης				
Αφορολόγητα	20/4/2010	Ετήσια από 01/05/2010	1% ή 2,5% ή 5,5% ανάογα με την μισθολογική κατηγορία των εργαζομένων				Αποκαλείται ειδική συλλογική αν και δεν είναι ειδική επιχειρησιακή

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Μύθος Ζυθοποιία	23/4/2010	Ετήσια 2010	1,5% συν 1% για τα δύο εξάμηνα του έτους				
ΕΛΠΕ	28/4/2010						Τροποποίηση όρων ΣΣΕ 2009-2010
ΕΛΤΑ	28/4/2010						Ειδικά θέματα/ Κοινή συμφωνία
ΕΛΤΑ	28/4/2010						Ειδικά θέματα/ Κοινή συμφωνία
Πατραϊκή Χαρτοποιία	30/4/2010	Ετήσια 2010	Αυξήσεις 1,6%				
Σχολές αμερικάνικης παροικίας Αθηνών	1/5/2010	Ετήσια (09/2010 – 08/2011)	Αυξήσεις από 1% ως 3% αναλόγως του αριθμού των εγγραφών φοιτητών				

επιχειρηση	ημερομ.συναψης	διαρκεια	αυξησεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγη απολυσεων/ διασφαλιση θεσεων εργασιας	παρατηρησεις
κυλινδρόμυλοι Κρητης	3/5/2010	ετήσια 2010	αυξήσεις όπως θα καθοριστούν με τις κλαδικές από ομοσπονδία (ΠΟΜΥΜ) .Καταβολή από τον αμέσως επόμενο μήνα				ρήτρα ειρήνης
αθηναική ζυθοποιία	6/5/2010	ετησια 2010	αυξήσεις 1,3% συν 1,4% από 01/01 και 01/09 αντίστοιχα και θέσπιση κατώτατου ποσού αύξησης στα 34 ευρώ (17 και 17 αντίστοιχα)				περιέχει και ρήτρα ειρήνης έως τέλος του έτους

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Vodafon-Παναφον	10/5/2010	Ετήσια από κατάθεση 14/05	Σύσταση αναλυτικής ΣΣΕ				
ΔΕΥΑ Κερκύρας	19/5/2010	Ετήσια 2009	Αυξήσεις 75 ευρώ από 01/07/2009				Σύσταση ΕΣΣΕ
ΠΕΚ Ξυνή	19/5/2010	Διετής 2010 - 2011					Σύσταση ΣΣΕ
Wind	26/5/2010	Αόριστης διάρκειας ή από 2008					
Συνεταιριστική τράπεζα Λαμίας	31/5/2010	Αόριστης διάρκειας από κατάθεση στην επιθεώρηση	Σύσταση ΕΣΣΕ				

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ελληνικά λιπάσματα	31/5/2010	ετήσια 2010	από αρχή έτους 0,75% και επιπλέον 0,75% για τους αμειβόμενους κέτω από 1.400 ευρώ				πρακτικό συμφωνίας. Δέσμευση εταιρίας για εξέταση λοιπόν θεσμικών θεμάτων σε εύλογο χρονικό διάστημα
ΑΤΕ Μπανκ	4/6/2010						σύστημα αξιολόγησης
βιομηχανίας Φώτιος Αναστ. Μουρίκης Α.Ε.	17/6/2010	αόριστης διάρκειας από 01/05				ρήτρα μη απόλυσης για οικονομικούς λόγους μέχρι τέλος 2010	καθορισμός αμοιβών

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Αγετ Ηρακλης	21/6/2010	ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων.			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα.Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί
Αγετ Ηρακλης Βόλος	21/6/2010	ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα.Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Αγετ Ηρακλής Μυλάκι	21/6/2010	ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα.Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί
Αγετ Ηρακλής Θεσσαλονικης	21/6/2010	ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα.Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
MONDI PACKAGING Θεσσαλονίκη Α.Ε.	23/6/2010	Ετήσια 2010	Αυξήσεις 1,5% και 2,5% από 01/01από 01/07 2010. Παρέχονται και συγκεκριμένα ποσά ως τιμαριθμική προσαρμογή (2,6%) ετών 2009 και 2010				
G4 S AVIATION ETC	28/6/2010	από υπογραφή έως τέλος έτους					μισθοί στα επίπεδα της ΕΓΣΕΕ

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
G4 ' s AE secure solutions	28/6/2010	από υπογραφή έως τέλος έτους					βασικοί μισθοί κάτω από ΕΓΣΣΕ. 640 στον ΗΣΑΠ ευθεία παραπομπή στο άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 3845/2010.
ΔΕΥΑ Σπάρτης	29/6/2010	τριετής 2010-2012	προσδιορισμός αποδοχών για την τριετία				ονομάζεται ειδική ΕΣΣΕ
ΟΔΙΕ	30/6/2010	διετής 2010-2011	σταθερές αποδοχές				δυνατότητα εγγραφής εξαίρεσης από ΕΣΣΕ και υπαγωγή σε κλαδική ΣΣΕ (επιλογή κλαδικών συμβάσεων)

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
SCA PACKAGING HELLAS A.E. (πρώην ΚΑΡΤΟΝΠΑΚ Α.Ε.)	30/6/2010	Αόριστης διάρκειας από 2010					Σύσταση ΣΣΕ
ΟΠΕΚΕΠΕ	30/6/2010	Ετήσια 2010		Διατήρηση ρυθμίσεων. Πάγωμα αυξήσεων			
IBM ΕΛΛΑΣ	2/7/2010	Διετής 2010-2011		σταθεροί μισθοί στην διετία αυτή			
Ελληνικοί λευκόλιθοι	2/7/2010	Ετήσια 2010	Παραπομπή στις αυξήσεις των ομοίο-επαγγελματικών ΣΣΕ			ρήτρα μη απόλυσης όσων υπολείπονται της 5ετίας για συνταξιοδότηση	

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
L oreal Hellas	12/7/2010	Διετής 2010-2011		Πάγωμα αποδοχών			Προσδιορισμός άλλων επιδομάτων
Pepsico -Ηβη Α.Β.Ε. Λουτρακίου	13/7/2010	Ετήσια 2010	αυξήσεις 2% από 01/07/2010				Ρήτρα ειρήνης
Υπογραφή Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	"	"	"	"	"	"

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Lafarge Beton Α.Β.Ε.Ε.	19/7/2010	ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			άλλα θεσμικά ζητήματα
ΟΤΕ	22/7/2010						ρύθμιση χορήγησης ΟΤΕ προς ΟΠΑΚΕ για 2009
κοινοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης ΟΙΑΣ	22/7/2010	αόριστης διάρκειας από υπογραφή					προσδιορισμός αποδοχών με παραπομπή τις ισχύουσες κλαδικές ως βάση για αυξήσεις με επόμενη ΕΣΣΕ
Τ-Βανκ πρώην ΑΣΠΙΣ	26/7/2010	ετήσια 2010	επιδόματα				

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Προτον Μπανκ	28/7/2010	διετής 2009-2010					παραπομπή στα ισχύοντα στον τραπεζικό κλάδο. Επιπλέον ρυθμίσεις
ΔΕΥΑ Κομοτηνής	28/7/2010	ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών			
Αττικα Bank	29/7/2010	από υπογραφής για 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			
Μισσιριάν	29/7/2010	τριετής 2010-2012			βασικά ημερομίσθια με ευθεία παραπομπή στην ΕΓΣΣΕ (εξαίρεση χειριστές και νοσηλευτές-παραπομπή στην οικεία ΣΣΕ).		

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ψήφιση νόμου 3871/2010	30/7/2010	↓	↓	↓	↓	↓	↓
εθνική ΑΕΕΓΑ	2/8/2010						κρίσεις για προαγωγή. Πρακτικό συμφωνίας
ΕΛΤΑ	3/8/2010						προαγωγές. Ειδική συμφωνία
Elbisco ΑΒΕΕ	5/8/2010	ετησια 2010					θεσμικής φύσης ζητήματα. Ρήτρα ειρήνης έως τέλος 2010. Δες και ΕΣΣΕ 14/04

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Crown Hellas. Εργοστάσιο Πάτρας	10/8/2010	Τριετής 2010-2012			αυξήσεις ακριβώς όπως στην ΕΓΣΣΕΕ		Δες και ΕΣΣΕ 24/09. Χωρίς ρήτρα ειρήνης για τριετία
πολλές επιχειρήσεις (συνολικός αριθμός =109)	εντός του 2010 και κυρίως κατά το διάστημα 06/2010 – 08/2010	Ετήσια 2010					Πανομοιότυπες ΣΣΕ μεταξύ συνδικάτου μετάλλου και επιχειρήσεις στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη για τους εργαζόεμνους σε υπεργολάβους καθορισμός αποδοχών

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
δημοσίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	〃	〃	〃	〃	〃	〃
Καζίνο Πάρνηθας	17/8/2010	Διετής 2010-2011	αυξήσεις 1,5% από 01/07/2011για τους αμειβόμενους κάτω από 1.360 ευρώ	Ναι		ρήτρα μη απόλυσης	Ρήτρα ειρρήνης . Μη εφαρμογή πιθανού νόμου που καταργεί επιδόματα εορτών κλπ. μη εφαρμοστέος ο νόμος 3863/2010 σε ό,τι αφορά στην απόλυση

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αγροτική Ασφαλιστική	26/8/2010						Συμφωνία μείωσης προσωπικού έως 12/12/2010. Καλείται ειδική ΕΣΣΕ
ΕΛΤΑ	3/9/2010						Κοινή συμωνία. Λειτουργικά έξοδα ΤΕΑ ΕΛΤΑ
Σελμαν	9/9/2010	Ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών		ρήτρα μη απολύσεων έως 31/12/2010	
ΑΤΕ	9/9/2010						ειδική ΕΣΣΕ. Θεσμικά ζητήματα
Υαλουργική Γιούλα	9/9/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών Ν		ρήτρα μη μέιωσης αριθμού εργαζομένων	

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
συνεταιριστική ένωση καπνοπαραγωγών Ελλάδος (ΣΕΚΕ) ΑΕ	10/9/2010	Διετής 2010-2011	Προσδιορισμός βασικών αποδοχών εργατοτεχνιτών με βάση την προσαύξηση 10% στις βασικές αποδοχές ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ. Για άλλες ειδικότητες παραπομπή στοις οικείες κλαδικές ή ομοιο-επαγγελματικές		ρήτρα ανανέωσης με βάση την ΕΓΣΣΕ		σύσταση αποδοχών
Αγροτική Ασφαλιστική	15/9/2010						λέγεται ειδική επιχειρησιακή. Υπηρεσιακά Συμβούλια

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΑΓΕΤ Ηρακλής Ηγουμενίτσας	15/9/2010	Ετήσια 2010	.	διατήρηση ρυθμίσεων			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα. Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί
ΑΓΕΤ Ηρακλής Ηράκλειο Κρήτης	15/9/2010	Ετήσια 2010		διατήρηση ρυθμίσεων			καθορισμός ετήσιου πριμ και άλλα. Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Αγετ Ηρακλής Καβάλας	15/9/2010	ετησια 2010		διατηρηση ρυθμισεων			καθορισμος ετησιου πριμ και αλλα. Σε περίπτωση συρροής ο εργαζόμενος επιλέγει με δήλωσή του σε ποια ΣΣΕ επιθυμεί να υπαχθεί
ΟΣΕ κλπ	15/9/2010						ειδικη συμφωνια συγκροτηση πειθαρχικων συμβουλιων

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ΔΕΥΑ Χαλκίδας	20/9/2010	ετήσια 2010	εφόσον έως 31/08/2011 δεν υπογραφεί ΕΣΣΕ από 01/09/2011 θα ισχύσουν οι αυξήσεις της οικείας εθνικής κλαδικής (ΔΕΥΑ)	πάγωμα αποδοχών			
Crown Hellas εργοστάσιο Κορίνθου	24/9/2010	τριετής 2010-2012			αυξήσεις ακριβώς όπως στην ΕΓΣΣΕ		ρήτρα ειρήνης για τριετία. Δες και ΣΣΕ 10/08/2010 για εργοστάσιο Πάτρας
Newrest υπηρεσίες τροφοδοσίας	27/9/2010	ετήσια 2010	1% από αρχές έτους				

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ελληνικές βιομηχανίες ζωτροφών (ΕΛΒΙΖ Α.Ε.)	28/9/2010	Τριετής (2008-2010		μείωση αποδοχών			αμοιβές κάτω από ΕΓΣΣΕ 645και 701 ευρώ. Η δεύτερη σχετική περίπτωση χωρίς ευθεία αναφορά στο άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 3845.
ΒΕΒΕΧΡΩΜ	1/10/2010	Ετήσια 2010	3% έως 2.000 ευρώ από 01/07/2010. Αυξήσεις 2% (για το πρώτο έτος και εν συνεχεία κατά 1% για όσους αποχωρούν λόγω σύνταξης την αρχόμενη 5ετία αρχής γενομπένης του υπολογισμού από 2004).				

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ριο Καζίνο	1/10/2010	Ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών			
Κοκα Κόλα	4/10/2010	?		πάγωμα αποδοχών (?)			δωροεπιταγές ανάλογα με τις αποδοχές στις 31/12/2009
ΑΧΑ Ασφαλιστική		Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών(?)			προγράμματα ασφάλισης και επιδόματα
Ναύσταθμος Κρήτης	8/10/2010	αόριστης διάρκειας από 01/01					καθορισμός αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842, 3845/2010.

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Diaxon ABEE	19/10/2010	Ετήσια 2010	?				Σύσταση ΕΣΣΕ
Ε.Κ.Π. ΑΕ στο Καζίνο - Ξενοδοχείο και τελεφερικ Πάρνηθας	20/10/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών		ρήτρα μη απόλυσης	ρήτρα μη εφαρμογής νόμου που αλλάζει τα των επιδομάτων ή τα της αποζημίωσης απόλυσης
Διεθνής Αερολιμένας	27/10/2010	Ετήσια από 01/072010	2,9% κατά μέσο όρο και κατ΄ελάχιστο όριο 1,3% στις αποδοχές ως ισχύουν με βάση τις οικείες ΣΣΕ				
ΤΥΠΑΤΕ	27/10/2010						κωδικοποίηση υφισταμένων όρων

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Γέφυρα ΑΕ	29/10/2010	Ετήσια 2010	αύξηση 1,5% από άρχες έτους				αιτιολόγηση ποσοστού αύξηση δεδομένης και της ΕΓΣΣΕ που προβλέπει αύξηση 0%
Mega Sprint guard A.E	1/11/2010						κανονισμός εργασίας
Εθνικό Θέατρο	1/11/2010	αόριστης διάρκειας από 01/11		σε σχέση με όσα ίσχυαν με την ΣΣΕ την 29η /05/2009.			σύσταση ΣΣΕ . Συνυπολογίζεται η μείωση του Ν. 3833/2010.
ΔΕΥΑ Καβάλας	3/11/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα των αποδοχών όπως είχαν καθοριστεί με κλαδική			

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας Εταιρείας ΛΤΔ	12/11/2010						Καθορισμός ειδικού ωραρίου λειτουργίας τμημάτων/υπηρεσιών
Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας εταιρείας ΛΤΔ	12/11/2010	Διετής 2009-2010					καθορισμός αποδοχών όπως στην κλαδική της ΟΤΟΕ
Ευρηκα	15/11/2010	Ετήσια 2010	αυξήσεις, παραπομπή στις οικείες ΣΣΕ ανά ειδικότητα κλπ στο προσωπικό που αμείβεται ισες με τις ΣΣΕ				Προίμιο αφιερωμένο σε οικονομική συγκυρία και 3845. Εξέταση όλων των εξ ελευθεριότητας παροχών από μηδενική βάση

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΟΣΚ	17/11/2010	Εως 30/09/2011					Προσσαρμογή αποδοχών με βάση Ν. 3833 και 3845/2010.Ρήτρα επαναφοράς αποδοχών σε περίπτωση ανάκλησης των εν λόγω μισθολογικών μειώσεων
SCA Packaging Hellas A.E.	18/11/2010	αόριστης διάρκειας από αρχές 2010		πάγωμα αποδοχών			προσδιορισμός αποδοχών στις 31/12/2009

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΕΠΑ Αττικής	19/11/2010	Ετήσια 2010					καθορισμός αποδοχών. Αποκαλείται ειδική ΣΣΕ.
ΔΕΥΑ Κερκύρας	19/11/2010	Ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών			ΕΣΣΕ. ΣΣΕ 19/05/2010
ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης	24/11/2010	Ετήσια 2010	?				
Georgia-Pacific Ελλας Α.Ε.Β.Ε.	26/11/2010	Ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών			
Σπηντεξ	26/11/2010	αόριστης διάρκειας από 01/01/2010			αυξήσεις από 01/07/2011 στα όρια του ευρώ-πληθωρισμού του έτους 2010		όχι ρητή ανφορά στην ΕΓΣΣΕ.

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ταχυδρομικό ταμιευτήριο	30/11/2010	ετήσια 2010	οι αυξήσεις που θα δοθούν από κλαδική ΟΤΟΕ				
ΔΕΥΑ Ηρακλείου	30/11/2010	ετήσια 2010	πέραν του 2010 αυξήσεις που δεν θα υπολείπονται αυτών της οικείας κλαδικής ΣΣΕ με ΠΟΕ				σύσταση βασικών μισθών.
Γέφυρα ΑΕ	6/12/2010	ετήσια 2011	για κάποιες κατηγορίες αυξήσεις ευρώ-πληθωρισμού για όλο το 2011. Για τις υπόλοιπες ό,τι στις κλαδικές εφόσον δεν υπολείπονται της αύξησης της προηγούμενης κατηγορίας. Για τους ορισμένου χρόνου ό,τι προβλέπεται στην ΕΓΣΣΕ				ΣΣΕ 29/10/2010. Ζήτημα ίσης μεταχείρισης αορίστου και ορισμένου χρόνου εργαζομένων όπου δεν εφαρμόζεται η τυχόν κλαδική με αύξηση πάνω από ευρώ-πληθωρισμό. Ρήτρα ειρήνης (μη έγερσης οικονομικών αιτημάτων)
Λήδρα Μάριοτ	9/12/2010	τριετής 2010-2012	για 2011 αυξήσεις σύμφωνα με τις κλαδικές. 2012 αυξήσεις σύμφωνα με ΣΣΕ ξενοδοχουπαλλήλων + επιπλέον 1%	πάγωμα για 2010			αναφορά στην ΕΓΣΣΕ

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Μακεδονική εταιρία χάρτου - ΜΕΛ Α.Ε.	9/12/2010	ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών			
αθηναϊκή χαρτοποιία Softex	10/12/2010	εξάμηνη 01/07/2010 έως 31/12/2010	2% στις τακτικές αποδοχές. Όσοι καλύπτονται από κλαδική θα λάβουν αυτήν την αύξηση στα επιδόματα που δεν καλύπτονται από την οικεία ΣΣΕ				
ΔΕΥΑ Τρίπολης	10/12/2010	ετήσια 2010					θεσμικα ζητηματα
ΕΤΑΑ	13/12/2010	ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών (?) ισχύει η ΣΣΕ του 2009			

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Crown Hellas Εργοστάσιο Θεσσαλονικης	14/12/2010	τριετής 2010-2012			αυξήσεις ακριβώς όπως στην ΕΓΣΣΕ		χωρίς αναφορά στον νόμο ή στην ΕΓΣΣΕ χωρίς ρήτρα ειρήνης για τριετία. ΣΣΕ 24/09/2010 και 10/08/2010 για εργοστάσιο Πάτρας
καζίνο Ρόδου	15/12/2010	διετής 2011-2012		πάγωμα αποδοχών		ρήτρα αποφυγής απολύσεων (εξάντληση περιθωρίων ώστε να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας)	ρήτρα επανεξέτασης των όρων της ΣΣΕ εφόσον βελτιωθούν τα οικονομικά πρωτοβουλία και των δύο μερών). Ρητή κατάργηση της διατηρητικής ρήτρας

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ΤΥΠΑΤΕ	17/12/2010						τροποπίηση κανονισμού
κέντρο ανανεώσιμων πηγών και εξοικονόμησης ενέργειας (ΚΑΠΕ)	17/12/2010	αόριστης διάρκειας από 1/1/2010					καθορισμός επιδομάτων και θεσμικών ζητημάτων. Δέσμευση για κωδικοποίηση ρυθμισεων από διαφορετικές ΣΣΕ

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
δημοσίευση νόμου 3899/2010. Εισαγωγή ειδικήςΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ. Μεταρρύθμιση πλαισίου μεσολάβηση και διαιτησίας	17/12/2010	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Αιγις Α.Ε.	20/12/2010	ετήσια 2010		πάγωμα αποδοχών. Μη καταβολή κατά το 2010 τριών παροχών (πριμ παραγωγικότητας, διατακτική χριστουγέννων, ποσό πολιτιστικών εκδηλώσεων)			ρήτρα υποχρεωτικής συνεννόησης με το σωματείο σε περίπτωση απολύσεων, διαθεσιμότητας ή άλλων βλαπτικών για την εργατική πλευρά μέτρων εντός του 2010 επί ποινή εντοκης καταβολής των μη καταβληθέντων ποσών

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Ίδρυμα τεχνολογίας Ελλαδος	23/12/2010	διετής 2010-2011	πάγωμα για 2010. Αυξήσεις στους βασικούς μισθούς για το 2011 (?)				αναφορά στις περικοπές μισθών δυνάμει 3833 και 3845
Αγροτική Ασφαλιστική	23/12/2010	αόριστης διάρκειας από 01/01/2011					ομαδικό ασφαλιστήριο
ΕΛΤΑ	27/12/2010						κοινή συμφωνία: επέκταση χρόνου ολοκλήρωσης διαπραγματεύσεων πέραν της 31/12/2010. Επέκταση ισύυος ρυθμίσεων προηγούμενων ΣΣΕ στα ΕΛΤΑ

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Ναάσταθμος Κρητης	28/12/2010						ΣΣΕ 08/10/2010

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Παπαστράτος	17/1/2011	τριετής 2011-2013	από 01/01/2011: α) 350 ευρώ στον ετήσιο βασικό μισθό ως αντιστάθμισμα κατάργησης δωρο-επιταγών, β) 1.650 ευρώ ετησίως λόγω κατάργησης της μηνιαίας κάρτας βενζίνης				ρήτρα συλλογικής διαπραγμάτευσης τον Δεκέμβρη των ετών 2011 και 2012 για τυχόν συνομολόγηση αυξήσεων
εταιρεία παροχής αερίου Θεσσαλονικης Α.Ε.	17/1/2011	διετής 01/08/2010 – 31/07/2010					εφαρμογή της ΔΑ 13/2010 (ισχύς από 01/08/2010). Τροποποίηση άρθρων της ΔΑ 13/2010

επιχείρηση	ημερομ. σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Αγροτική Τράπεζα	20/1/2011	αορίστου από 01/01/2011					τροποιητική ΕΣΣΕ . Αξιολόγηση προσωπικού
Ελληνικοί λευκόλιθοι	24/1/2011	ετήσια 2011	αυξήσεις 3% στο σύνολο των τακτικών μηνιαίων αποδοχών απο την αρχή του έτους	κατάργηση πριμ παραγωγικότητας			ΣΣΕ 02/07/2010
ανώνυμη ελληνική εταιρεία χάλυβος	25/1/2011	διετής 2011-2012	αυξησεις: α) 1,4% από 01/01/2011 και β) από 01/01/2012 στα όρια του ευρω-πληθωρισμού έτους 2011			ρήτρα μη απολύσεων εκτός περιπτώσεων πειθαρχικών παραπτωμάτων	

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
tosoh ελλας Α.Β.Ε	28/1/2011	ετήσια 2011	αυξήσεις 4,7%. στους βασικούς μισθούς				υπολογισμός επι τη βάσει του πληθωρισμού του έτους 2010, + 5 ευρώ. ΣΣΕ 05/02/2010
ΕΕΣ	28/1/2011	ετήσια 2010	αύξηση βοηθημάτων σε περίπτωση συνταξιοδότησης				ΣΣΕ 19/04/2010
Ίδρυμα άσυλο του παιδιού	28/1/2011	τριετής (2010-2012)		πάγωμα αυξήσεων			
ΑΒΕ ξυλειας	28/1/2011	διετής 2011 -2012			παραπομπή στις αυξήσεις των βασικών αποδοχών της ΕΓΣΣΕ ή των οικείων κλαδικών		ιδιωτικό συμφωνητικό

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
atlas copco	28/1/2011	ετήσια 2011	αυξήσεις 2,5% στους καταβαλλόμενους μισθούς				
Εθνική Τράπεζα	31/1/2011						ρύθμιση εργασιακών ζητημάτων με αφορμή την λειτουργία συστήματος i-bank
Αγροτική Ασφαλιστική	10/2/2011						ειδικό πρακτικό συμφωνίας/ όροι χορήγησης στεγαστικού δανείου
Brink s security services S.A.	24/2/2011	διετής 2011-2012			ευθεία παραπομπή στις αυξήσεις όπως θεσπίζονται με την ΕΓΣΣΕ		ένταξη στον πίνακα αποδοχών της ΕΓΣΣΕ . Κατάργηση ισχύος των οικείων κλαδικών ΣΣΕ

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Brink s Aviation security services S.A.	24/2/2011	διετής 2011-2012			ευθεία παραπομπή στις αυξήσεις όπως θεσπίζονται με την ΕΓΣΣΕ		ένταξη στον πίνακα αποδοχών της ΕΓΣΣΕ. Κατάργηση ισχύος των οικείων κλαδικών ΣΣΕ
Brink s cash & valuble security services S.A.	24/2/2011	διετής 2011-2012	2,5% για το 2011 και 2% για το 2012				ένταξη στον πίνακα αποδοχών της ΕΓΣΣΕ .
ΕΠΟ	3/3/2011	διετής 2011-2012		πάγωμα αποδοχών για την διετία			
γενικό νοσοκομείο Παπαγεωργιου	?	αόριστης διάρκειας από 01/01/2011					σύσταση ΕΣΣΕ

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Αγετ Ηρακλής. Εργοστάσιο Χαλκίδας	11/3/2011	ετήσια 2010					ΣΣΕ 21/06/2010. θεσμικά ζητήματα
Πατραικη χαρτοποιία Α.Ε.	17/3/2011	αόριστης διάρκειας από 01/01/2011	1% από 01/07/2011				ΣΣΕ 30/04/2010
ΟΣΕ	23/3/2011	ετήσια 2011					θέματα προσωπικού ΟΣΕ

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	23/3/2011	Ετήσια 2011					Θέματα προσωπικού ΤΡΑΙΝΟΣΕ
ΟΤΕ	31/3/2011						Ρύθμιση χορήγησης ΟΤΕ προς ΟΠΑΚΕ για 2010-2011
ΟΤΕ	31/3/2011						Ρύθμιση ζητημάτων αποχώρησης προσωπικού έως 29/12/2011

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ναυτικη βαση Σουδα	13/4/2011	αόριστης διάρκειας (από 01/01/2010)	αυξήσεις έως και 1,5% στους βασικούς μισθούς ανά κατηγορία εργαζομένων				
σχολές αμερικανικής παροικίας αθηνών	14/4/2011	διετής 09/2011 έως 08/2013		ισχύουν οι μισθολογικές κλίμακες του έτους 2010-2011			ΣΣΕ 01/05/2010
MONDI Θεσσαλονικη Α.Ε.	29/4/2011	ετήσια 2011	αυύξηση 0,7% στις βασικές αποδοχές απέ 01/01/2011. Οικονομική ενίσχυση 619 ευρώ έτους 2010 και 301 ευρώ έτους 2011				σύσταση ΣΣΕ. Προσδιορισμός αποδοχών επί τη βάσει της ΕΓΣΣΕ (+ 4%)

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ΠΑΞΕΚ Α.Ε. (ξενοδοχείο κιεριον)	2/5/2011	ετήσια απο κατάθεσή της στην επιθεώρηση εργασίας (11/05/2011)		μείωση των βασικών αποδοχών κατά 12%		ρήτρα διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων κατά την διάρκεια ισχύος της ΕΕΣΣΕ.	ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ. Υπογράφεται από το κλαδικό σωματείο . Σε περίπτωση με ανανέωσης ή παράτασής της εφαρμόζονται οι οικείες ΣΣΕ
ΔΕΣΦΑ	2/5/2011	διετής 2010-2011		προσαρμογή μισθών με βάση τις μειώσεις των νόμων 3833 και 3845/2010			
ΔΕΥΑ Ναυπλίου	10/5/2011	οκτάμηνη (01/05/2011 – 31/12/2011)					σύσταση ΣΣΕ. Παραπομπή στις ισχύουσες ΣΣΕ

επιχείρηση	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ΔΕΥΑ Κομοτηνής	13/5/2011	ετήσια 2011					ρύθμιση θεσμικής φύσης θεμάτων (έξοδα κίνησης, εκδηλώσεις). ΣΣΕ 28/07/2010 (πάγωμα αποδοχών)
MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ bank	16/05/20111	εξαμηνη (16/05/2011 – 30/11/2011)					ρύθμιση ωραρίου
Μυθος ζυθοποια	17/5/2011	ετησια 2011	αυξησεις 0,5% στις συνολικες αποδοχες				σσε 24/04/2010 (με αυξησεις). Δέσμευση για πρόσληψη προσωπικού (5 εργαζομένων) και διατύπωση γνώμης από το σωματείο

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΟΠΑΠ	17/5/2011	Τριετής 2011-2013					Ρύθμιση θεσμικών ζητημάτων
COSMOTE	19/5/2011	Διετής 2010-2011	Αυξήσεις 0,75% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010		Από 01/07/2011 αυξήσεις ως ορίζονται από την οικεία ΕΓΣΣΕ ή θα ορίζονται από την ΕΓΣΣΕ ή μόνο με κατώτατο όριο την αύξηση κατά 1,25%		
Ενωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αμύνταιου	27/5/2011	Ετήσια (από 01/06/2011)		επανακαθορισμός των βασικών μισθών στα όρια της ΕΓΣΣΕ (745 ευρώ μηνιαίως και 33,5 ευρώ ημερησίως για υπαλλήλους και εργάτες αντίστοιχα)			Ειδική Επιχειρησιακή ΣΣΕ από το επιχειρησιακό σωματείο. Κατάργηση ισχύος της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αθηναϊκή Ζυθοποία (Θεσσαλονίκη)	31/5/2011	Ετήσια 2011	Αυξήσεις στα καταβαλλόμενα 1% από 01/01/2011 και 0,7% από 01/09/2011. Ελάχιστα όρια αυξήσεων μηνιαίως τα 169 και 12 ευρώ αντιστοίχως				ΣΣΕ 06/05/2011 (με αυξήσεις). Ρήτρα εργασιακής ειρήνης για το 2011
Αθηναϊκή Ζυθοποία (Πάτρα)	31/5/2011	Ετήσια 2011	Αυξήσεις στα καταβαλλόμενα 1% από 01/01/2011 και 0,7% από 01/09/2011. Ελάχιστα όρια αυξήσεων μηνιαίως τα 169 και 12 ευρώ αντιστοίχως				ΣΣΕ 06/05/2011 (με αυξήσεις). Ρήτρα εργασιακής ειρήνης για το 2011
Αθηναϊκή Ζυθοποία (Αθήνα)	31/5/2011	Ετήσια 2011	Αυξήσεις στα καταβαλλόμενα 1% από 01/01/2011 και 0,7% από 01/09/2011. Ελάχιστα όρια αυξήσεων μηνιαίως τα 169 και 12 ευρώ αντιστοίχως				ΣΣΕ 06/05/2011 (με αυξήσεις). Ρήτρα εργασιακής ειρήνης για το 2011

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Μοτορ Οιλ	31/5/2011	Ετήσια 2011		Πάγωμα αποδοχών (επέκταση ισχύος ΣΣΕ του 2010)			
Θρακών Κονιάματα Θράκης ΑΕΒΕ	1/6/2011	Ετήσια (από 01/06/2011)		Μείωση στους καταβαλλόμενους μισθούς σύμφωνα με τις οικείες κλαδικές κατά 125 ευρώ με όριο τις κατώτατες αμοιβές της ΕΓΣΣΕ. Εφόσον κατά την διάρκεια ισχύος της επέλθουν αλλαγές στις αποδοχές σύμφωνα με τις κλαδικές η εν λόγω μείωση εφαρμόζεται στις νέες αποδοχές		ρήτρα διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων κατά την διάρκεια ισχύος της ΕΕΣΣΕ. Σε περίπτωση απόλυσης (ή παραίτησης) α)αποζημίωση με βάση τις αποδοχές πριν την έναρξη ισχύος της ΕΕΣΣΕ και β) αναπλήρωση της θέσης εργασίας με νέα πρόληψη	Ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ με το επιχειρησιακό σωματείο

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΟΠΕΚΕΠΕ	2/6/2011	Ετήσια 2011		Διατήρηση ρυθμίσεων. Πάγωμα αυξήσεων			
Pepsico - Ηβη Α.Β.Ε.Λουτρακίου	6/6/2011	?		πάγωμα αυξήσεων			ΣΣΕ 13/07/2010 (με αυξήσεις)
Ενωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Σελίνου	8/6/2011	Ετήσια (από 08/06/2011)		Μείωση κατά 10% στο σύνολο των αποδοχών (βασικοί+επιδόματα)		Ρήτρα διατήρησης αριθμού εργαζομένων ακόμη και στην περίπτωση συνταξιοδότησης	Ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ. Από το κλαδικό σωματείο

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Vodafon - Παναφον	9/6/2011	Διετής 2011-2012 (από 01/04/2011)	αυξήσεις 1,4%στους βασικούς μισθούς από 01/04/2011				ΣΣΕ 10/05/2010
Κοινοπραξία τουριστική Λουτρακίου, Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ-Λουτράκι Α.Ε.- Κλαμπ Οτελ	21/6/2011	Ετήσια 2011		Πάγωγμα αυξήσεων.Επέκταση ισχύος αποδοχών ως ορίζονται στην ΣΣΕ των ετών 2009-2010			
G4S Cash Solutions SA	21/6/2011	Ετήσια2011	Οο νέες βασικές αποδοχές περιλαμβάνουν αύξηση 2,5%.Κατώτατοι μισθοί 785,5				ΣΣΕ 28/06/2010 με αμοιβές κάτω και από τα όρια της ΕΓΣΣΕ . Ρήτρα ειρήνης για το 2011

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Lidl Ελλας	23/6/2011	Ετήσια 2011	Αυξήσεις 1,5% στους βασικούς μισθούς από 01/03/2011				ΣΣΕ 01/01/2010. Παραπομπή για τα υπόλοιπα μισθολογικά θέματα στην οικεία
Diaxon ABEE	24/6/2011	Ετήσια 2011		Πάγωμα αποδοχών			ΣΣΕ 19/10/2010 (με αυξήσεις ?????)
Μινωνικές γραμμές	29/6/2011	Διετής 2011-2012		Πάγωμα αποδοχών			ΣΣΕ 15/04/2010 (επίσης πάγωμα αποδοχών)
ΕΛΤΑ	30/6/2011						Κοινή συμφωνία (κάλυψη ευθύνης). Πολλές κοινές συμφωνίες κατά το 2010 (27/05/2010) επέκταση ισχύος προτέρων ΣΣΕ)

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΕΚΟ	30/6/2011	Διετής 2011-2012		Διατήρηση βασικών μισθών ως ορίζονται στην ΣΣΕ 2010			
Αέριο Θεσσαλίας	7/7/2011	Διετής 2011-2012		Πάγωμα αποδοχών			ΣΣΕ 12/03/2010 (διετής 2010-20111). Κατάργηση ρυθμίσεων προηγούμενης ΣΣΕ
Newrest Υπηρεσίες Αεροσκαφών	7/7/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2011	Αυξήσεις 0,5% στις βασικές αποδοχές από 01/07/2011				
Τ -Bank ΑΤΕ	8/7/2011	Ετήσια 2011					Καθορισμός ειδικού ωραρίου λειτουργίας
Roual Bank of Scotland	17/7/2011	Ετήσια (από 01/06/2011 – 31/05/2012)	Αύξηση κατά 4,8% των συνολικών μηνιαίων αποδοχών				Ρήτρα εργασιακής ειρήνης

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Σιδηροδρομικά έργα ΑΤΕ	18/7/2011	Διετής (ΑΠΟ 01/08/2011 – 31/07/2011)		Ως βασικοί μισθοί ορίζονται εκείνοι της ΕΓΣΣΕ. Κατάργηση όλων των επιδομάτων και θέσπιση αποκλειστικά δύο (Γάμου-προϋπηρεσίας)			Αποκαλείται ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ από το επιχειρησιακό σωματείο. Δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία του Ν. 3899/2010. Δυνατότητα μονομερούς επιβολής: α) 5μερους ή 6μερούς, β) διακεκομμένου ωραρίου (από 0,5 έως τρεις ώρες διακοπή), γ) διευθέτησης χρόνου εργασίας (από Μάρτιο έως Νοέμβριο)

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Μουσείο Μπενάκη	19/7/2011	Διετής (30/06/2011 – 18/07/2013)		Μείωση 20% στις τακτικές αποδοχές (Βασικός μισθός και επιδόματα) κατά τη διάρκεια ισχύος			Σύσταση ΣΣΕ
ΔΕΥΑ Ιωαννίνων	20/7/2011	Ετήσια 2011					Ρύθμιση θεσμικών ζητημάτων
Newrest Υπηρεσίες τροφοδοσίας	20/7/2011	Αόριστης διάρκειας (από 01/01/2011)	Αυξήσεις 0,5% στους βασικούς μισθούς από 01/07/2011				ΣΣΕ 27/09/2010 (αυξήσεις)
Αθηναϊκή Χαρτοποιία SOFTEX	21/7/2011	Εξάμηνη (01/07/2011 – 31/12/2011	Αυξήσεις 1,8% στις τακτικές αποδοχές (βασικός και επιδόματα). Όσοι καλύπτονται από κλαδική θα λάβουν αυτήν την αύξηση. Στα επιδόματα που δεν καλύπτονται από την οικεία ΣΣΕ.				ΣΣΕ 10/12/2010 (αυξήσεις)

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Sprider Stores	21/7/2011	Ενάμιση έτους (01/08/2011 – 31/12/2011)		Μείωση των συνολιλκών αποδοχών: α)κατά 17% για τους εργαζόμενους στα καταστήματα και β) κατά 20% για τους εργαζόμενους στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας			Ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ. Από το επιχειρησιακό σωματείο. Διατήρηση θεσμικών ρυθμίσεων κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών ΣΣΕ με διμερείς συμφωνίες ενδεχομένες απολύσεις ή συστήματα μειωμένης ή εκ περικτροπής εργασία και διευθέτησης του χρόνου εργασίας σε περίπτωση απολύσεων ή αποζημίωσης με βάση τις αποδοχές πριν την έναρξη ισχύος της ΕΕΣΣΕ.

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ΔΕΥΑ Ηρακλείου	26/7/2011	Ετήσια 2011	Πέραν του 2010 αυξήσεις που δεν θα υπολείπονται αυτών της οικείας κλαδικής ΣΣΕ με ΠΟΕ ΔΕΥΑ. Έπειτα διαπραγματεύσεις				ΣΣΕ 30/11/2010 (παρόμοια πρόβλεψη)
Ασπροφως	27/7/2011	Διετής 2011-2012	Πρόβλεψη αύξησης των βασικών μισθών κατά 1% από το 2013 υπό τον όρο ότι τα κέρδη προ εφορίας για το 2012 θα υπερβούν τα 300.000 ευρώ.	Πάγωμα αυξήσεων			Αποκαλείται ειδική επιχειρησιακή ΣΣΕ .

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Μισσιριαν	29/7/2011	Διετής 2011-2012		Διατήρηση αποδοχών εργατών μεταφορέων ως ίσχυαν πριν την 01/07/2011με βάση την ΣΣΕ του 2009 και εφαρμογή των αποδοχών της ΕΓΣΣΕ από 01/07/2011 για τους εργατοτεχνίτες			ΣΣΕ 29/07/2010.Αντικατάσταση πεδίου εφαρμογής)
ΔΕΛΤΑ	2/8/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/07/2011			Ααυξήσεις 1,6% στους μισθούς από 01/07/2011		Ορος παραίτησης σωματείου εντός 5 ημερών από την αίτηση προσφυγής στον ΟΜΕΔ
ΕΛΠΕ	3/8/2011	Τριετής 2011-2013	Αυξ'ησεις 2,5% για το 2013 επί ττων μισθολογικών κλιμακίων της 01/07/2010 υπό τον όρο τα κέρδη προ φόρων του 2013 να υπερβούν τα 700 εκ. ευρώ	Μηδενικές αυξήσεις για τα έτη 2011-2012			ΣΣΕ 28/04/2010 (τροποποίηση όρων ΣΣΕ)

Επιχείρηση	Ημερομ. Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις % ή μειώσεις αποδοχών)	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρω - πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Sca Packaging Hellas A.E.	3/8/2011	Αορίστου από 01/01/2011		Πάγωμα αυξήσεων			ΣΣΕ 18/11/2010 (πάγωμα αποδοχών)
Αττικα Bank	25/8/2011	Αόριστης διάρκειας (από 01/01/2011)		Διατήρηση ρυθμίσεων			ΣΣΕ 29/07/2010 (επίσης πάγωμα)

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγοί τουριστικών λεοφωρείων	25/4/2010	Ετήσια (από 01/04/2010 – 31/03/2011)	Αυξήσεις στις βασικές αποδοχές 1,5% από 01/04/2010. Προστιθέμενο το επίδομα ανθυγιεινής εργασίας (1,5%)				
Αρχαιολογικών μελών ΣΕΚΑ	6/5/2010	Διετής από 02/05/2009-30/04/2011		Διατήρηση βασικών μισθών	Παραπομπή στις αυξήσεις της ΕΓΣΣΕ		
Τεχνιτών και βοηθών ξυλουργικών μεταλλικών εργασιών ν/ζωνης	7/5/2010	Αόριστης (από 01/01/2010)					Προσδιορισμός αποδοχών από 01/05/2010. Ρήτρα προτεραιότητας προσλήψεων από τους ανέργους του σωματείου (σε ποσοστό 30%)
Οξοποιίας, ποτοποιίας, οινοποιίας, οινοπνευματοποιίας, ζυθοποίας και εμφιαλώσεως επιτραπέζιου νερού, λαδιού, κρασιού και ποτών νομού Ηρακλείου Κρήτης.	7/5/2010	Αόριστης διάρκειας (από 01/01/2010)	Αυξήσεις στα βασικά ημερομίσθια κατά 1,5% από 01/01/2010 και κατά 1% από 01/07/2010				

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αμμοβολών-χρωματισμών-καθαρισμών-υδροβολών	17/5/2010	Ετήσια (από 01/01/2010)					Προσδιορισμός βασικών ημερομισθίων από 01/01/2010
Ξένες αεροπορικές εταιρείες	21/5/2010	Διετής 2010-2011	Αυξήσεις κατά 3,1% από 01/01/2010 και κατά 2% από 01/01/2011 στους βασικούς μισθούς				Μισθός ασφαλείας 677,44 ευρώ και 670,59 ευρώ (από την αρχή των ετών 2010 και 2011 αντίστοιχα). Ρήτρα ειρήνης κατά την διάρκεια ισχύος της ΣΣΕ
Αισθητικών συμβούλων ομορφιάς	31/5/2010	Αόριστης από 01/01/2010					Καθορισμός αποδοχών

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Χειριστών μηχανοδηγών γεωτρυπανιστών δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ	1/6/2010	Ετήσια (από 01/01/2010)		Διατήρηση ρυθμίσεων προηγούμενων ΣΣΕ			Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842, 3845/2010.
Αλλαντοβιομηχανίας όλης της χώρας	15/6/2010	Αόριστης από 15/06/2010					Τυποποιητική. Παροχές σε είδος
Δημοσιογραφών ΕΣΠΗΤ περιοδικού τύπου	25/6/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/02/2010	Αυξήσεις στους βασικούς μισθούς κατά 1% από 01/02/2010 και κατά 0,5% από 01/08/2010				Σύμφωνία κωδικοποίησης ρυθμίσεων ΣΣΕ
Οδηγών ιδ. δικαίου δημοσίου, ΝΠΠ και ΟΤΑ	28/6/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση ρυθμίσεων προηγούμενων ΣΣΕ			Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3342, 3345/2010.

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αδειούχων πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ.	28/6/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση ρυθμίσεων προηγούμενων ΣΣΕ			Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842,3845/2010
Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας	29/6/2010	Ετήσια 2010		Διατήρηση αποδοχών για το 2010			Κατώτατα όρια αποδοχών τα 740 ευρώ
Υπογραφή εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	〃	〃	〃	〃	〃	〃
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις νομού Λασιθίου	20/7/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010					Καθορισμός κατώτατων αποδοχών

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας	22/7/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις κατά 1% από 01/01/2011και από 01/01/2012	Διατήρηση των αποδοχών έως 31/12/2010			
Καθηγητών όλων των ειδικοτήτων με σχέση εξαρτημένης εργασίας , σε φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης, στην περιοχή του νομού Αττικής	22/7/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010			Αυξήσεις από 01/07/2011 όπως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		Καθορισμός βασικών αποδοχών από 01/07/2010
Ξενοδοχοϋπαλλήλων νομού Ηρακλείου	23/7/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις κατά 1% από 01/01/2011και από 01/01/2012	Διατήρηση αποδοχών το 2010			
Μουσικών, εκτελεστών μουσικού οργάνου και τραγουδιστών, οι οποίοι απασχολούνται σε κάθε είδους και μορφής επιχειρήσεις κέντρων διασκεδάσεως ολόκληρης της Ελλάδας.	26/7/2010	Διετής από 01/08/2010 – 31/07/2012					Καθορισμός αμοιβών και θεσμικών ζητημάτων. Συμφωνία σιωπηρής ετήσιας ανανέωσης στο τέλος ισχύος της ΣΣΕ

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Προσωπικού βιομηχανικών-βιοτεχνικών επιχειρήσεων καθώς και λοιπών εργαστηρίων ζαχαρωδών προϊόντων όλης της χώρας	29/7/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 όπως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Ψήφιση νόμου 3871/2010	30-Ιουλ	〃	〃	〃	〃	〃	〃
Τεχνικών κινηματογράφου και τηλεόρασης που εργάζονται με σύμβαση εξαρτημένης ερηασίας ορισμένου χρόνου σε εργοδότες που πραγματοποιούν οπτικοακουστικές παραγωγές κάθε είδους.	2/8/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Δδιατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Από 01/07/2011 αυξήσεις ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις νομού Χανίων	2/8/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξ'ησεις 1% από 01/01/2011 και από 01/01/2012	Διατήρηση αποδοχών για το 2010			
Κέντρα ξένων γλωσσών του νομού Αττικής	3/8/2010	Τριετούς διάρκειας (από 01/09/2010 – 31/08/2013)					Ορισμός κατώτατων ωριαίων αμοιβών. Για το μη εκπαιδευτικό προσωπικό ισχύουν οι οικείες ΣΣΕ.
Καπνοβιομηχανίες όλης της χώρας	4/8/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Δημοσίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	″	″	″	″	″	″
Τεχνολόγων τροφίμων-τεχνολόγων διατροφής-αποφοίτων σχολών τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης που απασχολούνται σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	2/9/2010	Διετής2010 - 2011	Αυξήσεις 1% από 01/01/2011	Διατήρηση αποδοχών για το 2010			
Πληρωμάτων ρυμουλκούμενων βιομηχανικών επιχειρήσεων	8/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Δενδροανθοκηπουρών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων όλης της χώρας	9/9/2010	Τριετούς διάρκειας 2010-2012	Αυξήσεις 1% από 01/01/2011 και από 01/01/2012	Διατήρηση αποδοχών για το 2010			
Κέντρα ξένων γλωσσών του νομού Αττικής	9/9/2010	Τριετούς διάρκειας από 09/09/2010 – 08/09/2013					Ορισμός κατώτατων ωριαίων αμοιβών. Για το μη εκπαιδευτικό προσωπικό ισχύουν οι οικείες ΣΣΕ
Χειριστών και βοηθών χειριστών που εργάζονται σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές και εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.	14/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Γεοπόνων πτυχιούχων ανώτατων σχολών στις βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	15/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Χειριστών και βοηθών χειριστών μηχανοδηγών και γεωτρυπανιστών μηχανημάτων λατομείων πέτρας, χώματος και μαρμάρου όλης της χώρας	15/9/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών για το 2010			
Χειριστών γεωτρυπανιστών βοηθών εκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων μεταλλείων και λιγνιτορυχείων όλης της χώρας	15/9/2010	Ετήσια 2010		Πάγωμα αποδοχών για το 2010			
Χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών κλπ. μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων	17/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις 1,1%στις βασικές αποδοχές από 01/01/2010				

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης όλης της χώρας	22/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών			
Πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ καθώς και των ψυκτικών μέσων σχολών που απασχολούνται στις ξενοδοοχειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας	24/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις 1% από 01/01/2011 και από 01/01/2012	Διατήρηση αποδοχών για το 2010			
Πτυχιούχων μηχανικών κλωστοϋφαντουργών ΤΕΙ	4/10/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως Ι30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ και των ψυκτικών μέσων σχολών όλης της χώρας	4/10/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση απασχόλησης έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Βιομηχανιών κατασκευής πλαισίων και αμαξωμάτων αυτοκινήτων και συνεργείων αυτών, καθώς και των συνεργείων επισκευής γεωργικών μηχανημάτων όλης της χώρας	16/10/2010			Διατήρηση απασχόλησης έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Μετάλλου όλων των μεταλλουργικών επιχειρήσεων καθώς και τμημάτων παραγωγής, επεξεργασίας, συναρμολόγησης , συσκευασίας, επισκευής κλπ μετάλλου άλλων επιχειρήσεων όλης της χώρας	16/10/2010	Διετής 2010-2012	Αυξήσεις από 01/09/2011και από 01/09/2012. Σύμφωνα με τον ευρω-πληθωρισμό τοπου προηγούμενου έτους αντίστοιχα προσαυξημένες κατά 0,5%	Διατήρηση αποδοχών έως 31/08/2011			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ραδιοτηλεφωνητών-τριών., εκφωνητών-τριών και χειριστών-τριών σταθμών βάσεως ραδιοταξί όλης της χώρας	21/10/2010	Διετούς διάρκειας 2010 - 2011	Αυξήσεις στις βασικές απποδοχές κατά 1% από 01/01/2010 και κατά 2% από 01/01/2011				Κατώτατος μισθός 714 ,47και 728,76 για τα έτη 2010 και 2011 αντίστοιχα
Εργοδηγών-σχεδιαστών που απασχολούνται στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	23/11/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Οινοπνευαμτοποιίας όλης της χώρας	26/11/2010	Αόριστης από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

κλάδος/ επάγγελμα	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ζυμών αρτοποιίας και αμύλου - αμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης όλης της χώρας	26/11/2010	αόριστης από 01/01/2010		διατήρηση αποδοχών εως 30/06/2010	αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
κατασκευής ελαστικών αυτοκινήτων και λοιπών συναφών κατασκευών εξ ελαστικού όλης της χώρας	26/11/2010	αοριστης απο 01/01/2010		διατηρηση αποδοχων εως 30/06/2010	αυξησεις απο 01/07/2011 ως οριζονται στην εγσσε		
χημικής βιομηχανίας όλης της χώρας	26/11/2010	αόριστης από 01/01/2010		διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Βιομηχανιών και βιοτεχνιών παραγωγής ζωοτροφών και πτηνοτρόφων και όλης της χώρας	26/11/2010	Αόριστης από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Λιπασμάτων όλης της χώρας (εκτός ΑΕΕΧΠΛ και βιομηχανίας φωσφορικών λιπασμάτων Ν Καρβάλης)	26/11/2010	Αόριστης από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Πλαστικών και συναφών ειδών όλης της χώρας	26/11/2010	Αόριστης από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Απορρυπαντικών όλης της χώρας	26/11/2010	Αορίστου από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Σπορελαιουργίας, πυρηνελαιουργίας, σαπωνοποιίας όλης της χώρας	26/11/2010	Αορίστου από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Εργατοτεχνιτών-μαρμαροτεχνιτών που απασχολούνται στο Υπουργείο Πολιτισμού με σχέση εργασίας ιδιωτικού διακαίου ορισμένου χρόνου	29/11/2010	Αορίστου από 17/07/2010					Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842,3845/2010

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Περιοδευόντων πωλητών όλης της χώρας που απασχολούνται με σύμβαση εξαρτημένης εργασάις σε οποιαδήποτε επιχείρηση παραγωγής, εμπορίας, και εισαγωγής οποιουδήποτε προϊόντος	29/11/2010	Διετής 2010-2011		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Θυρωρών και καθαριστριών πολυκατοικίας και μεγάρων όλης της χώρας	2/12/2010	Διετής 2010 - 2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Τσιμεντοβιομηχανίας ολόκληρης της χώρας	2/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών για το 2010			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Κονσερβοποιίας και αλιπαστών όλης της χώρας	2/12/2010	Αόριστης διάρκειας		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Φυλακών-νυχτοφυλάκων και θυρωρών βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων όλης της χώρας	6/12/2010	Διετής 2010-2011		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Γραφείων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων όλης της χώρας ετών	6/12/2010			Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Εργαζομένων στα βιβλιοπωλεία, βιβλιοχαρτοπωλεία, τμήματα βιβλίου σε πολυκαταστήματα, τμήματα βιβλίου σε σουπερ-μαρκετ, εκδοτικούς οίκους και αποθήκες χονδρικής πώλησης βιβλίου όλης της χώρας.	14/12/2010	Διετής 2010-2011	Αυξήσεις 1,5% στις βασικές αποδοχές από 01/01/2011	Διατήρηση αποδοχών κατά το 2010			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αγροτικών συνεταιρεισμών οργανώσεων	16/12/2010	Διετής 2010-2011		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/201 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Εκδοροσφαγέων, εκδοροτεμαχιστών, ακροκαθαριστών, εργατοτεχνιτών εντέρων κλπ, όλης της χώρας	16/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/12/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Καταστήματα πώλησης προϊόντων κρέατος κάθε είδους όλης της χώρας	16/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

κλάδος/ επάγγελμα	ημερομ.σύναψης	διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
δημοσίευση νόμου 3899/2010. Εισαγωγή ειδικής ΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ . Μεταρρύθμιση πλαισίου μεσολάβησης και διαιτησίας	17/12/2010	↓	↓	↓	↓	↓	↓
πάσης φύσεως επιχειρήσεων πετρελαίου και υγραερίων	17/12/2010	διετής 2010-2012		διατήρηση αποδοχών εως 30/06/2010	αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
ιδιωτικά επαγγελματικά λύκεια - ιδιωτικές επαγγελματικές σχολές	20/12/2010	αόριστης διάρκειας απο 01/09/2010		διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Πτυχιούχων εργοδηγών χημικών (βοηθών πτυχιούχων εργοδηγών χημικών) ολόκληρης της χώρας (πλην Μακεδονίας και Θράκης)	21/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Ιατρικών επισκεπτών όλης της χώρας	22/12/2010	Τριετής 2010-2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Πτηνοτροφικές και εκκολαπτικές επιχειρήσεις εμπορίας πουλερικών όλης της χώρας	22/12/2010			Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Αλλαντοβιομηχανίας όλης της χώρας Α	22/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Επιχειρήσεις σφαγής ζώων, επεξεργασίας εντέρων, κονσερβοποιίας και συσκευασάις τυποποιημένου κρέατος, σε εργαστήρια κοπής, τεμαχισμού και αποστέωσης κρέατος και σε επιχειρήσεις επεξεργασίας κρεατοσκευασμάτων όλης της χώρας.	22/12/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Προσωπικού ηλκετρονικών υπολογιστών όλης της χώρας ετών	23/12/2010	Διετής 2010-2011		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2010	Αυξήσεις από 01/07/2011ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

κλάδος /επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
καθαριστών και καθαριστρών που απασχολούνται στις βιομηχανικές και βιοτεχνιές επιχειρήσεις όλης της χώρας, πλην του νομού Θεσσαλονίκης ετών	23/12/2010	διετής 2010-2011		διατήρηση αποδοχών εως 30/06/2010	αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

κλάδος /επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
αγγειοπλαστών, φαγεντιανών ειδών, ειδών υγιεινής, πλακιδίων και ηλεκτρικών εξαρτημώτων όλης της χώρας	21/1/2011	τριετής 2010-2012		διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
κεραμοποιών όλης της χώρας	21/1/2011	τριετής 2010-2012		διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Γεοπόνων ανώτατων τεχνολογικών ιδρυμάτων που απασχολούνται στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, εμπορικές κλπ. επιχειρήσεις όλης της χώρας	27/1/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
του με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των οργανισμών τοπίκής αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Ε. Ο.Τ.Α)	31/1/2011	Αόριστης διάρεκαις από 01/01/2010					Καθορισμός αποδοχών. Κατάργηση προηγούμενων ΣΣΕ
Πρακτορειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας που είναι μέλη της διεθνούς ναυτικής ένωσης (Δ.Ν.Ε)	2/2/2011	ΔΙΕΤΗΣ 2010-2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
του με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Π.-Ο.Τ.Α.)	7/2/2011						Καθορισμός αποδοχών. Κατάργηση προηγούμενων ΣΣΕ.
Ηλεκτροτεχνιτών-περιέλιγκτων, ραδιοηλεκτρολόγων, ραδιοτεχνιτών κλπ. που απασχολούνται στις βιομηχανίες όλης της χώρας	21/2/2010	Αόριστης από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	4/3/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Εγκαταστάσεις, γραφεία και λοιπούς χώρους του ναύσταθμου Σαλαμίνας, καθώς και τις λοιπές υπηρεσίες του πολεμικού ναυτικού (μέλη του συνδέσμου ιδιωτικού προσωπικού ναύσταθμου Σαλαμίνας)	9/3/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010					Προσαρμοογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842,3845/2010
Επιστημόνων φαρμακοποιών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε ολόκληρη τη χώρα	14/3/2010	Τριετούς διάρκειας 2010-2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζεται στην ΕΓΣΣΕ		
Ηθοποιών Σ.Ε.Η. - Εθνικού Θεάτρου	16/3/2011	Διετής από 02/10/2010 έως 01/10/2012					Καθορισμός βασικών μισθών

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ηθοποιών κρατικού θεάτρου Βορείου Ελλάδος	17/3/2011	Διετής από 01/10/2010 έως 30/09/2012					Καθορισμός βασικών μισθών
Ηθοποιών Σ.Ε.Η. - Π.Ε.Ε.Θ. (Ελεύθερου Θεάτρου)	29/3/2011	Διετής 2011 - 2012					Καθορισμός βασικών μισθών
Χειριστών γεωτρυπανιστών βοηθών εκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων μεταλλείων και λιγνιτορυχείων όλης της χώρας	30/3/2011	Διετής 2011-2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		ΣΣΕ 15/09/2010 (με πάγωμα αποδοχών για το 2010)

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Χειριστών και βοηθών χειριστών μηχανοδηγών και γεωτρυπανιστών μηχανημάτων λατομείων πέτρας, χώματος και μαρμάρου όλης της χώρας	30/3/2011	Διετής 2011-2012		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		ΣΣΕ 15/09/2010 (με πάγωμα αποδοχών για το 2010)
Αδειούχων πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ καθώς και των ψυκτικών μέσων και κατώτατων σχολών, που εργάζονται στο δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου	30/3/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2011					Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842,3845, 3899/2010

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Διαχειριστές εταιρείας ποντοπόρων φορτηγών πλοίων Α.Ν. 89/67	7/4/2011	Τριετής 2010 - 2012	Αυξήσεις στος βασικές αποδοχές κατά 1,7% και κατά 1% από 01/01/2012 και από 01/08/2012 έως 31/12/2012 αντίστοιχα				Προσδιορισμός αποδοχών από 01/07/2011
Τεχνικού προσωπικού που απασχολείται στα θέατρα	18/4/2011	Ενάμιση έτος (από 01/05/2011 έως 31/12/2011)		Πάγωμα αποδοχών έως 31/12/2011 από 31/05/2010			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγών τουριστικών λεοφωρείων όλης της χώρας	12/5/2011	Ετήσια (01/04/2011 έως 31/03/2012)	Αυξήσεις 1,6% από 01/04/2011		Παραπομπή στον ευρώ-πληθωρισμό		
Πληκτρολόγοι-δακτυλογράφοι-φωτοστοιχειοθέτες - σελιδοποιοί - γραφίστες στις εκδοτικές - βιβλιοχαρτοπωλικές επιχειρήσεις και στις φωτοστοιχειοθετικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	12/5/2011	Ετήσια 2011					Καθορισμός αποδοχών
Επιχειρήσεις μεσιτών ασφαλίσεων	9/6/2011	Ετήσια 2011		Πάγωμα αμοιβών για το 2011			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Βιβλιοδετεία όλης της χώρας	7/7/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 κατά 1,8%	Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011			
Μεταλλείων, λιγνιτορυχείων και ορυχείων	26/7/2011	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010		Διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	Αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
Μεταλλείων, λιγνιτορυχείων και ορυχείων	30/8/2011						Τροποποίηση άρθρου

κλάδος /επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και συστημάτων ασφάλειας όλης της χώρας του ν. 2518/97	1/9/2011	τριετής 2011-2013		διατήρηση αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 ως ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ		
εργατοτεχνιτών οξοποιίας, ποτοποιίας, οινοποιίας, οινοπνευματοποιίας, ζυθοποιίας, και εμφιαλώσεως επιτραπέζιου νερού, λαδιού, κρασιού και ποτών νομού Ηρακλείου Κρήτης	3/10/2011	διετής 2011-2012		πάγωμα αποδοχών			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ξεναγών που εργάζονται στη Ρόδο	15/2/2010	Ετήσια 2010					Καθορισμός αποδοχών
Πτυχιούχων πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, συντηρητών μηχανολογικών εγκαταστάσεων, συντηρητών καυστήρων υγρών καυσίμων, ηλεκτροσυγκολητών και θερμαστών σε οποιοδήποτε εργοδότη στους νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου Κρήτης	1/3/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις 4% στους βασικούς μισθούς				Ρήτρα αυτόματης προς τα πάνω αναπροσαρμογής του ποσοστού των αυξήσεων σε περίπτωση συμφωνίας στα πλαίσια της ΕΓΣΣΕ αυξήσεων άνω των 4%. Ρήτρα προτεραιότητας πρόσληψης των ανέργων μελών του σωματείου από τους συμβαλλόμενους εργοδότες. Σύσταση δημερούς επιτροπής μελέτης των θεμάτων που άπτονται της ΣΣΕ .

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Διπλωματούχων ξεναγών Αθηνών-Πειραιώς και περιχώρων	2/3/2010	Διετής 01/11/2009 – 31/10/2011	Αυξήσεις2,5% στις πάσης φύσεως αποδοχές				
Ξεναγών που εργάζονται στην Κω	20/3/2010	Ετήσια 2010	Αυξήσεις 1% στις κατώτατες αποδοχές				
Εργατών του σωματείου νεκροκομιστών Θεσσαλονίκης	25/3/2010	Ετήσια από 06/03/2010 – 25/03/2011					Καθορισμός αμοιβών

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγών τουριστικών λεοφωρείων Κρήτης	30/4/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις στο βασικό μισθό κατά 1,5% από 01/01/2010 και από 01/01/2011				
Ξεναγών Βορείου Ελλάδος	30/4/2010	Διετής 01/05/2010 – 30/04/2010					Καθορισμός αμοιβών. Συμφωνία διεξαγωγής συλλογικών διαπραγματεύσεων τους χειμερινούς μήνες
Σταφιδεργατών-τριών νομού Ηρακλείου	25/6/2010	Διετής από 01/09/2010 – 31/08/2012		Πάγωμα στις αποδοχές κατά την διάρκεια ισχύος			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγών αυτοκινήτων-πωλητών εμφιαλωμένων ποτών Βορείου Ελλάδος και των βοηθών αυτών	30/6/2010	Διετής Σ 2010-2011	Αυξήσεις σε ευρώ στις μηνιαίες αποδοχές και τα ημερομίσθια (138-140 ευρώ μηνιαίως και 4,65-4,75 ευρώ) ημερησίως αντίστοιχα για κάθε έτος				
Υπογραφή εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	〃	〃	〃	〃	〃	〃
Ψήφιση νόμου 3871/20	30-Ιουλ	〃	〃	〃	〃	〃	〃
Δημοσίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	〃	〃	〃	〃	〃	〃

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγών τουριστικών λεοφωρείων Κω	24/8/2010	Ετήσια 2010					Καθορισμός αποδοχών
Εργαζομένων στα ναύσταθμο Κρήτης ηλεκτροτεχνιτών και ηλεκτρολόγων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μελών του "σωματείου ηλκετροτεχνιτών" Ν. Χανίων- "το βέλος"	8/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010					Προσαρμογή αποδοχών με βάση τους νόμους 3833, 3842,3845/2010
Ξενοδοχοϋπαλλήλων νήσου Ρόδου	30/9/2010	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	Αυξήσεις στις βασικές αποδοχές 1% από 01/01/2011 και από 01/01/2012	Πάγωμα αποδοχών για το 2010			

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Δημοσίευση νόμου 3899/2010. Εισαγωγή ειδικής ΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ. Μεταρρύθμιση πλαισίου μεσολάβησης και διαιτησίας	17/12/2010	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Ξεναγών που εργάζονται στην Κω	18/2/2011	Ετήσια 2011	Αυξήσεις 1% στις κατώτατες αποδοχές				ΣΣΕ 20/03/2010 (με αυξήσεις 1%)
Ξεναγών που εργάζονται στη Ρόδο	16/4/2011	Ετήσια 2011		Πάγωμα αποδοχών			ΣΣΕ 15/02/2010
Διπλωματούχων ξεναγών Ν. Κερκύρας	19/5/2011	Ετήσια 01/05/2011 – 30/04/2012					Καθορισμός αποδοχών

Κλάδος/Επάγγελμα	Ημερομηνία Σύναψης	Διάρκεια	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0% ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμένες αυξήσεις Ν. 3871/2010 ευρώ-πληθωρισμός	Αποφυγή απολύσεων διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Εργατών του σωματείου νεκροκομιστών Θεσσαλονίκης	20/6/2011			Πάγωμα αποδοχών			ΣΣΕ 25/03/2010
Υπαλλήλων οδοντοτεχνιτών Α.Π.Π	6/7/2011	ΕΤΗΣΙΑ 2011	Αυξήσεις στους βασικούς μισθούς κατά 1,8% από 01/06/2011	Πάγωμα αποδοχών για το 2010			
Σταφυλεργατών -τριων νομού Ηρακλείου	29/7/2011	Ετήσια 2011					Καθορισμός αποδοχών
Οδηγών τουριστικών λεοφωρείων νήσου Κω	8/8/2011	από 01/04/2011εώς 28/02/2012	Αυξήσεις 1,7% από 01/04/2011				ΣΣΕ 24/08/2010

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Ερρικος Ντυναν	1/9/2009	9/12/2009	αυξήσεις 3,5% στους βασικές αποδοχές και στα επιδόματα σε ευρώ από 01/09/2009				
εργατοτεχνικού προσωπικού με σχεέη εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο ναύσταθμο Κρήτης	1/1/2009	18/12/2009	αυξήσεις 1% στις βασικές αποδοχές από 01/12/2009				ΕΣΣΕ 28/12/2010
εργαζομένων στον ΕΟΜΜΕΧ	1/1/2009	23/12/2009	αυξήσεις 4% στους βασικούς μισθούς από 15/09/2010				καθορισμός διαφόρων επιδομάτων σε ευρώ (βρεφονηπιακού σταθμού, ενοικίου, κατασκήνωσης)

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
εργοστάσιο Αγ. Μαρινας της επιχείρησης nexans ελλας Α.Β.Ε	1/5/2009	23/12/2009	πρόσθετες επιχειρησιακές προσαυξήσεις σε ευρώ στις βασικές αποδοχές επι των ισχυόντων ΣΣΕ				εφαρμογή των οικείων κλαδικών και ομοιο-επαγγελματικών ΣΣΕ για το έτος 2009
ΔΕΥΑ Κέρκυρας	1/1/2009	27/1/2010	επιχειρησιακή προσαύξηση 75 ευρώ από 01/07/2009 στο σύνολο των νομίμων αποδοχών και αυξήσεις σε επιδόματα				ΕΣΣΕ 19/05/ 2010 (επικύρωση αύξησης 75 ευρώ από 01/07/2009) και 19/11/2010 (διατήρηση αύξησης 75 ευρώ για το 2010)
εταιρεία παροχής αερίου Θεσσαλονίκης Α.Ε.διανομή και πώληση φυσικού αερίου «αεριο Θεσσαλονίκη»		1/8/2009		2/2/2010			καθορισμός αποδοχών και θεσμικών ζητημάτων.ΕΣΣΕ 17/01/2011. Εφαρμογή της ΔΑ 13/2010 (ισχύς από 01/08/2010). Τροποίηση άρθρων της ΔΑ 13/2010.

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
A.C.S. . διεθνείς μεταφορές και διευκολύνσεις Α.Ε.Ε	30/1/2010	26/5/2010	αυξήσεις 1,5% στις βασικές αποδοχές από 30/01/2010				
φιλαρμονικής του Δήμου Ηρακλείου Κρητης	1/1/2010	14/6/2010		προσαρμογή μισθών με βάση τις μειώσεις των νόμων 3833, 3842 και 3845/2010			
διαχειριστής εθνικού συστήματος φυσικού αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε	01/01/2009-31/12/2009	25/6/2010	αυξήσεις 2% στους βασικούς μισθούς από 03/04/2009 και από 01/09/2009				ΕΣΣΕ 02/05/2011 (προσαρμογή μισθών με βάση τις μειώσεις των νόμων 3833 και 3845/2010)

επιχείρηση	έναρηγ ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
υπογραφή Εθνικής Γενικης Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	15/7/2010	δ	δ	δ	δ	δ
ψήφιση νόμου 3871/2010	30-Ιουλ	30/7/2010	δ	δ	δ	δ	δ
δημοσίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	17-Αυγ	δ	δ	δ	δ	δ

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
«Βις - βιομηχανία συσκευασιών Α.Ε» στην περιοχή του Βόλου του νομού Μαγνησίας	1/1/2010	16/9/2010	αυξήσεις για τις άλλες ειδικότητες με παραπομπή στις οικείεςΣΣΕ	παγωμα αποδοχων εργατοτεχνιτων			επίκληση δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, του μηχανισμού στήριξης, της πρόσφατης ΕΓΣΣΕ
Ινστιτούτο γεωλογικών και μεταλλευτικών ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)	1/1/2010	17/9/2010		εφαρμογή για το 2010 των διατάξεων του ν. 3833/2010			
καζίνο Ξάνθης	1/1/2010	20/10/2010		πάγωμα αποδοχών για το 2010	αναφορά στην δέσμευση του άρθρου 51 του ν. 3871		επίκληση δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας του μηχανισμού στήριξης της πρόσφατης ΕΓΣΣΕ

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
Μ.Ο.Δ.Α.Ε.	1/1/2010	5/11/2010		προσαρμογή μισθών με βάση τις μειώσεις των νόμων 3833, 3842 και 3845/2010			
δημοσίευση νόμου 3899/2010. Εισαγωγή ειδικής ΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ . Μεταρρύθμιση πλαισίου μεσολάβησης και διαιτησίας	17/12/2010	17/12/2010	↓	↓	↓	↓	↓

επιχείρηση	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη δικαιοσύνη	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξήσεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.	1/1/2011	20/12/2010 (απο το σωματείο)					υπο διερεύνηση το ζήτημα της εφαρμογής του ν. 3899/2010 σε εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του ΟΜΕΔ (αρνητική γνωμάτευση).Κανονισμός κατάστασης προσωπικού
Ερρικος Ντυναν	1/9/2010	20/12/2010 (από το σωματείο)		πάγωμα αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού έτους 2010		

επιχείρηση	έναρηγ ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
NEXANS Ελλάς A.B.E .	8/10/2010	16/05/2011 (απο το σωματείο)			αναφορά στο άρθρο 51 του ν. 3871/2010. αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού έτους 2010 και 2011 αντίστοιχα.		επίκληση δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, και της πρόσφατης ΕΓΣΣΕ (βλ. ανωτέρω ΔΑ με προσφυγή από 23/12/2009

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδ. δικαίου στο πολεμικό ναυτικό	1/1/2009	17/12/2009					Καθορισμός αμοιβών, έκτακτη οικονομική παροχή 2009
Απασχολούμενων στις επιχειρήσεις εξόρυξης-μελετών-διύλισης αργού πετρελαίου όλης της χώρας	9/12/2009	5/1/2010	Αυξήσεις 5,5% στις βασικές αποδοχές από 09/12/2009				
Πολιτικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδ. Δικαίου στην πολεμική αεροπορία, μελών του σωματείου	1/1/2009	15/1/2010					Καθορισμός αμοιβών, έκτακτη οικονομική παροχή 2009

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Τουριστικών συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	18/11/2009	1/2/2010	2,5% στις βασικές αποδοχές από 18/11/2009				Καθορισμός αποδοχών
Αρχιφυλάκων, φυλακών, νυκτοφυλάκων και θυρωρών που υπητερούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στις δημόσιες υπηρεσίες και Ν.Π.Δ.Δ. όλης της χώρας	20/3/2009	2/2/2010					Καθορισμός αποδοχών

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Ηλεκτρονικών που εργάζονται στο πολεμικό ναυτικό	Αόριστης διάρκειας από 01/01/2009	18/2/2010					Καθορισμός αποδοχών
Εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ όλης της χώρας	1/1/2008	22/2/2010					Καθορισμός αποδοχών , ενσωμάτωση κινήτρου απόδοσης

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
Οδηγών και βοηθών φορτηγών αυτοκινήτων, χειριστών αντλιών ετοίμου σκυροδέματος βοηθών τους, καθώς και εργατών παραγωγής σκυροδέματος και βοηθών τους, στις βιομηχανίες παραγωγής ετοίμου σκυροδέματος νομού Αττικής	1/1/2010	22/3/2010	Αυξήσεις 3% στις βασικές αποδοχές από 01/05/2010				
Απασχολούμενου στο Υπουργείο Πολιτισμού εργατοτεχνικού προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου	1/1/2009	30/3/2010					Καθορισμός αποδοχών

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς και τα νηπιαγωγεία της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και περιχώρων, που λειτουργούν ως ιδιωτικές επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, ιδρύματα η σωματεία	10/2/2010	6/4/2010	αυξήσεις στους βασικούς μισθούς κατά 1,5% από 10/02/2010 και κατά 1% από 01/09/2010				
κινηματογραφικές επιχειρήσεις όλης της χωράς	1/1/2010	21/4/2010	αυξήσεις στις βασικές αποδοχές 2,6% από 01/01/2010				

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς και τα νηπιαγωγεία της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και περιχώρων, που λειτουργούν ως ιδιωτικές επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, ιδρύματα η σωματεία	10/2/2010	6/4/2010	αυξήσεις στους βασικούς μισθούς κατά 1,5% από 10/02/2010 και κατά 1% από 01/09/2010				
κινηματογραφικές επιχειρήσεις όλης της χωράς	1/1/2010	21/4/2010	αυξήσεις στις βασικές αποδοχές 2,6% από 01/01/2010				

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
εκπαιδευτικών που απασχολούνται στα ιδιωτικά ΙΕΚ. όλης της χώρας	1/11/2009	21/4/2010	αυξήσεις 1% από 01/01/2011 και 0,5% από 01/01/2010 στα ωρομίσθια				
τεχνικών τηλεόρασης Αττικής, που εργάζονται στους τηλεοπτικούς σταθμούς αττικής τοπικής εμβέλειας μέλη των εργοδοτικών σωματείων Ε.ΠΕ.Κ. και Τ.ΕΠ.	1/1/2010	23/4/2010	αυξήσεις 1,5% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010				εργοδοτική υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
τεχνικών τηλεόρασης βορείου Ελλάδος, που εργάζονται στους τηλεοπτικούς σταθμούς, μέλη των εργοδοτικών σωματείων Ε.ΠΕ.Κ. και Τ.ΕΠ.	1/1/2010	23/4/2010	αυξήσεις 1,5% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010				εργοδοτική υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης
τεχνικών τηλεόρασης νοτιοδυτικής Ελλάδος που εργάζονται στους τηλεοπτικούς σταθμούς νοτιοδυτικής Ελλάδος, μέλη των εργοδοτικών σωματείων Ε.ΠΕ.Κ. και Τ.ΕΠ.	1/1/2010	23/4/2010	αυξήσεις 1,5% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010				εργοδοτική υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
τεχνικών τηλεόρασης Κρήτης, που εργάζονται στους τηλεοπτικούς σταθμούς αττικής τοπικής εμβέλειας μέλη των εργοδοτικών σωματείων Ε.ΠΕ.Κ. και Τ.ΕΠ.	1/1/2010	23/4/2010	αυξήσεις 1,5% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2010				εργοδοτική υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης
επιχειρήσεις οξοποιίας, ποτοποιίας, οινοποιίας, οινοπνευματοποιίας, ζυθοποιίας και εμφιαλώσεως επιτραπέζιου νερού, λαδιού, κρασιού και ποτών στον νομό Ηρακλείου Κρήτης	1/1/2010	14/5/2010	αυξήσεις στους βασικούς μισθούς 1,5% από 01/01/2010 και 1% από 01/07/2010				ΕΣΣΕ 07/05/2010 (ενσωμάτωση όρων αυτής στην δα). ΕΣΣΕ 03/10/2011 (διετής, πάγωμα αποδοχών)

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
ιδιωτικών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης όλης της χώρας	20/2/2010	14/5/2010					καθορισμός νομίμων αποδοχών
τουριστικών και επισιτιστικών καταστημάτων όλης της χώρας.	15/1/2010	24/6/2010		πάγωμα αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 στα όρια του ευρώ-πληθωρισμού 2010		ημερομηνία έκδοσης: 02/08/2010, μετά την ψήφιση του νόμου 3871/2010

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
υπογραφή Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	15/7/2010	0	0	0	0	0
οδηγών φορτηγών κ.λπ. αυτοκίνητων μεταφοράς σκυροδέματος - των χειριστών και βοηθών αντλιών σκυροδέματος και εργατών που απασχολούνται στις επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας σκυροδέματος όλης της χώρας	23/3/2010	21/7/2010		πάγωμα αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 στα όρια του ευρώ-πληθωρισμού 2010		

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
τεχνικών τηλεόρασης που εργάζονται στους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς με εθνική εμβέλεια (Ε.Τ.Ι.Τ.Α.)	1/1/2010	20/7/2010		πάγωμα αποδοχών για το 2010 (ημερομ. έκδοσης δα 15/09/2010)	ναι	δέσμευση εργοδοτών για μη μαζικές απολύσεις. σε περίπτωση απόλυσης αναζήτηση ευκαιριών εργασίας σε άλλη επιχείρηση του ίδιου εργοδότη	εργοδοτικη υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης
τεχνικών που εργάζονται στους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς με εθνική εμβέλεια (Ε.Τ.Ι.Τ.Β.Ε.)		20/7/2010		πάγωμα αποδοχών για το 2010 (ημερομ. έκδοσης δα 14/09/2010)	ναι	δέσμευση εργοδοτών για μη μαζικές απολύσεις. σε περίπτωση απόλυσης αναζήτηση ευκαιριών εργασίας σε άλλη επιχείρηση του ίδιου εργοδότη.	υποχρέωση διευκόλυνσης της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
οδηγών των πάσης φύσεως φορτηγών κ.λ.π. αυτοκινήτων, που απασχολούνται σε οποιανδήποτε εργοδότη όλης της χώρας	1/1/2010	26/7/2010		πάγωμα αποδοχών (ημερομ. έκδοσης δα 29/09/2010)			
ψήφιση νόμου 3871/2010	30-Ιουλ	30/07/20210	↓	↓	↓	↓	↓
οδηγών επιβατικών και αγοραίων αυτοκινήτων δημόσιας χρήσεως (ταξί και αγοραια)	1/1/2010	17/8/2010		πάγωμα αποδοχών			

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
δημοσίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	17-Αυγ	↓	↓	↓	↓	↓
εκπαιδευτικών που απασχολούνται στα ιδιωτικά φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης όλης της χώρας	27/3/2010	20/8/2010		πάγωμα βασικών αποδοχών έως 27/03/2011			διατήρηση σε ισχύ των υπολοίπων όρων της ΣΣΕ της 03/07/2009
τεχνικών ραδιοφώνου μελών της ένωσης τεχνικών ελληνικής ραδιοφωνίας που εργάζονται σε ραδιοφωνικούς σταθμούς (ρ/ς) μελών της Ε.Ι.Ρ.Α.	1/1/2010	30/8/2010 έφεση εργοδοτών κατά της δα 30/2010 που εκδόθηκε 01/07/2010		πάγωμα υποδοχών για το 2010			έφεση εργοδοτών (εντός των 15 ημερών από την δημοσίευση του 3871/2010) για ακύρωση δα δυνάμει των ν. 3871 και 3845/2010. ακύρωση δα με πλειοψηφική απόφυση τριμελούς διαιτ. οργάνου του ΟΜΕΔ.

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
τεχνολόγων τροφίμων - τεχνολόγων διατροφής - αποφοίτων σχολών τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης που απασχολούνται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης χώρας	1/1/2010	29/9/2010	έκτακτη παροχή για την απώλεια πραγματικού εισοδήματος	πάγωμα αποδοχών για το 2010			για την κάλυψη των απωλειών πραγματικού εισοδήματος αντί μισθολογικής αύξησης, διανομή ποσοστού καθαρής κερδοφορίας της επιχείρησης (ανώτατο όριο 3%) με βάση υπολογισμού το ποσοστό πληθωρισμού όπως υπολογίζεται από την ΤΤΕ.
προσωπικού κίνησης - διοίκησης και του βοηθητικού προσωπικού των ανά την χώρα ΚΤΕΛ και του ροδιακού οργανισμού δημοτικών αυτοκίνητων	αόριστης διάρκειας από 01/01/2010	15/10/2010		πάγωμα αποδοχών			

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
μελετητικές - εργοληπτικές και κατασκευαστικές τεχνικές επιχειρήσεις όλης της χώρας	1/7/2010	16/10/2010		πάγωμα αποδοχών μέχρι 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού των ετών 2010 και 2011 αντίστοιχα		
επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών όλης της χώρας	ετήσια 2010	18/10/2010		πάγωμα αποδοχών για το 2010			

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
δημοσίευση νόμου 3899/2010. εισαγωγή ειδικής ΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ. μεταρρύθμιση πλαισίου μεσολάβησης και διαιτησίας	17/12/2010	17/12/2010	↓	↓	↓	↓	↓
καθηγητών ξένων γλωσσών που εργάζονται στα κέντρα ξένων γλωσσών όλης της χώρας με σύμβαση εξηρτημένης εργασίας	27/9/2010	20/12/2010 (από το σωματείο)		πάγωμα αποδοχών μέχρι 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού του έτους 2010		

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
χοιροτροφικές επιχειρήσεις	1/1/2010	23/12/2010 (από το σωματείο)		πάγωμα αποδοχών μέχρι 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 και από 01/07/2012 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού των ετών 2010 και 2011 αντίστοιχα		
προσωπικού που εργάζεται στη διαδικασία παράγωγης, επεξεργασίας και επισκευής προϊόντων αργυροχρυσοχοΐας και λοιπών πολύτιμων μετάλλων καθώς και στην διαδικασία επισκευής ωρολογίων όλης της χώρας	17/6/2010	29/12/2010 (από το σωματείο)	αυξήσεις στις βασικές αποδοχές 1% από 01/07/2011	πάγωμα αποδοχών έως 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2012 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού του έτους 2011		

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
τεχνικών τύπου (εργατοτεχνιτών τυπογράφων) που απασχολούνται στις ημερήσιες επαρχιακές εφημερίδες όλης της χώρας πλην Αθηνών και Θες/νικης	ετήσια 2010	17/02/2011 (από το σωματείο)		πάγωμα των αποδοχών για το 2010			
εκπαιδευτικών που απασχολούνται στα ιδιωτικά Ι.ΕΚ. όλης της χώρας	1/12/2010	25/02/2011 (από το σωματείο)		πάγωμα αποδοχών μέχρι 30/06/2011	αυξήσεις από 01/07/2011 στο όριο του ευρώ-πληθωρισμού του έτους 2010		

Κλάδος /επάγγελμα	Εναρξη ισχύος ή /και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στην διαιτησία	Αυξήσεις	Πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	Προσαρμοσμ. Αυξήσεις (Ν. 3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	Αποφυγή απολύσεων /διασφάλιση θέσεων εργασίας	Παρατηρήσεις
υπαλληλικού προσωπικού που εργάζεται σε τουριστικά και ταξιδιωτικά γραφεία και επιχειρήσεις όλης της χώρας	4/2/2010	23/03/2011 (από το σωματείο)		πάγωμα αποδοχών			ζήτημα εγκυρότητας της ρήτρας διατήρησης διατάξεων προηγούμενων δα υπό το πρίσμα του νέοι ν.3899/2010 (θετική γνωμάτευση)

κλάδος /επάγγελμα	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
δημοσιογράφων – συντακτών ημερησίων εφημερίδων Μακεδονίας – Θρακης, πλην Θεσσαλονίκης	1/1/2009	21/1/2010	αυξήσεις 5% στους βασικούς μισθούς από 01/01/2009 και 0,5% από 01/12/2009				
πτυχιούχων πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, συντηρητών μηχανολογικών εγκαταστάσεων, συντηρητών καυστήρων υγρών καυσίμων, ηλεκτροσυγκολλητών και θερμαστών στους νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου Κρητης		7/4/2010					παραπομπή στα προβλεπόμενα στην από 01/03/2010 ΣΣΕ (αυξήσεις 4% στους βασικούς μισθούς)

κλάδος /επάγγελμα	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
ξεναγών που εργάζονται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στις επιχειρήσεις τουριστικών γραφείων Κρήτης και Σαντορίνης	αοριστης διαρκειας απο 01/01/2010	23/4/2010	αυξησεις 2% στις βασικες αποδοχες απο 01/01/2010	παγωμα αποδοχων για το 2011			
περιοδευόντων πωλητών, περιοδευόντων πωλητών – οδηγών και περιοδευόντων προωθητών πωλήσεων νομού Ηρακλείου	1/1/2010	30/6/2010		άγωμα αποδοχών για το 2010			

κλάδος /επάγγελμα	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
υπογραφή Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (2010-2012)	15/7/2010	15/7/2010	0	0	0	0	0
ψήφιση νόμου 3871/2010	30-Ιουλ	30/07/20210	0	0	0	0	0
δημοίευση νόμου 3871/2010	17-Αυγ	17-Αυγ	0	0	0	0	0

κλάδος /επάγγελμα	έναρξη ισχύος ή και διάρκεια	Ημερομηνία προσφυγής στη διαιτησία	αυξήσεις	πάγωμα (αυξήσεις 0%) ή μειώσεις αποδοχών	προσαρμοσμ. αυξησεις (Ν.3871/2010 ευρω-πληθωρισμός)	αποφυγή απολύσεων/ διασφάλιση θέσεων εργασίας	παρατηρήσεις
πτυχιούχων πρακτικών μηχανικών,θερμαστών κ.λπ. Ανατολικής Κρήτης	1/1/2010	27/9/2010		πάγωμα αποδοχών			
δημοσίευση νόμου 3899/2010. Εισαγωγή ειδικής ΕΣΣΕ και μονομερούς προσφυγής εργοδότη στον ΟΜΕΔ . Μεταρρυθμ. πλαισίου μεσολάβησης και διαιτησίας	17/12/2010	17/12/2010	ὀ	ὀ	ὀ	ὀ	ὀ

ISBN: 978-960-9571-32-6
ISSN: 2241-5068